

CAPITOLUL I – DISPOZIȚII GENERALE

SECȚIUNEA 1 : Definiție, scop, obiective

Planul de analiză și acoperire a riscurilor cuprinde resursele potențiale identificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, măsurile, acțiunile și resursele necesare pentru managementul riscurilor respective.

Scopurile PAAR sunt de a asigura cunoașterea de către toți factorii implicați a sarcinilor și atribuțiilor ce le revin premergător, pe timpul și după apariția unei situații de urgență, de a crea un cadru unitar și coerent de acțiune pentru prevenirea și gestionarea riscurilor generatoare de situații de urgență și de a asigura un răspuns optim în caz de urgență, adecvat fiecărui tip de risc identificat.

Obiective:

- a) asigurarea prevenirii riscurilor generatoare de situații de urgență, prin evitarea manifestării acestora, reducerea frecvenței de producere ori limitarea consecințelor lor, în baza concluziilor rezultate în urma identificării și evaluării tipurilor de risc;
- b) amplasarea și dimensionarea unităților operative și a celorlalte forțe destinate asigurării funcțiilor de sprijin privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență (H.G. 2288/2004);
- c) stabilirea concepției de intervenție în situații de urgență și elaborarea planurilor operative;
- d) alocarea și optimizarea forțelor și mijloacelor necesare prevenirii și gestionării situațiilor de urgență.

SECȚIUNEA 2 : Responsabilități privind analiza și acoperirea riscurilor

2.1. Acte normative de referință

În contextul geostrategic actual și al multiplicării și creșterii riscurilor nonmilitare la adresa securității naționale, pe fondul:

- accelerării tendințelor de globalizare;
- schimbării climatice radicale;
- dezvoltării științifice cu efecte imprevizibile;
- diversificării activităților economice legale și ilegale, care utilizează, produc și comercializează substanțe periculoase;
- proliferării și dezvoltării rețelelor teroriste care pot utiliza arme de distrugere în masă, tehnologii și materiale nucleare, arme și mijloace letale neconvenționale;

- terorismul politic transnațional și internațional inclusiv sub formele sale biologice și informatice,

este necesară instituirea unui cadru legislativ modern, armonizat legislației internaționale în domeniu și a unor mecanisme manageriale perfecționale, menite să asigure, în mod unitar și profesionist, apărarea vieții și sănătății populației, a mediului înconjurător, a valorilor materiale și culturale importante, pe timpul producerii unor situații de urgență, care să permită restabilirea rapidă a stării de normalitate.

Principalele normative care reglementează activitatea de protecție civilă și managementul situațiilor de urgență:

1. H.G. nr. 547/09.06.2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de protecție civilă;
2. Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă, Republicată;
3. Legea nr. 307/12.07.2006 privind apărarea împotriva incendiilor;
4. O.U.G. nr. 21/15.04.2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată prin legea nr. 15/28.02.2005;
5. O.U.G. nr.1/2014 privind unele măsuri în domeniul managementului situațiilor de urgență, precum și pentru modificarea și completarea O.U.G. nr.21/2004 privind sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență
6. Decretul nr. 224/11.05.1990 pentru ratificarea Protocoalelor adiționale I și II la Convenționale de la Geneva din 12.08.1949;
7. O. U. G. nr. 1/21.01.1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, aprobată prin Legea nr. 453/01.11.2004;
8. O.G. nr. 88/30.08.2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență, aprobată prin Legea nr. 363/07.06.2002 și modificată prin O.U. nr. 25/21.04.2004 aprobată prin Legea nr. 329/20.07.2004;
9. Hotărârea nr. 1489/01.09.2004 privind organizarea și funcționarea Comitetului Național pentru Situații de Urgență, modificată și completată de Hotărârea nr. 386/22.03.2006;
10. Hotărârea nr. 1490/09.09.2004 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare și a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență;
11. Hotărârea nr. 1491/09.09.2004 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind structura organizatorică, atribuțiile, funcționarea și dotarea comitetelor și centrelor operative pentru situații de urgență;
12. Hotărârea nr. 1492/09.09.2004 privind principiile de organizare, funcționarea și atribuțiile serviciilor de urgență profesionale;
13. Hotărârea nr. 2288/09.12.2004 privind aprobarea repartizării principalelor funcții de sprijin pe care le asigură ministerele, celelalte organe centrale și organizații neguvernamentale privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență;
14. Hotărârea nr. 501/01.06.2005 pentru aprobarea Criteriilor privind asigurarea

- mijloacelor de protecție individuală a cetățenilor;
15. Hotărârea 560/15.06.2005 pentru aprobarea categoriilor de construcții la care este obligatorie realizarea de adăposturi de protecție civilă, precum și a celor la care se amenajează puncte de comandă;
 16. Hotărârea nr. 642/29.06.2005 pentru aprobarea Criteriilor de clasificare a unităților administrativ-teritoriale, instituțiilor publice și operatorilor economici din punct de vedere a protecției civile și funcție de tipurile de risc specifice;
 17. Hotărârea nr. 630/29.06.2005 pentru stabilirea semnului distinctiv național prin care se identifică personalul și se marchează mijloacele tehnice, adăposturile, alte bunuri de protecție civilă, uniforma și cartea de identitate specifice personalului specializat cu atribuții în domeniul protecției civile;
 18. Hotărârea nr. 1222/13.10.2005 privind stabilirea principiilor evacuării în situații de conflict armat;
 19. Hotărârea nr. 1854/22.12.2005 pentru aprobarea Strategiei naționale de management al riscului la inundații;
 20. Ordinul comun nr.1422/192/2012 al M.A.I. și M.M.P. privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteorologice periculoase, accidente la construcții hidrotehnice, poluări accidentale pe cursuri de apă.
 21. Hotărârea de Guvern nr.804/2007 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, modificată prin Hotărârea de Guvern nr.79 din 11.02.2009
 22. Hotărârea nr. 1579/08.12.2005 pentru aprobarea Statutului personalului voluntar din serviciile de urgență voluntare;
 23. Ordinul nr. 1184/06.02.2006 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și asigurarea acțiunilor de evacuare în situații de urgență;
 24. Ordinul nr. 360/14.09.2004 pentru aprobarea Criteriilor de performanță privind structura organizatorică și dotarea serviciilor profesionale pentru situații de urgență;
 25. Ordinul nr. 638/12.05.2005 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații, fenomene meteo periculoase, accidente la construcțiile hidrotehnice și poluării accidentale;
 26. Ordinul nr. 1178/02.02.2006 privind aprobarea Manualului prefectului pentru managementul situațiilor de urgență în caz de inundații și Manualului primarului pentru managementul situațiilor de urgență în caz de inundații;
 27. Ordinul nr. 647/16.05.2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind elaborarea planurilor de urgență în caz de accidente în care sunt implicate substanțe periculoase;
 28. Ordinul nr. 1474/12.10.2006 pentru aprobarea Regulamentului de planificare, organizare și desfășurare a activității de prevenire a situațiilor de urgență;
 29. Ordinul nr. 683/07.06.2005 privind aprobarea Procedurilor generice pentru colectarea datelor, validare și răspuns pe timpul unei urgențe radiologice;

30. Ordinul nr. 684/07.06.2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind planificarea, pregătirea și intervenția în caz de accident nuclear sau urgență radiologică;
31. Ordinul nr. 712/23.06.2006 pentru aprobarea Dispozițiilor generale privind instruirea salariaților în domeniul situațiilor de urgență, modificat și completat prin Ordinul nr. 786/02.09.2005;
32. Ordinul nr. 718/30.02.2005 pentru aprobarea Criteriilor de performanță privind structura organizatorică în dotarea serviciilor pentru situații de urgență;
33. Ordinul nr. 736/22.07.2005 privind instruirea serviciului de permanență la toate primăriile din zona de risc în caz de iminență a producerii unor situații de urgență;
34. Ordinul nr. 1299/23.12.2005 privind aprobarea Procedurii de inspecție pentru obiectivele care prezintă pericole de producere a accidentelor majore în care sunt implicate substanțe periculoase;
35. Ordinul nr. 1134/13.01.2006 pentru aprobarea Regulamentului privind planificarea, pregătirea, organizarea, desfășurarea și conducerea acțiunilor de intervenție ale serviciilor de urgență profesionale;
36. Ordinul nr. 1160/30.01.2006 pentru aprobarea Regulamentului privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului la cutremure și/sau alunecări;
37. Ordinul nr. 132 din 29 ianuarie 2007, pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a Planului de analiză și acoperire a riscurilor și a Structurii cadru a Planului de analiză și acoperire a riscurilor.
38. Ordinul nr. 1259/10.04.2006 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și asigurarea activității de înștiințare, avertizare, prealarmare și alarmare în situații de protecție civilă;
39. Ordinul nr. 1352/23.06.2006 pentru aprobarea Metodologiei de organizare, asigurare a activității de evacuare a persoanelor, bunurilor, documentelor și materialelor care conțin informații clasificate în situații de conflict armat;
40. Ordinul nr. 1494/07.11.2006 pentru aprobarea Normelor tehnice privind organizarea și funcționarea taberelor pentru sinistrați în situații de urgență;
41. Ordinul nr. 1427/11.09.2006 pentru aprobarea procedurilor de codificare a atenționărilor și avertizărilor meteorologice și a avertizărilor și alertelor hidrologice;
42. Ordinul nr. 1435/18.09.2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind securitatea la incendiu și protecția civilă;
43. Ordinul nr. 1436/18.09.2006 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea activității de avizare a normelor și reglementărilor tehnice de apărare împotriva incendiilor, emise de ministere și celelalte organe ale administrației publice centrale;
44. Ordinul nr. 1436 din 18.09.2006 pentru aprobarea Metodologiei privind

organizarea și desfășurarea activității de avizare a normelor și reglementărilor tehnice de apărare împotriva incendiilor, emise de ministere și celelalte organe ale administrației publice centrale;

45. OMAI nr. 886/2005 de aprobare a e aprobă „Normele tehnice privind sistemul național integrat de înștiințare, avertizare și alarmare a populației”.

FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE

Consecințe

I. VÂNT PUTERNIC

Cod portocaliu:

- întreruperi ale curentului electric și ale legăturilor de comunicații pe durate importante;
- acoperișurile și coșurile caselor pot fi avariate;
- se pot rupe ramuri, crengi de copaci;
- circulația rutieră poate fi perturbată, îndeosebi pe rutele secundare și zonele forestiere.

Viteza vântului mai mare de 20m/s.

Cod roșu:

- avertizare de furtună foarte puternică;
- întreruperi de electricitate și de comunicații;
- zonele împădurite pot fi puternic afectate;
- circulația rutieră poate deveni foarte dificilă pe zone extinse;
- transportul aerian, feroviar și maritime poate fi serios perturbat;

Viteza vântului mai mare de 25m/s.

II. PLOI IMPORTANTE CANTITATIV

Cod galben – 20-30 l/mp/oră sau 45 l/mp/3 ore; risc de viituri sau creșteri rapide ale nivelului apei neconducând la pagube semnificative, dar necesită o vigilență sporită în cazurile de activități sezoniere și/sau expuse la inundații. Depășire COPTE DE ATENȚIE. Se procedează la activarea Centrului Operativ pentru Situații de Urgență și convocarea Comitetului Local pentru Situații de Urgență.

Cod portocaliu:

- se prevăd precipitații intense ce pot afecta activitățile socioeconomice;

- sunt posibile inundații importante de precipitații în timp scurt, ce pot local provoca viituri pe râurile mici și scurgeri de pe versanți;
- risc de deversare a rețelelor de canalizare;
- condițiile de circulație rutieră pot deveni dificile pe drumurile și se pot produce perturbări ale transportului feroviar;
- se pot produce întreruperi ale alimentării cu energie electrică.

Cantități de apă:

- 30 – 50 l/mp/oră sau cel puțin 60 l/m² în 3 ore.

Risc de viituri generatoare de revărsări importante susceptibile de a avea impact semnificativ asupra vieții activităților și siguranței bunurilor și persoanelor. Depășire COTE DE INUNDAȚIE.

Cod roșu:

- se anticipează precipitații foarte intense ce pot afecta activitățile socioeconomice pe o durată de câteva zile;
- sunt posibile inundații deosebit de importante, inclusive în zonele de risc scăzut de inundații și în bazinele hidrografice ale zonelor respective;
- se pot produce acumulări foarte importante de precipitații pe intervale foarte scurte de timp, ce pot provoca local viituri rapide pe râurile mici și pe versanți;
- condiții de circulație rutieră pot deveni foarte dificile;
- risc ridicat de deversare de canalizare;
- se pot produce întreruperi de durată ale alimentării cu energie electrică.

Cantități de apă:

- peste 50 l/m² în cel mult 1 h;
- sau cel puțin 80 l/m² în 3 h.

Risc de viituri majore. Amenințare directă și generalizată asupra siguranței persoanelor și bunurilor. Depășire COTE DE PERICOL.

III. NINSORI ABUNDENTE ȘI POLEI

Cod portocaliu:

- sunt așteptate căderi de zăpadă sau depuneri de polei în cantități importante pentru regiunea respectivă;
- circulația poate deveni foarte dificilă pe întreaga rețea;
- unele distrugeri pot afecta rețelele de electricitate și telefonie.

Cod roșu:

- sunt așteptate căderi importante de zăpadă sau depuneri masive de polei, ce pot afecta activitățile umane și viața economică;

- circulația riscă să devină rapid impracticabilă în întreaga rețea (rutieră, feroviară);
- distrugerii importante pot afecta rețelele de electricitate și telefonie timp de mai multe zile;
- există posibilitatea producerii de perturbări foarte grave ale transportului aerian și feroviar.

IV. CANICULĂ

Cod portocaliu:

- creșterea temperaturii poate pune în pericol persoanele în vârstă;
- persoanele care suferă de maladii cronice sau tulburări mentale;
- persoanele care iau medicamente cu regularitate;
- persoanele cu handicap, precum și persoanele izolate.

Atenție suplimentară pentru sportivi și copii, dar și pentru persoanele care lucrează în aer liber.

Temperaturi între 37⁰ și 40⁰ C.

Cod roșu:

- sunt afectate persoanele, chiar și cele în stare de sănătate bună;
- creșterea temperaturii poate pune în pericol persoanele în vârstă;
- persoanele care suferă de maladii cronice sau tulburări mentale;
- persoanele care iau medicamente cu regularitate;
- persoanele cu handicap, precum și persoanele izolate.

Atenție maximă pentru sportivi și copii, dar și pentru persoanele care lucrează în aer liber.

Temperaturi mai mari de 40⁰ C.

V. DESCĂRCĂRI ELECTICE

Cod portocaliu:

- furtuni intens însoțite de descărcări electrice pot provoca local pagube importante;
- locuințele șubrede și instalațiile improvizate pot suferii pagube importante;
- în situații de furtuni asociate cu descărcări electrice, subsolurile și punctele joase ale locuințelor pot fi inundate rapid;
- trăsnetele neînsoțite de precipitații pot provoca incendii de pădure;
- descărcări electrice frecvente.

Cod roșu:

- fenomene electrice și foarte violente pot provoca pagube importante;
- pericolul este maxim pentru locuințe, parcuri, zone agricole și plantații;
- locuințele șubrede și instalațiile improvizate pot fi puse real în pericol și pot fi ușor distruse;
- în situații de furtuni asociate cu descărcări electrice, subsolurile și punctele joase ale locuințelor pot fi inundate rapid în zonele râurilor mici și mijlocii;
- descărcări electrice frecvente.

VI. GER

Cod portocaliu:

- gerul (frigul puternic) poate pune în pericol persoanele vulnerabile sau izolate, mai ales persoanele în vârstă, cele cu handicap, cele care suferă de boli cardiovasculare, respiratorii, endocrine sau de diferite patologii oculare, persoanele care au probleme ale sistemului nervos sau sindromul Raynaud;
- este necesară o supraveghere specială a copiilor;
- în cazuri de sensibilitate ridicată la ger (zona buzelor și a mâinilor), trebuie consultat un farmacist;
- unele tipuri de medicamente pot avea contraindicații de a fi luate în caz de frig puternic și este necesar să se consulte medical;
- sportivii și unele persoane care lucrează în aer liber trebuie să acorde atenție sporită hipotermiei și agravării simptomelor preexistente.

Cod roșu:

- orice persoană este amenințată, chiar și persoanele cu o stare de sănătate bună;
- pericolul mai mare poate fi major pentru persoanele vulnerabile sau izolate, mai ales persoanele în vârstă, cele cu handicap, cele care suferă de boli cardiovasculare, respiratorii, endocrine sau de diferite patologii oculare, persoanele care au probleme ale sistemului nervos sau sindromul Raynaud;
- este necesară o supraveghere specială a copiilor;
- în cazuri de sensibilitate ridicată la ger (zona buzelor și a mâinilor), trebuie consultat un farmacist;
- unele tipuri de medicamente pot avea contraindicații de a fi luate în caz de frig puternic și este necesar să se consulte medical;

- sportivi și unele persoane care lucrează în aer liber trebuie să acorde atenție sporită hipotermiei și agravării simptomelor preexistente, astfel frisoanele și amorțirea extremităților constituie semne de alarmă.

FENOMENE HIDROLOGICE PERICULOASE

Avertizare hidrologică se emite pe baza prognozelor meteorologice:

- când se prevede posibilitatea depășirii cotelor de apărare;
- există posibilitatea producerii altor fenomene hidrologice periculoase (scurgeri importante de pe versanți, torenți, văi nepermanente, pâraie).

Alertă hidrologică se emite pe baza prognozelor meteorologice și a stării râurilor:

- când se prevede depășirea cotelor de apărare;
- se prevede producerea altor fenomene hidrologice periculoase (scurgeri importante de pe versanți, torenți, văi nepermanente, pâraie).

Avertizările și alertele hidrologice se emit cu un timp de anticipare de minim 24 ore pe cursurile de apă ce reacționează rapid la ploile căzute și de minim 2-3 zile pentru cursurile de apă care reacționează mai lent la ploile căzute sau în cazul prognozei viiturilor formate în zonele superioare ale bazinului hidrografic.

Conținutul și semnificația mesajelor de avertizare și alertelor:

- mesaj text, însoțit de o hartă la nivel național cu specificarea arealelor (sectoarele) de râu care ar putea fi afectate de creșteri semnificative de debite (niveluri), cu precizarea intensității fenomenului și a intervalului de prognoză.
- Harta la nivel național va fi detaliată la nivel local de serviciile hidrologice din cadrul Administrației Naționale Apele Române, în funcție de gradul de detaliere al informației disponibile la momentul elaborării prognozei și/sau gradul de severitate a fenomenului prognozat.

Cod galben: risc de viituri sau creșteri rapide ale nivelului apei, neconducând la pagube semnificative, dar care necesită o vigilență sporită în cazul desfășurării unor activități sezoniere sau expuse la inundații, corespunde **Situației de atenție**.

Cod portocaliu: risc de viituri generatoare de reversări importante, susceptibile de a avea impact semnificativ asupra vieții colectivităților și siguranței bunurilor și persoanelor, corespunde **Situației de alarmă, inundații**.

Cod roșu: risc de viituri majore, amenințare directă și generalizată asupra siguranței persoanelor și bunurilor, corespunde **Situației de pericol**.

2.2. Structuri organizatorice implicate

- Instituția primarului – Municipiul Baia Mare
- Consiliul Local Baia Mare
- Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Gheorghe Pop de Băsești” al județului Maramureș
- Poliția Municipiului Baia Mare
- Inspectoratul Județean de Jandarmi Maramureș
- Sistemul de Gospodărire a Apelor Maramureș
- S.D.E.E. Transilvania Nord S.A. Sucursala Maramureș (Centru Exploatare Medie și Joasă Tensiune Baia Mare)
- S.C. Eon Gaz Distribuție Centru Operațional Baia Mare
- S.C. Drumuri și Poduri Județene S.A. Maramureș
- Secția Drumuri Naționale Maramureș
- Telekom Romania
- Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș
- S.T.P.S. Maramureș
- Autoritatea de Sănătate Publică Maramureș
- Ocolul Silvic Municipal Baia Mare
- Ocolul Silvic Baia Mare – Direcția Silvică Maramureș
- Filiala de Cruce Rosie Maramureș
- Stația C.F.R. Baia Mare
- S.C. Urbis S.A. Baia Mare
- S.C. Drusal S.A. Baia Mare
- S.C. Vital S.A. Baia Mare
- S.C. Luxten S.A., Punct de lucru Baia Mare
- Direcția Sanitar-Veterinară
- Spital de Boli Infecțioase
- Serviciul Județean de Ambulanță
-

Lista autorităților care au responsabilități în analiza și acoperirea riscurilor este prezentată în **Anexa nr.1**

2.3. Responsabilități ale organismelor și autorităților cu atribuții în domeniu

Componența Comitetului Local pentru Situații de Urgență Baia Mare:

Președinte
Vicepreședinte

Primarul municipiului Baia Mare
Viceprimar municipiu Baia Mare

Membrii

Viceprimar municipiu Baia Mare
 Secretarul municipiului Baia Mare
 Director general
 Director executiv economic
 Director executiv Poliția Locală
 Arhitect șef
 Comandant Poliția municipiului
 Comandant Detașament pompieri
 Șef Serviciu Management Organizatoric
 și Operațional Inspectoratul de Jandarmi al Județului Maramureș
 Director S.P.A.U.
 Șef S.C.Romprest S.A.
 Director S.C. VITAL
 Manager S.C. DRUSAL
 Director S.C. URBIS
 Șef Centru Exploatare Medie și Joasă Tensiune Baia Mare
 Inginer Telekom România
 Inginer , Eon Gaz Distribuție Centru Operațional Baia Mare
 Director Punct de lucru LUXTEN, Baia Mare
 Șef Ocol Silvic Municipal Baia Mare
 Șef Ocol Silvic Baia Mare
 Director coordonator adj. Depart. Control în
 Sănătate Publică – Direcția de Sănătate Publică Maramureș
 Director Spital de Boli Infecțioase
 Serviciul Județean de Ambulanță
 Medic, Direcția Sanitar-Veterinară
 Inginer, Agenția de Protecția Mediului
 Manager S.C.Aramis S.R.L.
 Șef Gara C.F.R.
 Șef sistem Someș S.G.A.
 Director executiv S.C. ROMALTIN MINING SRL
 Director S.C. Drumuri și poduri
 Manager S.C.Ifmar S.A.
 Inginer șef CNMN REMIN S.A. Baia Mare
 Administrator S.C.Restart S.R.L.
 Director general S.C. AGIFCO S.A.
 Manager SC RARA Internațional SRL – Cariera Sf. Ioan
 Director Urbanism

Consultanți**2.3.1. Atribuții**

Comitetul Local pentru Situații de Urgență asigură îndeplinirea următoarelor ATRIBUȚII PRINCIPALE conform O.U.G. nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, aprobată prin Legea nr. 15/2005, prevăzute la art.24, după cum urmează:

a – informează prin centrul operațional județean privind stările potențial generatoare de situații de urgență și iminența amenințării acestora;

b – evaluează situațiile de urgență produse pe teritoriul unității administrativ-teritoriale, stabilește măsuri și acțiuni specifice pentru gestionarea acestora și urmărește îndeplinirea lor;

c – declară, cu ajutorul prefectului, starea de alertă pe teritoriul unității administrativ-teritoriale;

d – analizează și avizează planul local pentru asigurarea resurselor umane, materiale și financiare necesare gestionării situației de urgență;

e – informează Comitetul Județean și Consiliul Local asupra activității desfășurate;

f – îndeplinește orice alte atribuții și sarcini stabilite de lege sau de organismele și organele abilitate.

Comitetul Local pentru Situații de Urgență asigură îndeplinirea următoarelor ATRIBUȚII SPECIFICE, conform H.G. nr. 1491/2004, prevăzute la art.11, după cum urmează:

a – Președinte:

- convoacă întrunirea comitetului, stabilește ordinea de zi și conduce ședințele acestuia;
- semnează hotărârile, planurile, programele, protocoalele și măsurile adoptate;
- semnează avizele, acordurile, împuternicirile, protocoalele și proiectele de acte normative;
- îl informează operativ pe președintele comitetului ierarhic superior.

b – Vicepreședinte:

- îndeplinește obligațiile președintelui în lipsa acestuia, precum și pe cele ce îi revin ca membru al comitetului.

c – Membrii:

- participă la ședințele comitetului;
- prezintă informări și puncte de vedere;
- îi informează operativ pe conducătorii instituțiilor și unităților pe care le reprezintă asupra problemelor dezbătute, concluziilor rezultate, hotărârilor și măsurilor adoptate și urmăresc aplicarea acestora în sectoarele de competență;
- mențin permanent legătura cu centrele operative corespondente.

d – Consultanții:

- participă la ședințele comitetului;
- consiliază membrii comitetului asupra problemelor tehnice și de specialitate;
- asigură documentarea tehnică de specialitate;
- nu au drept de vot conform H.G. 1491/2004, prevăzut la art.10, alin. 4.

Centrul Operativ pentru Situații de Urgență (Secretariatul tehnic permanent al Comitetului Local pentru Situații de Urgență) asigură îndeplinirea următoarelor ATRIBUȚII PRINCIPALE, conform O.U.G. nr. 21/2004, aprobată prin Legea nr. 15/2005, prevăzute la art.27, după cum urmează:

a – îndeplinește permanent funcțiile de monitorizare, evaluare, înștiințare, avertizare, prealarmare, alertare și coordonare tehnică operațională la nivel local a situațiilor de urgență;

b – centralizează și transmite operativ la centrul operațional al Inspectoratului Județean pentru Situații de Urgență date și informații privind apariția și evoluția stărilor potențial generatoare de situații de urgență;

c – monitorizează situațiile de urgență și informează Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență și celelalte centre operaționale și operative interesate;

d – urmărește aplicarea regulamentelor privind gestionarea situațiilor de urgență și a planurilor de intervenție și cooperare specifice tipurilor de risc.

e – asigură transmiterea operativă a deciziilor, dispozițiilor și ordinelor, precum și menținerea legăturilor de comunicații cu centrele operaționale și operative implicate în gestionarea situațiilor de urgență, cu dispeceratele integrate pentru apeluri de urgență și cu dispeceratele proprii serviciilor și forțelor care intervin în acest scop;

f – centralizează solicitările de resurse necesare pentru îndeplinirea funcțiilor de srijin pe tipul situațiilor de urgență și fac propuneri pentru asigurarea lor;

g – gestionează baza de date referitoare la situații de urgență;

h – îndeplinește orice alte atribuții și sarcini privind managementul situațiilor de urgență, prevăzute de lege și în regulament.

Centrul Operativ pentru Situații de Urgență asigură îndeplinirea următoarelor ATRIBUȚII SPECIFICE, conform H.G. nr. 1491/2004, prevăzute la art.18, după cum urmează:

a – asigură convocarea Comitetului pentru Situații de Urgență și transmiterea ordinii de zi;

b – primește și pregătește materialele pentru ședințele Comitetului pentru Situații de Urgență și le prezintă președintelui și membrilor comitetului;

c – execută lucrările și operațiunile de secretariat pe timpul ședințelor;

d – asigură redactarea hotărârilor adoptate, precum și a proiectelor de ordine sau dispoziții pe care le prezintă spre aprobare;

e – difuzează la componentele Sistemului Național și la autoritățile interesate documentele emise de comitet privind activitatea preventivă și de intervenție;

f – întocmește informările periodice privind situația operativă sau stadiul îndeplinirii hotărârilor adoptate;

g – întocmește proiecte de comunicate de presă;

h – urmărește realizarea suportului logistic pentru desfășurarea ședințelor comitetului pentru situații de urgență;

i – gestionează documentele Comitetului Local pentru Situații de Urgență;

j – asigură punctul de contact cu secretariatul tehnic permanent din cadrul Inspectoratului Județean pentru Situații de Urgență;

k – îndeplinește alte sarcini stabilite de comitet, de președintele acestuia.

Atribuțiile autorităților și responsabililor cuprinși în P.A.A.R. sunt prezentate în **Anexa nr.2**

CAPITOLUL II – CARACTERISTICILE UNITĂȚII ADMINISTRATIV TERITORIALE

SECȚIUNEA 1 : Amplasare geografică și relief

Municipiul Baia Mare, reședința județului Maramureș, este situat în partea vestică-centrală a județului, în depresiunea Baia Mare, pe cursul mijlociu al Râului Săsar, la o altitudine medie de 228 m față de nivelul mării, fiind cuprins de coordonatele geografice 47.39' – 47.48' latitudine nordică și 23.10' – 23.30' longitudine estică. Principalele caracteristici sunt preponderența reliefului montan, care se datorează extinderii terenului extravilan până în zona Munților Ignis și Gutâi, sărac în resurse pentru agricultură, dar valoros din punct de vedere peisagistic (incluzând peste 18.500 ha de teren silvic), precum și existența zăcămintelor de minereuri neferoase, fapt care a condus la dezvoltarea industriei miniere ca activitate economică predominantă.

Relieful depresiunii, alcătuit din câteva terase ale Someșului, Lăpușului și Săsarului, are aspectul unui amfiteatru cu largă deschidere spre vest, iar la nord și est se ridică Munții Ignis și Gutâi, cu spinări rotunjite, acoperiți cu păduri și platouri bogate în pășuni.

Dintre muncii care saltă brusc deasupra depresiunii se remarcă Dealul Murgău (633m), Dealul Florilor (367m), Dealul Crucii (501m), Piatra Bulzului, Rotunda, Pleașca Mare, Ignis (1307m), Iezurele ș.a. Lantul munților Gutâi formează o unitate geomorfologică mai aparte, cu roci eruptive, care pun în evidență piscurile Mogoșa (1.246m), Gutâi (1.443m) și Creasta Cocosului (1.428m). Aceasta din urmă este o ramăsiță dintr-un vechi crater vulcanic, cu stânci golașe, dispuse sub forma de falii verticale ca o fortareată ciudată, cu pereti prăpastioși, fapt ce constituie un obiectiv de mare interes pentru turiști.

Scoarta terestră din zona municipiului cuprinde o structură pedogenetică variată, căci

alături de solurile podzolice predominante se găsesc soluri pseudogleice și aluviale specifice zonei depresionare, precum și soluri brune de pădure, soluri montane acide, etc.

Prin prezența reliefului montos, teritoriul din Municipiul Baia Mare face parte din Euroregiunea Carpatică.

Înființată în anul 1993, Euroregiunea cuprinde zonele de frontieră a cinci țări: Polonia, Slovacia, Ungaria, Ucraina, România și are o populație de peste 16 milioane locuitori și o suprafață de 161 000 km².

Suprafața pedologică cuprinde o structură variată, predominând solurile podzolice.

Sunt identificate soluri pseudogleice și aluviale specifice paleoteraselor și depunerilor sedimentare ale văilor tributare Râului Săsar, precum și soluri brune de pădure și soluri montane acide specifice zonei forestiere și pășunilor.

În componența municipiului Baia Mare intră și localitățile Blidari, Firiza, Valea Neagră, Valea Borcutului. La nord se învecinează cu Munții Igrișului, la sud cu localitățile Recea și Groși, la est cu orașul Baia Sprie și la vest cu orașul Tăuții Măgherauș. Suprafața teritoriului administrativ este de 23573 ha, din care 3170 ha sunt terenuri agricole, 18599 ha terenuri silvice cu preponderență păduri și 1804 ha construcții și alte destinații. Teritoriul Baia Mare este structurat în trei zone: zona sudică construită (intravilan); zona centrală unde sunt localizate minele în prezent închise (extravilan); zona de nord (tot în extravilan) care se întinde până la granița cu județul Satu Mare, și constituie plămânul verde al orașului, cu păduri traversate doar de drumuri forestiere, unde nu s-au instalat până acum rețele de energie electrică.

SECȚIUNEA 2: Caracteristici climatice

Clima din zona municipiului Baia Mare are unele caracteristici specifice, mai aparte, datorită existenței lanțului carpatic ce îndeplinește rolul benefic de paravan, împiedicând intemperii reci dinspre nord-est. Aflată la adăpost, depresiunea are un climat de nuanță mediteraneană, cu ierni blânde, fără mari viscole, cu veri răcoroase, prelungite și un echilibru atmosferic favorabil.

La nivelul Municipiului Baia Mare se înregistrează o frecvență ridicată de precipitații atmosferice, s-au înregistrat fenomenele meteorologice extreme: furtunile, iar în anul 1998 o tornadă.

Privind fenomenele meteorologice extreme, furtunile se manifestă prin vânt puternic cu schimbarea bruscă a direcției, cu formarea de vârtejuri care au antrenat în aer praf sau alte obiecte ușoare de pe sol, însoțite sau nu de averse de ploaie, descărcări electrice și grindină.

Iarna se înregistrează înghețuri și căderile abundente de zăpadă.

Vânturile nu prezintă caracteristici deosebite. Datorită imobilizării maselor de aer în depresiune, se înregistrează perioade lungi de calm atmosferic, fapt ce influențează negativ starea de poluare a orașului.

Cantitățile maxime căzute în 24 ore au depășit deseori 40 l/mp și în câteva cazuri peste 80 l/mp/24 ore. În ultimul timp a crescut frecvenței ploilor cu caracter torențial.

SECȚIUNEA 3: Rețeaua hidrografică

Rețeaua hidrografică este reprezentată, în principal, de râul Săsar, lung de 31,6 km, care străbate orașul de la est la vest colectând apele râurilor Chiuzbaia și Firiza, a pâraielor: Sf. Ion, Roșu și Borcut. Pe râul Firiza, la 10 km distanță de centrul orașului, s-a construit Barajul de la Strâmtori (51 m înălțime) prin care s-a creat un lac de acumulare în suprafață de 110 ha ce asigură rezerva de apă potabilă a centrului urban. La acesta se adaugă "Lacul Bodi" de la Ferneziu, creat prin baraje artificiale. Ele constituie îndrăgite locuri de agrement. Trebuie amintită aici existența unor izvoare de apă minerală pe Valea Borcutului, la Usturoi și Firiza.

Scurgerea apei este direct influențată de caracteristicile fizico-geografice (relief, variația factorilor climatici, stadiul de dezvoltare a vegetației, etc). Ca efect al ploilor torențiale pot apărea și viituri de vară care ating valori mari ale debitelor, îndeosebi pe râurile mici și pe torenți.

Cursurile de apă ce tranzitează municipiul sunt:

Valea Blidari
 Valea Neagră
 Râul Firiza
 Pârâul Roșu
 Râul Săsar
 Valea Vicleană
 Valea Ferăstrăului
 Valea Usturoi
 Valea Roșie
 Valea Borcutului
 Valea Frumușăua
 Pârâu Craica
 Pârâu Racoș
 Pârâu Călinișa

Cea mai importantă fază de regim hidrologic prin ponderea efectelor distructive ale apelor este scurgerea maximă, caracterizată prin debite și volume maxime, fiind legată de durata în ore (zile) a viiturilor. Viiturile care se produc pe teritoriul județului sunt generate de ploi în intervalul mai - noiembrie și preponderent topirea zăpezilor în sezonul rece, sau din suprapunerea celor două fenomene în perioada de iarnă - primăvară. Caracteristicile viiturilor și amploarea lor variază în timp și spațiu, fiind legată de factorii climatici și de caracteristicile bazinelor hidrografice (mărimea suprafeței și altitudinea medie).

Cu referire la bazinele hidrografice, lacurile de acumulare , pe teritoriul municipiului Baia Mare sunt 2 lacuri de acumulare, amplasarea acestora fiind pe râul Firiza și pârâul Valea Vicleană, după cum urmează:

1. Baraj Strâmtori-Firiza

Caracteristici:

An PIF	1964	Suprafață lac	113 ha
Râul	Firiza	Folosințe	Alimentare cu apă Energie electrică Atenuarea viiturilor
Tip baraj	Beton armat, cu contraforți	Suprafață bazin	212 kmp
Cota coronamentului	372,00 m.d.M.	Debit deversor	300 mc/s
Tip teren fundare	Roci stâncoase	Tip deversor	Cu vane
Înălțime	52 m	Administrator	C.N. Apele Romane S.A.
Lungime coronament	198 m	Proiectant	AQUAPROIECT S.A.
Volum lac	16,56 mil. mc		

1.1. Barajul Berdu este de tipul anrocamente cu masca de beton, având înălțimea de 14,5 m, lungimea coronament de 33 m, iar lacul cu suprafața de 2,2 Ha și volumul de 145.000 mc apă se alimentează din lacul Strâmtori.

2. Baraj Bodi-Ferneziu

Principalele date tehnice proiectate sunt:

a). Barajul de pamânt::

- Lungime: 100 m
- Volum: 40.000 m³
- Latime la coronament: 3 m
- Înălțime maximă: 15 m
- Taluz amonte cu panta 1:1,5 pereat

- Taluz aval cu panta 1:2,5 inierbat
- Sistem de drenaj la baza taluzului aval

b). Acumulare:

- Volumul: cca. 110.000 m³
- Adancime maximă: 10,45 m
- Adancimea medie: 7,33 m
- Suprafața la NNR: 2 Ha

Bazinul de receptie aferent acumulării are o suprafață mică, sub 1 km² și este format din afluenți de stanga ai pârâului Vicleanu Mare.

Barajul Bodi-Ferneziu este o construcție din pamant (material local), de secțiune trapezoidală cu un volum de umplutură în corpul barajului de 40.000 m³, din care la lucrările de reparații s-au facut completari de 2.500 m³.

Acumulări piscicole pe teritoriul municipiului Baia Mare sunt:

Denumirea acumulării	Cursul de apă	Deținătorul	Suprafața(ha)
Păstrăvăria Loștrița	Râul Firiza	S.C. Romanița Impex S.R.L.	0,1
Păstrăvăria Pistruia	Râul Firiza	Ocolul Silvic Baia Mare	0,98
Păstrăvăria Blidari	Firiza–Valea Neagră	Ocolul Silvic Baia Mare	0,74

SECȚIUNEA 4: Populația

Numărul și structura populației pe sexe

La recensământul din 2011, **populația stabilă (de reședință) a municipiului Baia Mare, a fost de 123738 locuitori din care 64938 femei(52,48%) și 58800 bărbați(47,52%).** Majoritatea populației este de naționalitate română(77,67%).Principalele minorități sunt alcatuite din maghiari(10,3%) și romi(2,51%).Populația este distribuită pe cele 14 cartiere:

- I. Cartier Valea Borcutului
- II. Cartier Săsar
- III. Cartier Valea Roșie
- IV. Cartier Griviță

- V. Cartier Ferneziu
- VI. Cartier Firiza
- VII. Cartier Orașul Vechi
- VIII. Cartier Vasile Alecsandri
- IX. Cartier Progresul
- X. Cartier Republicii
- XI. Cartier Traian
- XII. Cartier Gării
- XIII. Cartier Depozitelor
- XIV. Cartierul Decebal

SECȚIUNEA 5: Căile de transport

Căi rutiere

Baia Mare este principalul nod rutier din județul Maramureș. Principalele căi rutiere sunt: E 58 Dej Baia Mare - Satu Mare, DN 1C Baia Mare - Sighetu Marmăției. DN 18B Baia Mare – Târgu Lăpuș.

Legaturile spre Ungaria și Europa de Vest, adică spre Coridorul European V, depind de realizarea drumului expres (sau autostrada) Baia Mare-Satu Mare-Nyiregyhaza, precum și de modernizarea Drumului de Nord care va scurta timpul de deplasare către autostrada Transilvania, la 3 km de la Zalău.

Trafic urban

Drumurile urbane din cadrul Municipiului Baia Mare compun o rețea de 221 km, din care 80% modernizate. Rețea stradală a Municipiului, având o configurație cvasi neregulată și incluzând două artere principale orientate către cele două maluri ale râului Săsar, este în general bine dezvoltată, cu artere largi de circulație în zonele noi, intens populate. Însă, în centrul istoric și în cartierele din nord și nord-est ale orașului, rețeaua stradală are resurse limitate pentru desfășurarea traficului.

Completarea centurii ocolitoare este vitală pentru a scădea presiunea traficului asupra orașului și pentru a garanta accesibilitatea din și către oraș în cadrul Zonei Metropolitane Baia Mare.

Dezvoltarea turismului și impunerea Municipiului Baia Mare ca și poartă turistică este strict legată de asigurarea unei bune legături cu Maramuresul istoric, care în acest moment este deficitară.

Este foarte importantă legătura spre Cluj Napoca ca centru al Regiunii Nord-Vest.

Transportul auto este format din curse regulate pe traseele care asigură legăturile cu toate localitățile din județ.

Transportul greu beneficiază de rute ocolitoare care asigură o mai bună fluentă a traficului în zonele centrale.

În prezent, transportul public local este asigurat de societatea SC URBIS SA, pe 10 trasee interioare de autobuz, două linii de troleibuz și 13 linii exterioare spre localitățile limitrofe. Autobuzele și troleibuzele transportă zilnic peste 100.000 călători. Parcul circulant constă din: 54 autobuze, 18 troleibuze. Rețeaua de transport local din municipiu are în componență 175 de stații de autobuz și troleibuz.

Din analiza traseelor de transport public existente rezultă că acestea deservesc în mod corespunzător necesitățile de deplasare ale locuitorilor municipiului, acoperind în mod optim rețeaua stradală actuală.

Căi ferate

Baia Mare asigură legătura pe magistrala IV spre Dej și Satu Mare. Calea ferată este simplă, neelectrificată. Pentru transportul feroviar de marfă și călători dispunem de o stație de călători și marfă.

Căi aeriene

Pe teritoriul orașului Tăuți Măgherauș, (6 km de Baia Mare), este amplasat Aeroportul Baia Mare (singurul de fapt din județ) care operează curse interne și internaționale cu avioane de mică și medie capacitate. În platforma acestuia sunt amenajate clădiri civile și tehnice necesare coordonării activității aeroportuare (administrație, turn, ateliere, spații de depozitare, pază, ș.a.).

Aeroportul este în curs de modernizare, astfel încât să devină un aeroport internațional. La distanța de 60 km există un aeroport internațional la Satu-Mare, iar la 150 km aeroportul internațional Cluj Napoca.

Modernizarea aeroportului din Baia Mare vizează:

- ✓ modernizare aerogară pentru a corespunde traficului internațional de pasageri;
- ✓ extindere și modernizare pistă, inclusiv sistem de balizaj;
- ✓ crearea unui terminal de mărfuri.

Rețele de conducte magistrale pe teritoriul municipiului Baia Mare:

Lungimea totală a ***rețelei de apă potabilă*** este de 296 km .

Lungimea totală a ***rețelei de gaz*** este de 293 km .

Rețele electrice

Tensiune de construcție kV	Total km
B	5
110	428.44
20	1776.52
10	157.01
6	222.688

SECȚIUNEA 6: Dezvoltarea economică

În prezent Municipiul Baia Mare are un profil secundar-terțiar, în care predomină activitățile industriale, de construcții și serviciile. În ultimii ani, se remarcă creșterea substanțială a sectorului serviciilor, ceea ce permite definirea economiei Baia Mare ca și una post-industrială. Serviciile dominante sunt comerțul, serviciile publice și transporturile, existând ponderi semnificative și în turism, telecomunicații, servicii financiar-bancare, cercetare-informatică, recreere - cultură - sport.

Analiza întreprinderilor potrivit dimensiunii lor relevă faptul că marea majoritate a unităților au o dimensiune mică și foarte mică. Ordonarea descrescătoare a numărului de întreprinderi pe clase de marime este următoarea:

- Micro-întreprinderi;
- Întreprinderi mici;
- Întreprinderi medii;
- Întreprinderi mari.

Nici o întreprindere mare nu este activă în agricultură.

Activitatea turistică, încurajată de existența unui cadru natural atractiv, este de asemenea o premiză pentru dinamizarea mediului de afaceri în zona periurbană a municipiului reședință de județ. Capacitățile turistice totalizează în prezent cca. 1.300 de locuri, majoritatea în baza hotelieră a municipiului, precum și un număr de aproximativ 150 de locuri în pensiuni.

Infrastructura de sprijin pentru afaceri în Baia Mare

Zonele industriale

Baia Mare are o importantă capacitate industrială care a fost clădită în timp pe resursele locale miniere, în special plumb și cupru. Trei importante zone industriale se află în interiorul orașului:

1. Zona Industrială de Vest, aproape de gară
2. Zona Industrială de Est
3. Zona Industrială de Nord (Fernezii, localizată la nord-est) caracterizată prin prezența societății ROMPLUMB (în prezent închisă).

Zona Industrială Vest și Zona Industrială Est sunt zone industriale foarte mari (cu o suprafață estimată de circa 400 de hectare fiecare), unde terenul se află în principal în proprietate privată, în vreme ce Zona Industrială Nord Est este localizată la nord, și la est de râul Firiza, și este mult mai mică decât celelalte două, cu terenul Romplumb aflat încă în proprietatea statului.

Alte infrastructuri de sprijinire a afacerilor

Există în prezent un incubator de afaceri, inaugurat în anul 2000, în domeniul IT, la Baia Mare, construit pe o suprafață de 1550 mp și care în 2005 găzduia 17 firme; până în prezent au fost incubate 64 de firme. Ministerul Muncii și Banca Mondială au furnizat mijloacele financiare pentru completarea echipării întregii clădiri, iar în ianuarie 2001 incubatorul era în întregime operațional. Țintele incubatorului sunt întreprinderile nou create, microîntreprinderile și IMM-urile care se angajează să recruteze șomeri. Companiile adăpostite beneficiază de acces la spațiul modular și funcțional la prețuri foarte competitive, au acces gratuit la pregătire profesională în afaceri, consultanță în afaceri, centrul de informare și documentare și folosesc în comun serviciile de birotică și secretariat.

Un alt incubator de afaceri funcționează în cadrul fundației CDIMM (a se vedea mai jos). Incubatorul a fost finalizat printr-o investiție, pornind de la renovarea unei clădiri veche. După renovarea, spațiul a fost împărțit în module de 24, 36 și 48 mp. Suprafața totală pentru incubarea afacerilor este de 1.010 mp. Avantaje oferite de aceasta structura includ: costuri reduse; acces la servicii comune – administrative, calculator și acces la Internet, sală de ședințe; consultanța specializată în marketing, management și planificare.

În momentul de față, nu există, în Municipiul Baia Mare, parcuri industriale.

În rest, serviciile de asistență către întreprinderi sunt furnizate de către organizații de genul Camerei de Comerț, CDIMM, UGIR.

Fondul funciar – terenuri agricole, suprafețe împădurite

Fondul funciar este constituit din: teren agricol și fond forestier.

Terenul agricol este compus din: teren arabil, pășuni naturale, fânețe naturale, vii, pomicultură.

Amenajările de îmbunătățiri funciare cuprind următoarele categorii de lucrări:

- îndiguiri și regularizări ale cursurilor de apă de interes local, prin care se asigură protecția împotriva inundațiilor a terenurilor și construcțiilor, surse de apă și emisari pentru scurgerea apei.
- amenajări de irigații, prin care se asigură aprovizionarea controlată a solului și plantelor cu cantitățile de apă necesare dezvoltării culturilor.
- amenajări de desecare și drenaj, care au drept scop prevenirea și înlăturarea excesului de umiditate de la suprafața terenului și din sol, în vederea utilizării în bune condiții a terenurilor.
- lucrări de combatere a eroziunii solului și de ameliorare a terenurilor afectate de alunecări de teren, prin care se previn, se diminuează, sau se opresc procesele de degradare a terenurilor.
- amenajări pedoameliorative pe terenuri sărăturate, acide, pe terenuri poluate.

- perdele forestiere de protecție a terenurilor agricole și plantații pentru combaterea eroziunii solului.

Amenajările de îmbunătățiri funciare sunt în corelare cu lucrările de gospodărire a apelor, hidroenergetice, silvice, în acord cu interesele proprietarilor de terenuri și cu documentațiile de urbanism și de amenajare a teritoriului, ținând seama de cerințele de protecție a mediului.

Creșterea animalelor

Creșterea animalelor la nivelul județului cuprinde două componente, una privitoare la creșterea în ferme specializate și cealaltă privitoare la creșterea animalelor în gospodăriile populației. În ultima perioadă de timp se observă o creștere a numărului de animale din ferme și o scădere a celor crescute în gospodăriile populației. Sectorul de creștere în ferme cuprinde creșterea păsărilor, creșterea bovinelor, creșterea ovinelor și de foarte puțin timp creșterea melcilor. Creșterea animalelor și păsărilor în gospodăriile populației cuprinde creșterea bovinelor, cabalinelor, ovinelor, creșterea păsărilor, dar și a familiilor de albine. Creșterea animalelor este permisă doar în zonele limitrofe ale municipiului.

Turism/ capacități de primire turistică

În anul 2007 unitățile de cazare din Municipiul Baia Mare erau în număr de 23 și reprezentau 15,09% din totalul de unități de cazare existente în Județul Maramureș, și aproape 4,1% din cele existente la nivel de regiune.

Se remarcă o creștere continuă a volumului total al activităților turistice în Municipiul Baia Mare. În anul 2015 existau în Baia Mare 9 hoteluri de patru și trei stele, precum și un număr important de pensiuni și moteluri. Nu există structuri cu funcțiuni de cazare turistică de tip campinguri și unități de tip căsuță.

Ca reședință de județ, s-a dezvoltat și în Baia Mare numărul de tour-operatori și agenții de turism care oferă produse turistice, atât pentru intern, cât și pentru extern. Conform unui studiu, în 2006 în Baia Mare erau peste 10 agenții de turism active. Acestea oferă diferite pachete și circuite turistice, dar care, în general sunt îndreptate către exterior.

Dezvoltarea turismului în Baia Mare este axată pe următoarele tipuri principale de turism:

- Turismul ecologic prin prezența în zonă a diverselor arii protejate: rezervații științifice, monumente ale naturii, rezervații naturale.;
- Turismul montan prin apropierea de Munții Gutin și Igriș;
- Turismul cultural se poate spune, că primează în Baia Mare, și oferă o gamă de obiective culturale, printre care se numără cetățile medievale, muzeele de istorie și arheologie, de etnografie în aer liber, monumente de arhitectură, precum și orașul Baia Mare, în sine, cunoscut ca un oraș târg cu centrul istoric, cu clădiri de

patrimoniu datând din secolul XV. Aceștia se adaugă manifestări culturale tradiționale, festivaluri folclorice, târguri și expoziții.

- Turismul de afaceri și evenimente. Posibilitățile de organizare de evenimente, întâlniri, simpozioane, conferințe sunt asigurate în prezent de hotelurile și instituțiile din Baia Mare: există hoteluri de patru stele și de trei stele; clădirea Milenium Business Center - peste 80 de evenimente organizate în primele 8 luni ale anului 2006; Centrul de Marketing și Expoziții al Camerei de Comerț și Industrie Maramureș; Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” cu spații generoase de conferințe, dotate cu aparatură tehnică multimedia și cu facilități de nivel european.

- Turismul religios prin prezența Bisericii Sfintei Treimi și a Catedralei Ortodoxe Adormirea Maicii Domnului.

Factori care ar putea contribui la dezvoltarea turismului în zonă, și de care acesta depinde, sunt:

- infrastructura de transport - în prezent, infrastructura de acces la zonele turistice este deficitară și slab dezvoltată, în condițiile în care zona oferă produse turistice de tip stațiuni turistice, turism montan și turism cultural. Spre exemplu, slaba densitate a drumurilor către anumite zone care ar putea deveni de maxim interes turistic, sate unde încă se păstrează tradițiile, zone încă neexploatare.

- specializarea forței de muncă pe diferitele componente ale industriei turistice este destul de slaba, și la aceasta se adaugă, în special, exodul de forță de muncă către exterior.

- promovarea potențialului turistic prin derularea unor diverse activități, spre exemplu crearea de pachete turistice, parteneriate turistice la nivel județean, regional sau transfrontalier, crearea unor puncte de informare turistică mai ales că Municipiul este punct important de plecare către alte destinații turistice, și totodată județul este situat la granița nordică a României cu Ucraina.

- capacitățile de cazare, care indiferent de tip, mărime, funcționare, sunt puține la număr, iar în condițiile dezvoltării și diversificării acestei ramuri corelată cu o promovare eficientă ar putea atrage un număr tot mai mare de turiști, în special străini, mai ales datorită apropierii Municipiului de zona de vest a graniței.

Faptul că Municipiul Baia Mare face parte din Regiunea Nord-vest reprezintă un atu deoarece, conform unor studii, Regiunea Nord-Vest este cea mai atractivă dintre regiunile de dezvoltare ale României, după București-Ilfov. Acest atu poate fi potențat de o strategie a turismului eficientă care să cuprindă principalele direcții viitoare de dezvoltare a turismului în municipiu.

În concluzie, zona Municipiului Baia Mare prezintă un potențial turistic ridicat, cu un relief atractiv, cu o varietate de vestigii și monumente istorice, obiective religioase, obiective și manifestări etnografice, fiind cunoscută ca o zonă unde încă se păstrează civilizația rurală cu accente arhaice.

Apariția de noi activități economice în cadrul zonei

Lucrările de investiții solicitate de persoane fizice sau juridice s-au executat pe toata raza municipiului pentru funcțiuni adecvate zonificării existente, cu respectarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor. S-au realizat intervenții asupra cadrului construit prin relocări funcționale, modernizări de infrastructură și construcții, prin planificarea integrată a zonelor studiate.

În perioada 1995 – 2015, investițiile de capital susținute de Primăria Baia Mare au urmărit în principal satisfacerea nevoilor primare ale comunității locale, prin îmbunătățirea mediului construit și modernizarea infrastructurilor de bază.

Regenerarea urbană a constituit un obiectiv strategic principal prin refacerea și dezvoltarea centrului istoric, a clădirilor istorice aflate în afara perimetrului acestuia, precum și redezvoltarea clădirilor și amenajarea fațadelor și a funcțiunilor lor de bază sau redefinirea acestora. S-au reconsiderat piețele publice din centrele de cartier cu spații deschise cu design care să încurajeze prezența rezidenților și să întărească relațiile din cadrul comunității.

Câteva proiecte importante, finanțate din fonduri europene, cu impact asupra dezvoltării urbane, trebuie menționate:

- Reabilitarea și modernizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare din municipiul Baia Mare – finanțare ISPA

Proiectul prevede reabilitarea rețelelor de canalizare pe o lungime de circa 13,4 km pentru înlăturarea deficiențelor hidraulice și de structură, precum și pentru mărirea capacității de transport. Extinderea sistemului de canalizare este prevăzută pe o lungime de 17,8 km. Prin aceste lucrări se urmărește preluarea apelor uzate de la descărcătoarele directe în Râul Săsar, reabilitarea deversoarelor pluviale autorizate și reducerea riscului inundațiilor. De asemenea se vor reduce infiltrațiile în sistemul de canalizare cu aproximativ 6650 m³/zi. Reabilitarea și modernizarea Stației de epurare a apelor uzate prevede lucrări pe treapta mecanică și biologică dar și în ceea ce privește tratarea nămolului.

- Reabilitarea Pieții Cetății și a Turnului Ștefan
- Refacerea Centrului Social Multifuncțional „ROMANII”
- Refacerea Centrului Social „Phoenix”
- Reabilitarea podului peste Săsar-str.Podul Viilor
- Modernizare străzilor: Grănicerilor, Electrolizei și Oborului
- Îmbunătățirea transportului public urban prin extinderea rețelei de troleibuz în cartierul V.Alecsandri
- Extinderea Colegiului Economic „N.Titulescu”
- Reabilitarea, modernizarea și extinderea corpului multifuncțional la Colegiul Național „Gh.Sincai”
- „Milenium III Business Center”

MileniumIII are ca scop dezvoltarea regională, prin crearea unei infrastructuri de afaceri moderne, prin revitalizarea socio-economică locală a unei zone urbane, pe o suprafață de cca. 44ha, pe arealul vechii cetăți (zona protejată istoric, atestată din sec. XIII) și al cărei centru, denumit “Centrul vechi”, are un patrimoniu istoric și arhitectural de 22 de clădiri. Prin proiect, unui grup de 5 clădiri din Centrul vechi i se alocă destinații în scopul susținerii dezvoltării IMM-urilor în zona, creându-se un Centru de Afaceri modern.

SECȚIUNEA 7: Infrastructuri locale

Serviciile si utilitățile publice primare – Mediu si energie

Serviciile publice locale sunt prestate de societăți comerciale pe acțiuni, având ca și acționar majoritar Consiliul Local, precum și de instituții publice de interes local care au calitatea de ordonatori de credite. Consiliul Local al municipiului Baia Mare este cel care numește conducerea acestora și exercită controlul asupra modului în care acestea funcționează. Aceste entități prestează următoarele servicii publice:

- apă potabilă, canalizare, întreținerea rețelei - SC VITAL SA (care a fost desemnat operator regional pentru gestionarea apei în județul Maramureș)
- transport în comun - SC URBIS SA
- colectare deseuri – DRUSAL SA
- energie electrică – S.D.E.E. Baia Mare, Filiala de Distribuție a Energiei Electrice, „Electrica Distribuție Transilvania de Nord SA”
- asistență și protecție socială - S.P.A.S
- ambient urban, zone verzi - S.P.A.U
- administrarea patrimoniului local - S.P.A.P.L.U

Colectarea și depozitarea deșeurilor

Activitatea de salubritate a fost concesionată către SC Drusal SA. În oraș există agenți economici care au deschis puncte de colectare a deșeurilor reciclabile atât de la populație cât și de la agenți economici. În Municipiul Baia Mare există un depozit de deșeuri industriale (rampa Săsar), având o suprafață de 3 ha pe care se elimină deșeuri inerte. Deșeurile de la exploatarea minieră și a carierelor și de la tratarea fizică și chimică a mineralelor reprezintă 90% din totalul deșeurilor industriale. Există o singură haldă de zgură aparținând societății comerciale SC ROMPLUMB SA ocupând o suprafață de 1,2 ha și amplasată în incinta societății.

Totodată, în localitatea Sat Nou de Jos (în apropierea cartierului Depozitelor, în zona unde își are sediu de lucru firma Italsofa, dar în afară granițelor

administrative ale orașului Baia Mare), este localizat depozitul de deșeuri menajere care deservește Baia Mare și Baia Sprie, având o suprafață de 14,80 ha. Cu o capacitate disponibilă de 400.000 m³ (la sfârșitul anului 2005), depozitul concentrează peste 40% din capacitatea de depozitare a deșeurilor din cadrul Județului Maramureș, și este cel de-al doilea depozit din județ ca și mărime, după cel din Sighetu Marmăției (450.000 m³ capacitate). Fiind declarat neconform, depozitul din Sat Nou de Jos, la fel ca cel din Sighetu Marmăției, va fi închis în anul 2017.

Mai în detaliu, depozitul se află în comuna Grosi, pe limita administrativă între acesta și municipiul Baia Mare, ceea ce afectează negativ valoarea imobiliară a cartierului Depozitelor. Următorul depozit va fi pus în funcțiune în comuna Fărcașa, finanțat din fonduri europene, pentru realizarea unui management integrat al deșeurilor din județ.

Servicii si infrastructuri sociale – Infrastructura pentru asistența sanitară

Serviciul de sănătate se realizează prin rețeaua sanitară care cuprinde unități spitalicești, cabinete medicină de familie, cabinete stomatologice și farmacii. În anul 2015 existau în Baia Mare un număr de 10 spitale, clinici și policlinici de stat și private, 65 medici de familie și 66 de farmacii în contract cu C.A.S. Maramureș.

În ceea ce privește evoluția dotărilor infrastructuri sanitare, se observă o creștere semnificativă a unităților sanitare, în special printr-o dezvoltare rapidă a sectorului privat medical. Astfel că și la nivelul Băii Mari, ca și la nivel național are loc o continuă modificare a sferei sanitare prin redistribuirea personalului între sectorul public și cel privat și prin calitatea serviciilor oferite.

Dezvoltarea sectorului privat induce o creștere a nivelului calității serviciilor sanitare și o capacitate mai bună de servire cu aceste dotări. Începând cu anul 2006, alături de cele trei spitale aparținând sectorului public :Spitalul Județean de Urgență "Dr. Constantin Opreș"(920 paturi), Spitalul de Pneumofiziologie(270 paturi) și Spitalul de Boli Infecțioase, Dermatovenerice și Psihiatrie(135 paturi), au fost deschise și spitale și clinici private (Euromedica Hospital , Clinica Someșana, Che Cosmedica S.R.L.,S.C. Fortis Diagnosis Center S.R.L. etc), sporind în acest fel disponibilitatea și calitatea serviciilor oferite populației.

Servicii și infrastructuri sociale - Servicii și infrastructura de asistență socială

Asistența socială, așa cum este definită în documentul de înființare a Serviciului Public Asistență Socială Baia Mare – SPAS (HCL nr. 155 din 01 iulie 2002) cuprinde măsuri aplicate pentru:

- menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților individuale necesare pentru rezolvarea unor probleme sau situații dificile pe care persoana nu le poate soluționa de una singură,
- asigurarea unui suport pentru persoanele care nu au posibilitatea să își dezvolte propriile capacități și competențe necesare pentru desfășurarea unor activități socialmente utile, care să favorizeze integrarea lor socială.

În anul 2002, prin H.C.L. nr. 155, s-a adoptat un mecanism local, susținut de un compartiment tehnic de specialiști în asistență socială care validează măsurile Consiliului Local, asigură cercetarea socială în cadrul membrilor comunității, evaluează programele de îngrijire la domiciliu aflate în derulare și practic, asigură coordonarea asistenței sociale la nivelul unității administrativ-teritoriale. La această acțiune sunt antrenate ONG-urile care-și demonstrează utilitatea și eficiența activităților desfășurate.

Este nevoie de dinamism pentru adaptarea permanentă la cerințele comunității locale. Serviciul Public de Asistență Socială Baia Mare are rolul de a indentifica și soluționa problemele sociale ale comunității, din domeniul familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate în dificultate.

Serviciile sociale dezvoltate în ultimii ani, atât de către organizațiile neguvernamentale cât și de instituțiile specializate, au avut ca scop acoperirea nevoilor persoanelor și a grupurilor defavorizate.

Dacă inițial proiectele au fost propuse de către sectorul neguvernamental în parteneriat cu autoritățile locale, prin crearea Serviciului Public de Asistență Socială Baia Mare, administrația locală a demarat o serie de proiecte în acest domeniu, dintre care:

- Centrul Social Multifuncțional tip Azil de Noapte,
- Centrul de consiliere și asistență antidrog,
- Centrul „Rromanii” de furnizare a serviciilor socio – medicale pentru comunitatea rromă,
- Centrul social pentru persoanele cu dizabilitati „Phoenix”
- Centrul social „Regina Maria”
- Centrul social „Șansa mea”
- Centrul social „Tranzit”
- Centrul de zi pentru copii și tineri cu nevoi speciale „Luchian”
- Centrul de zi pentru vârstnici Caspev

Serviciile sociale dezvoltate în ultimii ani, atât de către organizațiile neguvernamentale, cât și de instituțiile specializate, au condus la acoperirea nevoilor stringente la nivelul Municipiului Baia Mare.

Observăm că sumele alocate în domeniul protecției sociale în ultimii ani, se află în creștere, în strânsă relație cu diversificarea serviciilor și creșterea numărului de beneficiari. Este de reținut cofinanțarea de către Consiliul Local a mai multor proiecte derulate de organizațiile neguvernamentale.

În Baia Mare se găsesc 12 case de tip familial, 1 centru de primire în regim de urgență și un centru maternal..

Se remarcă faptul că singurele cantine sociale existente la nivelul județului Maramureș sunt localizate în municipiul Baia Mare și aparțin de Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS) Baia Mare, respectiv: una funcționează în cadrul Liceului 1, str. 8 Martie, și are o capacitate de 104 locuri; cea de-a doua se află în cadrul Centrului Multifuncțional tip Azil de Noapte și are o capacitate de peste 200 locuri. Pe lângă acestea, SPAS subvenționează, prin Legea 208/1997, 100 porții hrană la ASSOC și 50 la Caritas.

Servicii și infrastructuri sociale - Structuri și resurse culturale

În municipiul Baia Mare își au sediul și își desfășoară activitatea instituții culturale subordonate Consiliului local (Teatrul Municipal, Teatrul de Păpuși), cât și instituții deconcentrate (Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național din subordinea Ministerului Culturii și Cultelor), și instituții din subordinea Consiliului Județean Maramureș (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, Biblioteca Județeană "Petre Dulfu", Ansamblul Național Transilvania, Școala Populară de Artă "Liviu Borlan" și cele 4 muzee - Etnografic, Istorie și Arheologie, Artă, Mineralogie).

La acestea se adaugă și un număr însemnat de asociații, fundații, societăți științifice și creștine, edituri, instituții de presă – cotidiene, periodice de cultură, istorie și știință, posturi de radio și televiziune, precum și diverse evenimente cu tradiție, cum ar fi „Sărbătoarea Castanelor”, prima ediție desfășurându-se în anul 1993.

Prin Hotărârile Consiliului Județean Maramureș nr 80, 81, 82 din 19.09.2006, **Muzeul județean** Baia Mare se reorganizează și se înființează trei instituții muzeale noi: Muzeul județean de istorie și arheologie, Muzeul județean de etnografie și artă populară, Muzeul județean de artă – Centrul artistic Baia Mare, fiecare cu personalitate juridică, structură de personal și buget propriu, în subordinea Consiliului Județean, ca ordonator principal de credite.

Muzeul de arheologie și istorie, constituie unul dintre obiectivele turistice de referință ale județului Maramureș. Patrimoniul alcătuit din variate categorii de bunuri culturale, (78.000 obiecte de patrimoniu) provenite din săpături arheologice, din cercetări sistematice dar și din descoperiri întâmplătoare sunt prezentate în expoziția *Comori ale epocii bronzului din nordul Transilvaniei*.

Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară, deține un patrimoniu remarcabil de civilizație și cultură populară, concentrat în rezervația de arhitectură populară de

pe Dealul Florilor, reprezentând case și acareturi, achiziționate cu decenii în urmă din zonele tradiționale ale județului, dar și o mare diversitate de piese: ceramică, icoane, textile, port, etalate în expoziția pavilionară din locația fostului Teatru de vară.

Muzeul Județean de Artă – Centrul Artistic Baia Mare. Mișcarea plastică Băimăreană se poate lăuda cu numeroase inițiative și proiecte de anvergură: tabere de pictură și sculptură (*Tabăra de sculptură Cărbunar*), saloane de toamnă sau primăvară (*Salonul Internațional de gravură mică- Muzeul Florian* (curator)), expoziții personale, medalioane plastice etc.

Muzeul de Mineralogie, este un muzeu unic nu doar pentru Baia Mare ci și în țară, printre puținele în Europa și în lume de acest gen, cu un patrimoniu excepțional de roci și flori de mină.

Monumentele de arhitectură medievală din Baia Mare demne de amintit sunt: Turnul "Ștefan", monumentul cel mai reprezentativ de artă medievală din Baia Mare, fiind construit în stil gotic și având o înălțime de peste 40 m; Casa "Iancu de Hunedoara", construit în anul 1446, reprezintă o parte a fostului castel medieval ridicat de voievod pentru soția sa Elisabeta și în prezent, aici se organizează diverse expoziții, clădirea fiind parte integrantă a Muzeului Județean Maramureș; Localul Monetăriei, construit în perioada 1734-1737; Turnul Măcelarilor numit și Bastionul Măcelarilor sau Turnul Muniției, construit în secolul al XV-lea ca parte a vechilor fortificații ale orașului medieval; Biserica de lemn, formând împreună cu alte gospodării tradiționale Muzeul etnografic în aer liber.

Printre acestea, semnificative sunt și Vechiul Han al orașului; Biserica "Sfânta Treime", o construcție în stil baroc din perioada 1717-1720; Catedrala ortodoxă Adormirea Maicii Domnului; Casa de Cultură, ridicată în anul 1971.

În ceea ce privește dinamica instituțiilor culturale din Municipiul Baia Mare, datele legate de evoluția numărului de unități și de participanți înregistrează o stagnare sau o mică creștere. Singura bibliotecă publică din Baia Mare este Biblioteca Județeană Petre Dulfu, restul de 49 înregistrate în cursul anului 2007 fiind biblioteci private sau din cadrul universităților, școlilor primare și gimnaziale, licee, școli de arte și meserii, școli post-liceale, etc. Din anul 2004 până în 2007 numărul bibliotecilor a crescut cu circa 31%, de la 38 respectiv la 50, ceea ce poate fi datorat atât creșterii interesului pentru carte, cât și modernizării unor instituții de învățământ prin crearea unor biblioteci proprii în cadrul acestora.

Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” situată într-un imobil modern (inaugurat oficial în 2003), cu arhitectură avangardistă, este organizată pe trei nivele, în următoarele secții: Împrumut adulți, Secția pentru copii, Sala de lectură carte, Sala de lectură periodice, Secția Britannica, Colecții Speciale, Salonul artelor, Secția multiculturală, Bibliografic, Sala multimedia și Sala Titulescu. În cadrul bibliotecii se desfășoară programe culturale importante: Carte pentru românii de pretutindeni; Carte pentru bibliotecile noilor comune; Scriitori maramureșeni și cărțile lor, în bibliotecile

publice din Maramureș; Parteneriat cu alte instituții culturale sau educaționale din județ etc.

În ceea ce privește activitatea teatrelor, unul dintre proiectele cele mai importante ale **Teatrului Municipal** este *Festivalul Internațional de Teatru Atelier* – care se desfășoară anual. Bugetul instituției se constituie din surse publice, provenite de la Consiliul Local și din venituri proprii. Evoluția numărului de spectatori, în perioada 2003-2006, relevă, pe ansamblu, o dinamică ușor negativă. Pe lângă Teatrul Municipal, important este și Teatrul de Păpuși, precum și prestigiosul Ansamblu Folcloric „Trasilvania”.

Tineret, sport, viață asociativă

Baia Mare, prin resursele umane și materiale de care dispune, centralizează majoritatea acțiunilor cu caracter de tineret, sport și viață asociativă din județ. Principalele instituții furnizoare de servicii în acest domeniu sunt Direcția Județeană pentru Tineret Maramureș, Direcția pentru Sport a Județului Maramureș și Clubul Sportiv Municipal.

În anul 2003 a apărut legislația specifică de finanțare în domeniile cultural și sport și astfel s-a reușit finanțarea, în domeniul sportiv a unor inițiative private, cât și profesioniste, încurajând sportul profesionist și de masă: handbal băieți și fete, rugby, volei, dans sportiv, judo, taekwon-do, tenis, înot, schi, orientare sportivă etc.

Începând din anul 2002 Primăria Municipiului Baia Mare a venit în sprijinul ONG-urilor prin finanțarea de proiecte locale. Astfel, prin Hotărârea Consiliului Local Baia Mare s-a creat, în cadrul Primăriei, prin Compartimentul APL-ONG, oportunitatea finanțării proiectelor de interes local din bugetul local.

La nivelul Primăriei municipiului Baia Mare, au fost înființate și funcționează Consiliile Locale ale Copiilor și Tinerilor din Baia Mare, încă din anul 1996, din 2 în 2 ani se organizează alegeri democratice în școlile și liceele baimărene și astfel tinerii se implică în diferite proiecte ale comunității.

Servicii și infrastructuri sociale – Infrastructura educațională

Pe raza municipiului Baia Mare funcționează după reorganizare 48 unități de învățământ preșcolar, gimnaziale și liceale cu personalitate juridică cu un total de 24071 copii/elevi, precum și 5 unități de învățământ universitar/postliceal cu un număr de 6717 studenți.

Rețeaua școlară din municipiul Baia Mare este asigurată de următoarele unități de stat cu personalitate juridică:

- 13 grădinițe
- 18 școli gimnaziale
- 3 colegii naționale
- 5 colegii tehnice
- 1 colegiu economic
- 2 licee teoretice

- 1 liceu de artă
- 1 liceu cu program sportiv
- 1 seminar teologic ortodox
- 1 liceu teoretic penticostal
- 1 club sportiv școlar
- 1 centru școlar pentru educație incluzivă

Pe lângă unitățile de învățământ mai sus menționate, există și un număr de unități de învățământ private cu personalitate juridică, astfel:

- 5 grădinițe
- 3 licee
- 2 școli postliceale

Învățământul superior și cercetare

Baia Mare este un centru universitar cu tradiție. Centrul Universitar Nord (parte a Universității Tehnice Cluj) reprezintă cea mai importantă și de tradiție instituție academică din Baia Mare, în continuă dezvoltare, pregătind prin cele trei facultăți ale sale (Facultatea de Inginerie, Facultatea de Științe și Facultatea de Litere), specialiști în: inginerie, economie, științe exacte, filologie, filozofie, studii culturale, științe ale comunicării, asistență socială, teologie, arte plastice. Universitatea dispune de 4 corpuri de clădiri proprii (localizate în str. Victor Babeș nr. 62 A, str. Victor Babeș nr. 62, str. Victoriei nr. 76 și str. Crișan nr. 2), dispuse pe o suprafață de 7.185 mp, 3 cămine studentești cu o capacitate de cazare de 800 de studenți și o cantină studentască.

Datorită prezenței centrului universitar din Baia Mare, Județul Maramureș, cu 6.901 de studenți, reprezintă al treilea pol universitar din cadrul regiunii NV, după Județul Cluj și Bihor. În cadrul universității există 5 centre de cercetare acreditate de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior - CNCSIS, în cadrul cărora se desfășoară activitatea de cercetare și proiectare contractuală.

Activitatea de cercetare contractuală se desfășoară prin intermediul unor granturi și contracte de cercetare, finanțate de UE, CNCSIS, ANCS (Autoritatea Națională de Cercetare Științifică), Ministerul Economiei și câțiva beneficiari din mediul economic regional.

La Centrul Universitar Nord apar o serie de reviste (*Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences, Carpathian Journal of Mathematics, Creative Mathematics, Tehnologia construcțiilor de mașini*, la care se adaugă o serie de buletine științifice) acreditate, acoperind domenii multiple: matematică, mecanică, tribologie, construcții de mașini, științe economice, management tehnologic, filologie, pedagogie, psihologie, metodică, filozofie - teologie, chimie - biologie, inginerie minieră, prepararea substanțelor minerale utile, știința materialelor, geologie

și ingineria mediului, electronică, electrotehnică, automatizări. Numeroase cărți și cursuri publicate completează aria cercetării științifice din universitate.

Patru Instituții Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD), cu 10 conducători de doctorat, asigură pregătirea doctoranzilor în domeniile: inginerie mecanică, filosofie și matematică.

Personalul academic cuprinde 223 de cadre didactice, dintre care 34 de profesori universitari și 45 de conferențiali universitari.

Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" din Baia Mare, filială a Universității de Vest "Vasile Goldiș" din Arad, cuprinde în prezent 5 facultăți, la care se adaugă și învățământ postuniversitar de masterat.

Prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 4811/17.08.2005, Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" a fost atestată ca instituție organizatoare de doctorat, începând cu anul universitar 2005-2006.

Personalul academic al filialei Baia Mare cuprinde 90 de cadre didactice dintre care 37 sunt profesori și conferențieri. Conducerea universității, bugetul și serviciile se află la sediul central în municipiul Baia Mare.

Se menționează faptul că Universitatea Spiru Haret deține o unitate teritorială și în municipiul Baia Mare.

Se remarcă faptul că la nivelul județului Maramureș singurele Universități existente sunt cele localizate în municipiul Baia Mare, ceea ce face din acest municipiu un adevărat centru universitar. În contextul de față, un număr tot mai mare de studenți sunt domiciliați în zonele limitrofe Băii Mari, ceea ce justifică mărirea capacității campusurilor studențești, dat fiind că numărul studenților înregistrează un nivel constant de creștere (o creștere de 15,96% în perioada 2004-2007).

La nivel de regiune Maramureșul ocupa locul al 3-lea ca și număr de universități, după municipiul Cluj (10 universități) și Bihor (4 universități). Aceeași poziție o ocupă în cadrul regiunii și în ceea ce privește numărul de studenți înscriși, aflându-se mult sub media celorlalte orașe (aproape de 10 ori mai puțini studenți înscriși decât în orașul Cluj).

Rețele de utilități

▪ *Retea de distribuție a apei potabile*

Sistemul municipal de distribuție a apei deservește aproximativ 90,37% (2008) din populația orașului Baia Mare, precum și un număr de comunități învecinate, iar la nivelul județului Maramureș numai 63 din cele 302 localități din Județ (din care 13 orașe) sunt dotate cu instalații de alimentare cu apă, care deservește circa 30% din populația județului (2006). Lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile din Municipiul Baia Mare reprezintă circa 18% din totalul existent la nivelul județului Maramureș.

Sistemul de distribuție a apei potabile din Municipiul Baia Mare cuprinde un singur sistem centralizat alimentat în totalitate din sursa de suprafață Runcu-Firiza. Există două stații de tratare a apei în funcțiune: Uzina de apă cu o capacitate proiectată de 1.230 l/s și microuzina cu o capacitate de 15 l/s care deservește zona din amonte de cartierul Ferneziu. Cu excepția cartierului Ferneziu toată apa tratată curge gravitațional în sistemul de alimentare prin rezervoarele amplasate la Uzina de tratare a apei și pe strada Grivița.

Microuzina de tratare a apei este amplasată în apropierea lacului de acumulare Berdu. Aceasta este o instalație nouă, pusă în funcțiune la începutul anului 2004, și are o capacitate de 15 l/s. Rezervoarele de înmagazinare existente au o capacitate de acumulare suficientă pentru a asigura apa de spălare și a compensarea variațiilor zilnice ale cererii de apă.

Lungimea totală a rețelei de apă potabilă este de 293 km .

Conductele magistrale sunt construite din fontă și beton (cele cu diametrul de 800mm) sau oțel (cele cu diametrul 600mm). Majoritatea conductelor de distribuție (diametre între 100mm și 500mm) sunt din azbociment sau oțel, iar în ultimii ani s-a început înlocuirea lor cu conducte din PEHD și PAFSIN.

Cele opt conducte magistrale care ies din stația de tratare a apei sunt:

- cu curgere gravitațională spre rezervoarele de serviciu de pe strada Grivița;
- cu curgere gravitațională direct în rețeaua de alimentare, și
- prin pompare în rezervor sau în rețeaua de alimentare din cartierul Ferneziu.

Puncte critice apar în toate zonele orașului pe rețele din oțel și azbociment, dar cel mai frecvent în cartierul Săsar.

▪ *Rețea de canalizare*

Sistemul existent de canalizare deservește populația orașului Baia Mare, și de asemenea, poate prelua și debite din comunitățile învecinate, Baia Sprie și Tăuții de Sus. Așezarea geografică a orașului face posibilă folosirea colectării și transportului gravitațional a apei uzate către stația de epurare situată în partea vestică a orașului.

Rețeaua de canalizare pentru colectarea apelor uzate are o lungime totală de 186,775 km din care 177,775 km este rețea menajeră și 7 km rețea pluvială.

Sistemul de colectare a apei uzate este predominant combinat (80%), și există un număr de deversoare de ape pluviale, care descarcă debitul în exces, direct în râul Săsar cu o diluție de 1:10. Stația de epurare are prevăzută treapta de tratare biologică cu nămol activat. Procesul tehnologic de epurare are o componentă mecanică, cu o capacitate proiectată de 1.900 l/s, și o treaptă biologică, cu o capacitate prevăzută de 1.350 l/s.

Există 8 deversoare autorizate în cadrul rețelei de canalizare, proiectate pentru deversarea apelor meteorice direct în Râul Săsar (patru pe malul stâng și patru pe malul drept). Toată apa meteorică din camera de deversare curge gravitațional în Râul Săsar.

Stația de Epurare este amplasată în partea de vest a orașului Baia Mare. Procesul de epurare se compune din două linii de epurare. Prima linie a fost dată în folosință în 1968 și a avut o capacitate proiectată de 600 l/s. Epurarea constă în grătare rare, grătare dese, desnisipator, separator de grăsimi și decantare primară. Apa din decantoarele primare din prima linie este ridicată apoi printr-o stație dotată cu transportoare hidraulice pentru a se combina cu apa din a doua linie.

A doua linie cu o capacitate de 750 l/s a fost pusă în funcțiune în 1980. Aici, apa uzată provenită din al doilea canal colector, este mai întâi ridicată cu transportoarele hidraulice în treapta de tratare mecanică (grătare rare și dese, desnisipatoare și separator de grăsimi) și apoi trece gravitațional în treapta de epurare biologică.

În 1990 a fost suplimentată capacitatea de tratare a liniei a doua cu 750 l/s prin extinderea cu două grătare suplimentare, două desnisipatoare, un separator de grăsimi și un decantor primar cu diametrul de 45m. În perioada 2008-2009 Stația de Epurare a fost reabilitată prin programul ISPA, ajungând la o capacitate de 1450 l/s.

Reteaua de canalizare are puncte critice în cartierele Săsar și Republicii.

▪ *Alimentare cu gaze naturale*

Alimentarea cu gaze naturale a fost realizată dinaintea anului 1960. Din datele existente la finele anului 2007, lungimea conductelor de repartitie și distribuție gaze naturale din Municipiul Baia Mare era de 246,90 km, față de 1.008,00 km la nivel de județ, adică reprezentând circa 24,5% din lungimea conductelor de gaze din județul Maramureș.

Cantitatea de gaze naturale distribuită în municipiul Baia Mare în anul 2007 a fost de 94.681 mii m³, din care 51.201 mii m³ pentru uz casnic, înregistrându-se o scădere față de anii precedenți cu circa 18,6% și respectiv cu 16%. Cantitatea totală de gaze distribuită la nivelul Municipiului Baia Mare reprezintă circa 76% din cea distribuită la nivelul județului, volumul gazelor naturale distribuite pentru uz casnic reprezentând aproape 74% din volumul total distribuit la nivelul județului Maramureș.

▪ *Alimentare cu energia termică*

Alimentarea cu energie termică pentru încălzire și necesități tehnologice în domeniul industrial și prestări de servicii se face prin centrale termice proprii în funcție de necesități la parametri ceruți.

Alimentarea cu căldură a locuințelor individuale se face prin încălzire locală în sobe sau printr-o instalație de încălzire având o microcentrală termică.

Alimentarea cu combustibil - lemne, cărbune, este specifică locuințelor individuale, instituții publice, care nu dispun de instalații de încălzire și încălzirea se face local prin sobe.

Amplasarea centralelor de bloc sau scară de bloc s-a făcut în funcție de posibilitățile de respectare a prevederilor Normativului I 6 de proiectare și executare a sistemelor de alimentare cu gaze naturale: la subsol, într-una din încăperile de la parter, alături de clădire sau pe terasa blocului. Acest din urmă amplasament a fost permis de greutatea redusă a echipamentelor actuale, conținutul redus de apă din ele, precum și funcționarea cu tiraj forțat care a permis evacuarea gazelor de ardere prin coșuri metalice, cu diametru și înălțime mică.

Avantajele centralelor termice individuale și ale microcentralelor termice murale de apartament, precum și posibilitățile sporite de alimentare cu gaze naturale prin reducerea consumului industrial au făcut ca **Municipiul Baia Mare să fie primul oraș important al țării complet debransat de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.**

Locuri de adunare și cazare a populației în situații de urgență – tabere de sinistrați

Acțiunile de evacuare se organizează în funcție de tipurile de risc existente la nivelul județului, avându-se în vedere parametrii specifici ce caracterizează evoluția și amploarea consecințelor acestora și constă în scoaterea din zonele afectate sau potențial a fi afectate, în mod organizat, a populației, a instituțiilor publice, operatorilor economici, animalelor, bunurilor materiale și dispunerea lor în zone și localități care asigură condiții de protecție și supraviețuire.

Acțiunea de evacuare se poate realiza în următoarele modalități și situații :

- autoevacuarea – în cazul producerii unor situații de urgență cu efecte rapide, când populația este alarmată și se deplasează, în mod organizat, spre anumite locuri de refugiu dinainte stabilite, în care este ferită de efectele distrugătoare ale acestora;
- evacuarea populației sinistrate – în cazul în care unele categorii de persoane au fost izolate ori sunt afectate de unele situații de urgență și nu mai pot reveni în localitățile sau locuințele proprii o perioadă de timp ;
- evacuarea planificată și organizată – conform planurilor de evacuare.

Indiferent de tipurile de riscuri, localitățile județului sunt afectate parțial. Comitetele Locale pentru Situații de Urgență stabilesc zonele din și în care se planifica (execută) evacuarea, în baza planurilor proprii, care conțin localitățile/zonile din și în care se execută evacuarea, populația și bunurile materiale care se evacuează, forțele și mijloacele necesare.

Taberele de sinistrați se vor organiza înaintea, în timpul sau după manifestarea factorilor de risc potențial generatori de situații de urgență, când capacitățile de cazare prevăzute în planurile de evacuare pentru primirea populației, a bunurilor materiale și a animalelor sunt insuficiente sau au fost afectate de dezastre.

Raioanele de dispunere a taberelor de sinistrați se stabilesc din timp de normalitate, în planurile de evacuare pentru situații de urgență, de către

comitetele locale pentru situații de urgență, și sunt avizate de serviciul de urgență profesionist fiind aprobate de președintele Comitetului Județean pentru Situații de Urgență al județului Maramureș.

În taberele de sinistrați vor asigura condiții de cazare, cu aplicarea normelor profilactice de igienă individuală și colectivă, aprovizionare cu alimente de bază și apă potabilă, hrănire, asistență medicală, psihologică, religioasă și veterinară, mijloace de comunicații, precum și condiții pentru desfășurarea altor activități necesare.

La stabilirea locului de amplasare a taberei, comitetele locale pentru situații de urgență au în vedere ca acesta să se situeze în afara ariei afectate sau potențial a fi afectată de dezastru, astfel încât să se asigure protecția populației, depozitarea în siguranță a bunurilor materiale și adăpostirea animalelor.

Decizia de instalare a taberei pentru sinistrați este luată de primarul unității administrativ-teritoriale sau de prefect, la propunerea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență, în funcție de amploarea dezastrului, respectiv dacă acesta afectează una sau mai multe localități de pe raza județului Maramureș.

În cazul luării deciziei de către primarul unității administrativ-teritoriale, acesta informează Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Maramureș în vederea transmiterii dispozițiilor către structurile cu atribuții de asigurare logistică, medicală, veterinară și de ordine publică prevăzute în planurile de evacuare.

Informarea cetățenilor se realizează prin transmiterea la posturile locale de radio și de televiziune sau prin alte mijloace aflate la dispoziție, la intervale scurte de timp, a comunicatelor din partea comitetului județean / comitetele locale pentru situații de urgență de la municipii / orașe / comune.

SECȚIUNEA 8: Specificul regional – vecinătăți, influențe, riscuri transfrontaliere

Din punct de vedere climatic. Din punct de vedere climatologic, zona Baia Mare se caracterizează printr-o temperatură medie anuală cuprinsă între 90 . 110 C, precipitații abundente (media anuală 979 mm). Regimul eolian blând se datorează eomorfologiei favorizante, lipsind gerurile puternice și vânturile reci din nord sau nord-est.

Din punct de vedere hidrologic. Hazardele legate de avariarea construcțiilor hidrotehnice pot să afecteze lucrările de îndiguire și barajele pentru acumulări de apă. Cedarea parțială sau distrugerea digurilor și a barajelor este produsă de viituri puternice și este urmată de inundații cu efecte catastrofale.

Există un singur obiectiv care poate constitui o potențială zonă de risc tehnologic: Acumularea Strâmtori (Firiza). Accidentele tehnologice de tipul ruperilor de baraje pot fi inițiate de cauze naturale (inundații, cutremure).

Din punct de vedere al formelor de relief. Relieful zonei este alcătuit dintr-o structură paleomorfologică cu terase ale Râurilor Someș, Lăpuș și Săsar în partea de S și S-E, iar la N din unități geomorfologice eruptive ale Munților Igniș și Gutâi cu o zonă nordică de interfluvii bine conturate, accidentate. Astfel, situația versanților relevă caracterul geomorfologic accidentat, având 12% pante domoale, 73% pante repezi, 13% pante foarte repezi și 2% pante abrupte.

Din punct de vedere al comunicațiilor rutiere. Baia Mare este localizată la răscruce de drumuri între zona de nord vest a României și zonele de sud-est și sud vest a Ungariei și, respectiv, Ucrainei. Legătura între localitățile de graniță este asigurată de drumurile europene E81 și 1C (numai pentru partea cu Ucraina). Cele mai apropiate orașe de graniță sunt Halmeu (Hu) și Sighet Marmăției (Ukr) care se află la puțin peste 60 de km din Baia Mare. Cu excepția orașului Satu Mare, toate celelalte reședințe de județ din regiunea Nord Vest se află la o distanță de peste 100 de km. Pe de altă parte, prin poziția sa Baia Mare este mai apropiată de capitala Ungariei, Budapesta (la circa 400 de km), decât de capitala României, București, care se află la o distanță de peste 558 de km.

Din punct de vedere al comunicațiilor aeriene. În imediata vecinătate a municipiului Baia Mare, în comuna Tăuții Măgherauș se găsește Aeroportul Internațional Baia Mare.

Din punct de vedere al fondului forestier. Teritoriul forestier ocupă o suprafață de circa 73% din suprafața administrativă a municipiului.

Din punct de vedere al protecției mediului. Managementul deșeurilor are în vedere: deșeuri urbane municipale, deșeuri industriale, deșeuri speciale spitalicești, deșeuri zootehnice, deșeuri lemnoase.

Din punct de vedere al asigurării cu energie electrică, gaze naturale și apă.

Din punct de vedere al alimentării cu energie electrică din Sistemul Energetic Național. Organizarea și gestionarea Sistemului Energetic Național face ca în momentul în care apare o situație de avarie în cadrul teritoriului unui județ aceasta este controlată de: DEL - dispecer energetic local (DEL Maramureș în cazul județului Maramureș), DET - dispecer energetic teritorial (DET Cluj pentru județul Maramureș) și DEN - dispecerul energetic național. În cazul apariției unei situații de urgență la o stație de transformare de 110 kv, dacă situația o impune, această stație poate fi izolată, alimentarea consumatorilor se face pe alte cai de alimentare de rezervă când acestea există, de regulă există un minim de 2 căi de alimentare cu electricitate și o metodologie de eliminare a zonelor cu defect și realimentarea consumatorilor.

Din punct de vedere al alimentării cu gaze naturale. Alimentarea populației municipiului se realizează prin SC Eon Gaz România SA

Din punct de vedere al alimentării cu apă. Alimentarea cu apă potabilă și industrială a municipiului Baia Mare are ca sursă lacul de acumulare Strâmtori-Firiza cu un volum util de 13,92 milioane mc. Fiind amplasată într-un bazin hidrografic mic, acumularea Strâmtori-Firiza este extrem de sensibilă la un regim pluviometric

sărac. Cu excepția unor depășiri punctuale, apa lacului se încadrează în categoria I-a de calitate impusă de STAS 4706/1988 pentru apele de suprafață ce urmează a fi folosite pentru prepararea apei potabile, cu excepția indicatorului fier total ionic, a cărui concentrație depășește valoarea maximă admisă.

Se află în construcție barajul Runcu care va crea o acumulare cu un volum total de 26 mil. mc, ceea ce va asigura tranzitarea unei cantități importante de apă din bazinul hidrografic Mara în bazinul hidrografic Firiza.

CAPITOLUL III - ANALIZA RISCURILOR GENERATOARE DE SITUAȚII DE URGENȚĂ

SECȚIUNEA 1: Analiza riscurilor naturale

Motto „Toți cei care ar putea avea de suferit de pe urma inundațiilor trebuie să își asume responsabilitatea de a nu se expune fără măsuri de precauție riscului de inundații și nici să contribuie la sporirea acestui risc”.

Țara noastră are după cum se poate observa în decursul ultimilor ani, o istorie „bogată” în calamități naturale și evenimente catastrofale cauzate de „activitatea umană”. Cauzele primelor fenomene cele de origine naturală, trebuie căutate în structura geo-morfologică a teritoriului țării noastre. Sunt bine cunoscute în acest sens, de exemplu, punctele vulnerabile prin tradiție la inundații.

Zona geografică în care se găsește amplasată țara noastră este caracterizată, în ultimii ani, de un proces de modificări ale unor caracteristici geo-climatice, ceea ce a condus la manifestarea unor factori de risc care au evoluat spre dezastre .

În ultimii ani aceste fenomene și-au schimbat structura probabilistică și intensitatea în raport cu același tip de fenomene înregistrate cu un deceniu în urmă.

Efectele dominante pe care le au asupra populației, mediului înconjurător și bunurilor materiale fac necesară cunoașterea acestor fenomene și a modului în care putem preveni sau ne putem apăra în caz de urgență.

Nu există nici o rațiune pentru a crede ca frecvența și mărimea dezastrelor naturale (endogene) este pe cale să scadă în viitorul apropiat, toate zonele virtual locuite sau nu, sunt zone de risc . Din analiza bazei de date se poate trage concluzia că magnitudinea și frecvența dezastrelor naturale va crește pe fondul schimbării climatice globale .

Fenomenele care fac sa crească vulnerabilitatea societății față de dezastrele naturale sunt:

- creșterea populației;
- degradarea mediului;
- lipsa de structuri locale specializate în managementul dezastrelor;
- sărăcia;

- economii instabile;
- dezastre haotice .

TIPURI DE RISCURI NATURALE

- inundații;
- alunecări de teren;
- cutremure;
- fenomene meteorologice periculoase;
- averse;
- grindina;
- descărcări electrice;
- furtuni de zăpadă;
- polei;
- chiciură;
- avalanșe;
- seceta;
- zăporuri;
- inundații provocate de accidente la construcții hidrotehnice (diguri);
- căderi de obiecte cosmice naturale;
- epidemii si epizootii;
- tornade.

INUNDAȚIILE constituie fenomene naturale și sunt o componentă a ciclului hidrologic natural al pământului.

Inundațiile și în special marile inundații constituie unele dintre fenomenele naturale care au marcat și marchează profund dezvoltarea societății umane, ele fiind din punct de vedere geografic cele mai răspândite dezastre din zonă și cele mai mari producătoare de pagube și victime omenești (**Anexa 3, Raport – Sinteză dezastre martie 2001**)

În același timp marile inundații (1970, 1998 și 2001) au constituit factorul declanșator și catalizatorul unor mari schimbări în modul de abordare a acestui fenomen, de la acceptarea inundațiilor ca pe un capriciu al naturii la încercarea omului de a se opune naturii prin abordări de genul lupta împotriva inundațiilor, la cele de apărare împotriva inundațiilor și până nu cu mult timp în urmă la predicția inundațiilor.

Inundațiile produse în ultimii 5-10 ani și consecințele ce le-au urmat, au condus, pe fondul unei creșteri a responsabilității sociale la o nouă abordare, aceea de management al riscului la inundații, abordare în care conștientizarea și implicarea comunităților umane au un rol esențial în evitarea pierderilor de vieți omenești și reducerea pagubelor.

Această abordare este cvazi generală și este aceea care a deschis calea spre a face față provocărilor viitoare prin introducerea unor noi concepte cum sunt „mai mult spațiu pentru râuri” sau „conviețuirea cu viiturile” și mai ales prin asimilarea conceptului dezvoltării durabile în managementul riscului la inundații.

Practica a demonstrat că apariția inundațiilor nu poate fi evitată, însă ele pot fi gestionate, iar efectele lor pot fi reduse printr-un proces sistematic care conduce la un șir de acțiuni menite să contribuie la diminuarea riscului asociat acestor fenomene.

Managementul inundațiilor este ușurat de faptul că locul lor de manifestare este predictibil și adesea este posibilă, iar în mod obișnuit este posibil să se precizeze și cine și ce va fi afectat de inundații.

Managementul riscului la inundații înseamnă aplicarea unor politici, proceduri și practici având ca obiective identificarea riscurilor, analiza și evaluarea lor tratarea, monitorizarea și reevaluarea riscurilor în vederea reducerii acestora astfel încât comunitățile umane, toți cetățenii să poată trăi, munci și să-și satisfacă nevoile și aspirațiile într-un mediu fizic și social durabil.

Riscul la inundații este caracterizat prin natura și probabilitatea sa de producere, gradul de expunere al receptorilor (numărul populației și bunurilor), susceptibilitatea la inundații a receptorilor și valoarea acestora, rezultând implicit faptul că pentru reducerea riscului trebuie acționat asupra acestor caracteristici ale sale .

Problema esențială în managementul riscului la inundații este aceea a riscului acceptat de populație și decidenți, știut fiind că nu există protecție totală împotriva inundațiilor (risc zero), după cum nu există nici un consens asupra riscului acceptabil.

În consecință, riscul acceptabil trebuie să fie rezultatul unui echilibru între riscul și beneficiile atribuite unei activități ca urmare a reducerii riscului la inundații sau a unei reglementări guvernamentale.

Diminuarea pagubelor și a pierderilor de vieți omenești ca urmare a inundațiilor nu depinde numai de acțiunile de răspuns întreprinse în timpul inundațiilor, acțiuni abordate uneori separat, sub denumirea de managementul situațiilor de urgență.

Diminuarea consecințelor inundațiilor este rezultatul unei combinații ample dintre măsurile și acțiunile premergătoare producerii fenomenului: cele de management din timpul desfășurării fenomenului, cele de management din timpul desfășurării inundațiilor și cele întreprinse post inundații (de reconstrucție și învățăminte desprinse ca urmare a producerii fenomenului).

Pentru ca eforturilor autorităților și comunităților locale să fie coordonate și să aibă ca efect o comunitate pregătită să facă față fenomenului de inundații, gestionarea inundațiilor trebuie abordată într-o manieră integrată.

Principalele activități ale managementului inundațiilor constau din :

a) Activități preventive de prevenire, de protecție și de pregătire.

Aceste acțiuni sunt concentrate spre prevenirea și diminuarea pagubelor potențiale generate de inundații prin:

- evitarea construcției de locuințe și de obiective sociale, culturale și/sau economice în zonele potențial inundabile, cu prezentarea în documentațiile de urbanism a datelor privind efectele inundațiilor anterioare, adaptarea dezvoltărilor viitoare la condițiile de risc la inundații, promovarea unor practici adecvate de utilizarea terenurilor agricole și silvice;
- realizarea de măsuri structurale de protecție, inclusiv în zona podurilor și podețelor;
- realizarea de măsuri nestructurale (controlul utilizării albiilor minore, elaborarea planurilor bazinale de reducere a riscului la inundații și a programelor de măsuri, introducerea sistemelor de asigurări etc);
- identificarea de detaliu, delimitarea geografică a zonelor de risc natural la inundațiile pe teritoriul unității administrativ –teritoriale, înscrierea acestor zone în planurile de urbanism general și prevederea în regulamentele de urbanism general a măsurilor specifice privind prevenirea și atenuarea riscului la inundații, realizarea construcțiilor și utilizarea terenurilor;
- implementarea sistemelor de prognoza, avertizare și alarmare pentru cazuri de inundații;
- execuția lucrărilor de protecție împotriva afluerilor și podețelor existente;
- comunicarea cu populația și educarea ei în privința riscului la inundații și a modului ei de a acționa în situații de urgență;
- întreținerea infrastructurilor existente de protecție împotriva inundațiilor și a albiilor cursurilor de apă;

b) Activități de management operativ (managementul situațiilor de urgență) ce se întreprind în timpul desfășurării fenomenului de inundații:

- detectarea posibilității formării viiturilor și a inundațiilor probabile;
- prognozarea evoluției și propagării viiturilor în lungul cursurilor de apă;
- avertizarea autorităților și a populației asupra întinderii, severității și a timpului de apariție a inundațiilor;
- organizarea de acțiuni de răspuns ale autorităților și ale populației pentru situații de urgență;
- asigurarea de resurse (materiale, financiare, umane) la nivel local pentru intervenția operativă.

Activități ce se întreprind după trecerea fenomenului de inundații.

- ajutorarea pentru satisfacerea necesităților imediate ale populației afectate de dezastre și revenire la viața normală;
- reconstrucția clădirilor avariate, a infrastructurilor și a celor din sistemul de protecție împotriva inundațiilor;

- revizuirea activităților de management al inundațiilor în vederea îmbunătățirii procesului de planificare a intervenției pentru a face față unor evenimente viitoare în zona afectată, precum și în alte zone.

Factorii de risc determinanți sau favorizanți pentru producerea inundațiilor sunt:

- precipitații abundente, torențiale sau de lungă durată, care formează viituri;
- zestre de zăpadă și de gheață, corelată cu temperatura mediului;
- baraje sau diguri nesigure ori subdimensionate;
- albiile cursurilor de apă neregularizate sau necurățate;
- obstacole în calea viiturilor (poduri, podețe, drumuri, terasamente, căi ferate etc.);
- gradul de umectare al solului;
- capacitatea acumulărilor de apă.

Cursurile de apă cu caracter permanent ce tranzitează municipiul sunt:

Valea Blidari
Valea Neagră
Râul Firiza
Pârâul Roșu
Râul Săsar
Valea Vicleană
Valea Ferăstrăului
Valea Usturoi
Valea Roșie
Valea Borcutului
Valea Frumușaua
Pârâu Craica

Cu referire la bazinele hidrografice, lacurile de acumulare, pe teritoriul municipiului Baia Mare sunt 2 lacuri de acumulare, amplasarea acestora fiind pe: râul Firiza și amonte pârâul Valea Vicleană, după cum urmează:

3. Baraj Strâmtori-Firiza și Barajul Berdu

4. Baraj Bodi-Ferneziu,

cu descriere în *Capitolul 2, Secțiunea 3: Rețeaua hidrografică*

ALUNECĂRI DE TEREN

O alta categorie de riscuri majore este cea legată de prezența și dinamica alunecărilor de teren a căror apariție este favorizată de formațiunile marno-argiloase, de puternică presiune antropică (despăduriri necugetate, pășunat intensiv).

Alunecarea de teren reprezintă o deplasare a rocilor care formează versanții unor munți sau dealuri, pantele unor lucrări de hidroameliorații sau a altor lucrări de îmbunătățiri funciare. O situație deosebită a fost **surparea de pământ** la adresa str. Privighetorii, nr. 29, în data de 01.01.2008. A avut loc o surpare de lucrare minieră (o galerie de coastă), rezultând o groapă de suprafață 2 mp și adâncime de 3 m, la distanța de 3 m de construcție și 6 m de la un drum pietruit; nu s-au produs pagube și pentru rezolvarea situației s-a intervenit cu forțe și mijloace de la C.N.M.P.N. „REMIN” S.A. Baia Mare.

Cauze:

- acțiunea apelor de suprafață;
- acțiunea apelor subterane;
- acțiunea înghețului-dezghețului;
- efectul alertării rocilor;
- efectul săpăturilor pe versanți;
- efectul mișcărilor seismice.

Semnalmente:

- fisuri de pământ, pe asfalt, în pereții clădirilor;
- copaci înclinați;
- stâlpi și garduri strămutate din loc;
- dispariția bruscă a apei din fântâni și izvoare;
- scârțâitul elementelor de construcție ale clădirilor;
- stare alarmantă a păsărilor și animalelor;

Din componentele climatice, cea mai mare acțiune asupra dezvoltării alunecării de teren o exercită precipitațiile atmosferice (influența directă și indirectă).

Influența indirectă se manifestă prin infiltrația precipitațiilor și slăbirea legăturilor dintre particulele rocilor argiloase, ce constituie versanții.

Influența directă a precipitațiilor se realizează prin creșterea presiunii hidrostatice și hidrodinamice a apelor freatice după ploile din perioada de toamnă-primăvară, când un șir de factori naturali și artificiali favorizează (caracterul lent și îndelungat al ploilor, evaporarea redusă a umidității de pe suprafața solului, s.a.)

Impactul antropic joacă un rol important în mărimea suprafețelor afectate de alunecări de teren. Pentru activitățile umane care se soldează de obicei cu activitatea procesului de alunecare pot fi menționate:

-extragerea argilei, a nisipului, pietrișului din partea inferioară a versanților ce conduce la diminuarea stabilității acestora;

-amenajarea terenurilor de construcție în partea superioară a versantului de mai multe ori necesită, pentru nivelarea lui, adăugiri de pământ care cu edificiile executate ulterior, influențează negativ asupra stabilității versantului;

-tăierea vegetației de arbori și arbuști de pe versanți conduce la modificarea regimului hidrologic creșterea presiunii hidrologice, înlăturarea acțiunii cu caracter de armătură a sistemului radicular al plantelor.

Principala caracteristică a alunecărilor de teren este vizită de manifestare a acestora care pot fi:

- lentă (.....0,6m/an)
- medie (0,6m/an....3m/an)
- bruscă (.....3m/an).

Măsuri de prevenire, protecție și intervenție

Pentru prevenirea urmărilor dezastruoase ale alunecărilor de teren, organele de specialitate au ajuns la următoarele concluzii:

-alunecările de teren pot fi preîntâmpinate dacă sunt făcute din timp investigațiile necesare stabilirii condițiilor de apariție și de dezvoltare a lor.

-este necesar a se evita amplasarea unor obiective industriale sau o altă construcție în zonele în care asigurarea stabilității straturilor nu se poate realiza sau este foarte costisitoare;

-este posibilă protecția dacă se preconizează și se planifică din timp măsuri corespunzătoare și se realizează o informare curentă a populației din zona de risc.

La nivelul Municipiului Baia Mare, *un inventar al riscurilor naturale – fenomene distructive de origine geologică – alunecări de teren* din cadrul C.N.M.P.N. „REMIN” S.A. BAIJA MARE este prezentat în **Anexa 4**.

CUTREMURE

Cutremurul reprezintă ruptura brutală a rocilor din terasă, datorită mișcării plăcilor tectonice care generează o mișcare vibratorie a solului ce poate duce la victime umane și distrugerii.

Cutremurele se pot produce brusc, fără nici un semn de avertizare. Acest tip de dezastru este cu atât mai traumatizat cu cât manifestările lor sunt mai violente. Efectele sale pot fi considerabil diminuate, atât din punct de vedere material, cât și al stresului, printr-o pregătire adecvată a populației. O bună pregătire practică și teoretică în acest domeniu are ca efect imediat reducerea daunelor materiale și a pierderilor de vieți omenești.

Continentele se deplasează continuu și lent producând modificări ale scoarței terestre în urma acumulărilor energetice în roci și a erupțiilor, generatoare de rupturi și prăbușiri de amploare în interiorul litosferei.

Aceste fenomene se manifestă periodic în crusta terestră prin mișcări bruște și violente care sunt înregistrate la suprafața liberă a terenului sub forma cutremurelor de pământ.

Cauzele cutremurelor :

- mișcări tectonice 70%;
- erupții vulcanice 23%;
- alunecări și prăbușiri de teren.

Principalele caracteristici ale unui cutremur:

- a) tipul de origine în funcție de meridianul GREENWICH indică momentul declanșării;
- b) durata reprezintă timpul de propagare a undelor (elastice);
- c) energia totală eliberată în ergi;
- d) focar (hipocentru) punctul teoretic în care se produce ruptura inițială (în realitate există o zona fracturată) unde se declanșează;
- e) epicentru-punctul situat la suprafața pământului pe verticala focarului;
- f) adâncimea focarului –distanța pe verticală între epicentru și focar, după adâncime cutremurele se clasifica astfel :
 1. de suprafață –între 0-50 km
 2. intermediare –între 50- 250 km
 3. de adâncime-peste 250 km.

g) magnitudinea–parametru care arată cantitatea de energie eliberată de un cutremur, elaborat în anul 1935 de S.F.RICHTER . Se consideră ca valoarea maximă posibilă este $M=9$, este o mărime obiectivă, bazată pe înregistrări instrumentale a mișcărilor seismice cu aparatura specifică (seismografie).

În conformitate cu „Macrozonarea seismică a României” (STAS 11100/1-1977), gradul de seismicitate al zonei este VII, fiind deci o zona liniștită din punct de vedere seismic.

Zonarea seismică a teritoriului României, conform Normativului P 100-1992, situează perimetrul analizat în zona seismică de calcul „E”. Perioada de colt $T_c = 0.7s$, $k_s = 0.12$.

În conformitate cu STAS 3684-71, caracterizarea efectelor acțiunii mișcării seismice asupra diferitelor componente naturale și antropice este următoarea:

Grad de intensitate	Efectele acțiunii mișcărilor seismice asupra :		
	Oamenilor	Clădirilor	

	și mediului încojurător		Scoarței terestre
VII	Majoritatea oamenilor sunt speriați și părăsesc locuința. Mulți oameni se țin greu pe picioare. Oscilațiile se observa de persoane, conducătorii autovehiculelor. Sună clopotele mari	In multe clădiri de clasa C, avarii de categoria 1. In puține cazuri surpări ale părților carosabile pe pante abrupte și crăpături de drumuri Distrugerea îmbinărilor conductelor de apă.	La suprafața apei se formează valuri, apa devine tulbure ca urmare a ridicării mълului.

Zone de risc natural sunt arealele delimitate geografic, în interiorul cărora există un potențial de producere a unor fenomene naturale distructive, care tot afecta populația, activitățile umane, mediu natural și cel construit și pot produce pagube și victime umane.

Urmările cutremurelor:

- distrugerea sau avarierea construcțiilor civile (locuințe, edificii speciale, culturale, religioase etc.) a rețelelor de apă, gaz, termoficare, electricitate, telecomunicații, canal, etc, a unor construcții și lucrări hidrotehnice sau hidro- izolații cu consecințele respective (acțiunea undei de viitură, inundații etc.).

- apariția incendiilor, un important focar de agravare a urmărilor seismului;

- declanșarea unor alunecări sau surpări de teren.

Blocarea cursurilor de ape curgătoare urmată de formarea unor acumulări permanente sau temporare cu consecințele de rigoare ;

- producerea unor perturbări atmosferice (furtuni, nori de praf etc).

Producerea unor perturbări posibile ce pot avea urmări grave în comportarea indivizilor sau grupurilor umane (stres, panică).

- posibilitatea apariției unor epidemii sau îmbolnăviri ca urmare a degradării factorilor de mediu și condițiilor de igienă individuală și colectivă.

Măsuri de prevenire, protecție și intervenție

Un rol important în realizarea protecției îi revine instruirii oamenilor, mai ales cu scopul de a asigura cunoașterea modului de realizare a unei protecții

posibile, cât și pentru însușirea regulilor de comportare pe timpul cutremurului în perioadele următoare acestuia .

Intrucât mișcarea seismică este un eveniment imprevizibil, apărut de regula prin surprindere, este necesar să cunoaștem bine modul și locurile care pot asigura protecția în toate împrejurările: acasă, la serviciu, în locurile publice, în mijloacele de transport, etc.

Măsuri de protecție:

- în locuințe se vor alege pentru adăpostire locurile a căror rezistență este mai mare, lângă stâlpi de rezistență, în spațiul ușilor, la colțurile interioare ale încăperilor, se interzice staționarea lângă mobilier înalt modular
- la serviciu și în locurile publice (magazine, săli de sport, săli de spectacole, restaurante etc) se aleg locuri similare pentru adăpostire
- pe timpul cutremurului mijloacele de transport de orice tip se opresc. Dacă este posibil, oprirea se realizează în partea centrală a arterei de circulație sau pe cea care se consideră a fi mai puțin expusă dărmăturilor, nu se va părăsi mijlocul de transport.
- cei prinși sub dărmături sau în incinte (încăperi, săli etc) blocate vor aștepta în liniște, cu răbdare intervenția din exterior. Nu se recomandă a se încerca blocarea din interior decât în urma unor analize ferme. La anumite intervale de timp, cu obiect tare se lovesc pereții locului de adăpostire sau de sub dărmături, țevi de apa sau gaze din apropiere. În acest fel se asigură semnalele necesare aparaturii de detecție și localizare a supraviețuitorilor;
- un rol important de luat în considerațiune în desfășurarea tuturor acțiunilor îl constituie calmul și grija de a-l transmite și celor din jur, calmul și cuvintele de încurajare anulează starea de stres și contribuie la prevenirea panicii;
- la sinistrați este necesar a se respecta cu strictețe dispozițiile și regulile stabilite, se va acorda o mare atenție asigurării unor condiții minime de igienă personală și colectivă pentru a împiedica în acest fel apariția unor îmbolnăviri în masă;
- în locuința avariata grav se intră numai cu aprobarea organelor de protecție civilă din cadrul I.J.S.U.
- nu trebuie să fiți prea îngrijorați de bunurile din locuință avariata sau distrusă. Ele vor fi protejate de către organe ale jandarmeriei, poliției, I.J.S.U. și se vor restitui pe măsura recuperărilor
- imediat după cutremur I.J.S.U. începe organizarea acțiunilor și desfășurarea acțiunilor de intervenție, conform planurilor întocmite în perioada premergătoare acesteia .

Cu formațiuni proprii, cu unități militare, de jandarmi și alte unități economico-sociale specializate se execută acțiuni de intervenție:

- cercetare;
- acordarea primului ajutor medical;
- combaterea panicii;
- transport, cazare și asigurarea unităților pentru persoanele sinistrate;
- salvarea produselor agroalimentare, a animalelor și a altor categorii de bunuri materiale;
- asigurarea măsurilor de pază și ordine, precum și îndrumare a circulației în zonele sinistrate;
- înhumarea cadavrelor cu scopul de a împiedica declanșarea unor epidemii.

Concomitent cu acțiunile de intervenție în zonele afectate de cutremur se desfășoară și activități de restabilire a capacității de producție la unele unități economice de prima urgență, sectorul alimentar, asigurarea cu energie electrică, gaze, apă, termoficare, rețele telefonie, etc.

CANICULA

Canicula și fenomenele asociate ei, aridizarea și deșertificarea, reprezintă o altă mare problemă. Încălzirea atmosferei și reducerea cantității de precipitații conduc la apariția secetei.

Seceta prelungită duce la aridizare și deșertificare.

Principalele efecte ale secetelor constau în distrugerea recoltelor, diminuarea numărului de animale, pierderea resurselor de apă.

Populația cea mai săracă este și cea mai vulnerabilă, pentru că ea este nevoită să trăiască în condițiile oferite de un mediu natural ostil.

Datorită temperaturilor de peste 32°C, se produce o creștere corespunzătoare a transpirației care are rol de regulator termic și care împiedică astfel supraîncălzirea corpului. Odată cu apa, organismul pierde și săruri minerale (mai des pe cele solubile) antrenând astfel multe consecințe negative, astenia fizică perturbări ale proceselor metabolice, creșterea simptomologiei bolilor cronice. Pentru evitarea unor asemenea neplăceri se impun măsuri de înlocuire a pierderilor provocate de transpirație, a pierderilor de apă, săruri minerale și vitamine, pentru refacerea condițiilor normale de funcționare a organismului. Acest lucru poate fi realizat pentru consumarea în medie a doi litri de lichide pe zi, care nu vor fi băute prea reci. În afară de lichide propriu zise se vor consuma cât mai multe fructe și legume datorită pe de o parte a rezervelor de apă, săruri minerale și vitamine pe care le conțin, cât și datorită faptului că în organism ele cedează apa sub forma de efect retard, asigurând în mod constant și pe termen lung lichidul.

Bolile specifice caniculei sunt:

Boala diareică acută (BDA) - se manifestă prin apariția unor fenomene ca febra, crampele abdominale, greață, vărsăturile alimentare urmate de scaune apoase.

Profilaxia bolii diareice acute este la îndemâna oricui: spălatul mâinilor cu apă și săpun înaintea meselor și ori de câte ori este nevoie, precum prepararea și menținerea alimentelor în condiții igienice.

Hepatita acută virală A

Boala mâinilor murdare – are o perioadă de incubatie de până la 60 zile. Perioada de vară reprezintă momentul propriu infectării cu virusul hepatitei A, cu atât mai mult cu cât aceasta este o boală a copilăriei, cei mai mici fiind puțin supravegheați și mai tentați de consumul fructelor nespălate.

Răcelile de vară

Au o incidență deloc de neglijat și sunt favorizate de variațiile de temperatură. Alimentația fără vitamine și consumul exagerat de alcool conduc la scăderea rezistenței organismului, cu apariția unei viroze respiratorii ce se poate complica cu pneumonie sau afecțiuni respiratorii grave.

Dezinteria

Ca și hepatita, este o boală a mâinilor murdare, datorându-se condițiilor de trai în care nu se respectă regulile de igienă. Apare atât în mediul rural, cât și în cel urban, afectează toate grupele de vârstă putând reveni la aceeași persoană de mai multe ori în decursul vieții.

Simptome: dureri abdominale însoțite de febră, scaune frecvente, modificate și în cantitate mică sub forma de mucus, puroi, sânge. Tratamentul constă în sterilizarea tractului intestinal, adică îndepărtarea microbilor prezenți în intestine. Medicii recomandă respectarea regulilor de igienă, testarea apei din fântâni și prezentarea la medic la apariția oricăror semne de boala diareică.

Indigestiile stomacale

- au de multe ori, ca principală cauză consumul de legume insuficient coapte, cel de produse lactate păstrate la temperatura camerei sau de carne de pasăre preparată insuficient. E bine să ai la tine un medicament antidiareic, să bei suficientă apă plată și ceaiuri pentru a evita deshidratarea. Factorii potențiali de risc sunt și apa de robinet sau cuburile de gheață. Câteva zile de regim sunt obligatorii.

Arsurile solare

- apar la 4-5 ore după expunere, însă pielea începe să se bronzeze cu adevărat abia după 2-3 zile, bronzul fiind și el o modalitate de apărare a pielii. Sunt binevenite dușurile dese și nu foarte reci, se recomandă relaxarea într-o cameră răcoroasă și

întunecoasă. În cazurile mai grave este indicat să te adresezi medicului, insolația apare atunci când te expui pentru o perioadă îndelungată la călduri puternice .

Apare astfel riscul unei deshidratări severe, agravarea unei maladii cronice sau un atac de cord.

Simptome: crampe musculare la nivelul brațelor sau stomacului, oboseala, stare de rău, insomnii neobișnuite, tratamentul insolației constă în ridicarea capului, înfășurarea capului cu servetele reci, consumul de lichide și retragerea într-o cameră răcoroasă.

Persoanele cu părul închis la culoare au un risc mai mare de a face insolație. Dacă te resimți în urma expunerii la soare, încetează activitatea fizică și odihnește-te într-un loc rece, bând multă apă sau sucuri de fructe .

Ochelarii împotriva radiațiilor solare

- Folosind ochelarii la întâmplare, fără un consult medical în prealabil, pot duce în timp la afecțiuni grave ale globului și chiar la miopie. În situația în care purtăm ochelari de soare fără recomandare medicală pot apărea dureri de cap, amețeli, înroșirea ochilor și chiar lăcrimarea. Ochelarii închiși la culoare nu sunt recomandați pentru că pot da dependență.

Cum ne ferim de incendii provocate de caniculă ?

Instalația electrică:

- nu utilizați aparatele electrice cu mâinile ude;
- nu trageți de cablu pentru debranșarea unui aparat electric.

Poduri-mansarde:

- este interzis depozitarea de materiale lemnoase, furaje sau alte materiale combustibile sau inflamabile (butelii, bidoane cu produse petroliere, etc) în podurilor clădirilor
- este interzisă folosirea afumătoriilor improvizate în podurile clădirilor prin scoaterea unor cărămizi din coș sau neridicarea zidăriei coșurilor deasupra acoperișurilor, ori lăsarea deschisă a ușițelor de curățire.

Butelii de gaze lichefiate/aragaz:

- se interzice folosirea buteliilor de aragaz fără regulatori de presiune cu garnitură deteriorată ori cu furtunele de cauciuc fisurate sau lărgite la capete
- se interzice încercarea cu flacără a etanșeității buteliei, garniturilor regulatorilor de presiune sau a furtunului; verificarea se va face numai cu emulsie de apă și săpun
- se interzice păstrarea buteliilor în apropierea surselor de căldură ori sub acțiunea directă a razelor de soare
- Se interzice folosirea buteliilor în poziția culcată.

FURTUNA

Sunt fenomene rezultate din mișcarea rapidă și puternică, cu forțe distrugătoare și de lungă durată a aerului. După pagubele pricinuite, pot fi comparate cu cutremurul de pământ. Furtuna distruge clădiri durabile, demolează construcțiile ușoare, stâlpi de înaltă tensiune sau de comunicații, rupe și smulge din rădăcini copaci, scufundă vase, etc. **(Anexa 3 – Furtuna din 2 iulie 1998 din Municipiul Baia Mare).**

Ce faci dacă ai fost prevenit de iminența unei furtuni ?

- deconectează energia electrică;
- adună membrii familiei acasă;
- închide bine ușile, geamurile, orificiile pentru ventilare;
- de pe acoperiș, balcoane, logii, ia obiectele ce pot fi luate de vânt;
- uneltele din gospodărie trebuie duse în încăperi;
- stinge focul în sobe;
- ține în ordine beciurile, subsolurile, pentru a fi folosite în caz de necesitate;
- când furtuna a început, stai în clădire, atent să nu te rănești cu cioburi de sticlă;
- nu se recomandă ieșitul în stradă imediat după ce a început vântul, deoarece o rafală se poate repeta.

Ce faci dacă furtuna te ia prin surprindere :

- dacă vitejia te-a găsit în loc deschis nu fugi, mai bine e să te adăpostești într-un șanț, groapa, orice adâncitura, lipit de pământ, cu mâinile acoperind capul;
- nu ceda în fața panicii, acționează conștient, reține pe alții de la fapte disperate;
- furtuna poate fi însoțită de fulgere, ploaie, grindină. Nu te apropia de obiecte metalice, de stâlpi de înaltă tensiune, de paratrăsnete. Pe loc deschis, dacă stai culcat, fulgerul poate trece peste picioare și vei rămâne în viață. Poziția în picioare e mult mai periculoasă.
- stai departe de copacii izolați, dar nici nu te depărta mult de ei
- Fulgerul nu lovește des, nu nimerește repetat în același loc și de obicei atinge obiectul cel mai înalt sau cel mai masiv.

SECȚIUNEA 2: Analiza riscurilor tehnologice

Riscurile sau dezastrelor tehnologice sunt determinate de activități umane scăpate de sub control și afectează grav populația, fauna, flora și toți factorii de mediu.

CLASIFICARE:

- Accidente chimice care pot avea loc:
 - la operatorii economici care comercializează, stochează, transportă sau utilizează substanțe chimice periculoase;
 - pe timpul transportului acestor substanțe pe căi de comunicații.
- Accidente nucleare
- Inundații provocate de accidente la construcții hidrotehnice (diguri, baraje)

ACCIDENT CHIMIC

DEFINIRE: Evenimentul rezultat în urma eliberării în mediul înconjurător a unor substanțe toxice industriale, cu concentrații mai mari decât cele admise, punând în pericol sănătatea populației, a animalelor și a mediului înconjurător.

Semnificativ, *accidentul tehnologic din 2001 produs la iazul de decantare Bozânta al S.C. AURUL S.A. Baia Mare a generat, prin ruperea digului pe o lungime de 25 m și scurgerea a peste 100.000 m³ apă cu suspensii și cianuri, acoperirea a peste 16 ha teren agricol și contaminarea apei râurilor Săsar, Lăpuș, Someș de pe teritoriul județului Maramureș și Satu Mare, cu efect transfrontalier a apelor râurilor Someș, Tisa de pe teritoriul Ungariei precum și fluviul Dunărea.*

Sunt considerate substanțe toxice periculoase substanțele chimice care datorită proprietăților lor fizice, chimice și fiziopatologice în concentrații mici, produc intoxicații oamenilor și animalelor la distanțe foarte mari.

Substanțele toxice se pot evacua în mediul înconjurător ca urmare a unei avarii la instalația sursei toxice, prin scurgere, deversare, esapare etc., răspândindu-se pe teren sau în atmosfera, creând un focar chimic.

Focarul chimic este spațiul în care S.T.I. își manifestă acțiunea vătămătoare ca urmare a unui accident chimic. Parametri focarului chimic se referă la :

- Cantități medii zilnice de S.T.I. existente în rezervoare;
- Cantitatea de substanță, probabilă a se elibera în unitate de timp în caz de accident chimic;

- Proprietăți fizice ale S.T.I.;
- Suprafață de răspândire a S.T.I.;
- Valorile concentrației letale și de intoxicare;
- Direcția de propagare a norului toxic;
- Durata de acțiune a norului toxic.

De pe suprafața de contaminare, prin procese complexe de evaporare-vaporizare, substanțele toxice, împreună cu vaporii generați de scurgerea (diversare, explozie inițială) cauzată de un nor toxic.

Norul toxic este deplasat de vânt rezultând astfel o zona de acțiune a norului toxic, de forma tronconică.

În condiția de calm atmosferic zona de acțiune a norului toxic are o forma emisferică.

Dimensiunile zonelor de acțiune a norului toxic se stabilesc pentru valori letale (*zona de mortalitate ridicată*) sau periculoasă.

ZONA DE MORTALITATE RIDICATĂ: este considerată zona de acțiune a norului toxic în care concentrația S.T.I. (concentrația letală) are o valoare la care prin inhalare se produce moartea unei persoane într-un timp de cel mult 15 minute.

ZONA PERICULOASĂ: este zona de acțiune a norului în care concentrația S.T.I. (concentrația de intoxicare) are o valoare la care acțiunea sa în timp de 1-5 minute produce intoxicarea organismului uman, fiind necesar tratament medical (limita de suportabilitate).

Tipuri de accident chimic:

- Minim;
- Major.

Accidentul chimic minim este accidentul când la sursa toxică se produce o avarie controlabilă (fisuri sau crăpături).

Accidentul chimic major este accidentul care se produce în cazul unei avarii necontrolabile (distrugere, explozii) când din recipiente se elimină în mediul înconjurător, în timp relativ scurt, cea mai mare parte din substanța toxică.

CAUZELE: Principalele cauze ale accidentelor chimice sunt:

- defecțiuni tehnice nedetectate la timp;
- explozii;
- incendii;
- calamități naturale;
- acțiuni de sabotaj.

LOCUL de producere a accidentelor chimice :

- la obiective fixe;
- la obiective mobile.

În zona luată în calcul se pot produce accidente chimice la obiectivele mobile și pot apărea la mijloacele de transport rutiere, în timpul deplasării fiind încărcate cu substanțe chimice sau produse periculoase (toxice, inflamabile, explozive). Aceste accidente reprezintă un segment dificil de evaluat datorită faptului că se referă la obiectivele mobile și factori variabili.

MĂSURI TEHNICO-ORGANIZATORICE în caz de accident chimic:

Pentru a putea interveni prompt și eficient cu măsuri de protecție în caz de accident chimic, este necesar să se execute studiul accidentului și anume:

- măsura cantității și parametrii de toxicitate ai substanțelor scăpate de sub control;
- zona de acțiune a norului toxic;
- factori mai importanți care pot agrava unele efecte generate;
- nivelul de dotare și uzura instalațiilor, precum și întreținerea mijloacelor de transport;
- posibilitatea producerii unor evenimente aleatorii;
- marcarea traseului –protecție suplimentară în cazul transportului de substanțe foarte toxice.

Este o gama foarte largă de produse chimice care pot fi implicate în accidente cu urmări grave, dintre acestea sunt:

- amoniacul;
- clorul;
- hidrogenul sulfurat;
- oxizi de sulf;
- fosgenul;
- sulfura de carbon;
- acid cianhidric;
- toluen dizocianat (TDI);
- etc.

În caz de accident chimic, măsurile de protecție se realizează pe faze :

- în faza premergătoare evenimentului;
- în timpul producerii accidentului;
- după accident.

ÎN FAZA PREMERGATOARE se planifică următoarele măsuri:

- asigurarea sistemului și a mijloacelor de înștiințare și alarmare oportuna a populației;
- stabilirea și asigurarea măsurilor de protecție individuală cu mijloace speciale sau simple;
- stabilirea condițiilor de asigurare a populației prin izolare (adăpostire) în încăperi etanșe sau în adăposturi adecvate;
- stabilirea modalităților și a mijloacelor de protecție a animalelor și a unor categorii de bunuri materiale;
- organizarea sistemului de asigurare a primului ajutor și a asistenței medicale de urgență
- urmărirea asigurării și realizării unor măsuri și mijloace de limitare a răspândirii norului toxic, de neutralizare a substanțelor toxice industriale;
- instruirea populației în vederea respectării regulilor de combatere în zona de acțiune a norului toxic și executarea evacuării sau a părăsirii zonei de pericol.

IN TIMPUL ACCIDENTULUI se aplică următoarele măsuri:

- înștiințare și alarmare;
- evacuare;
- protecția bunurilor materiale și a animalelor;
- primul ajutor și asistența medicală de urgență;
- introducerea unor restricții de consum și de circulație în zonele de acțiuni de acțiune a norului toxic.

DUPĂ ACCIDENT: formațiunile specializate execută controlul și supravegherea contaminării determinând:

- limitele și concentrațiile zonelor de acțiune a acestuia;
- gradul de contaminare a factorilor de mediu și a unor bunuri materiale;
- crearea unor perdele de apă pulverizate și neutralizarea substanței toxice cu scopul împiedicării răspândirii norului toxic
- relocarea populației.

Impactul accidentelor chimice asupra populației și a mediului inconjurător

În urma producerii unui accident chimic se eliberează în aer substanțe toxice care produc contaminarea, apelor, solului, clădirilor, alimentelor, furajelor, etc., în funcție de amploarea accidentului.

Accidentele chimice produc asupra sănătății efecte corespunzătoare naturii substanțelor toxice, incendiare sau explozive.

Intensitatea eliminării substanțelor periculoase, distanța la care se află locuințele, acțiunile întreprinse de populație, condițiile meteorologice sunt factori care influențează efectele asupra sănătății populației afectate.

Efectele produse de o substanță chimică asupra sănătății pot varia în funcție de căile de pătrundere în organism. Astfel inhalarea este cea mai frecventă cale de pătrundere a substanței toxice în organism. Cu trecerea timpului, contaminarea cutanată (pătrunderea substanței toxice prin piele) sau contaminare digestive prin ingestia alimentelor și a apei contaminate devin mult mai importante decât expunerea respiratorie.

O particularitate specifică accidentului chimic este apariția unui număr mare de lezați.

Aspectul lezional al victimelor în caz de accident chimic este complex:

- intoxicații acute;
- arsuri termice;
- arsuri chimice;
- politraumatisme.

SURSE DE RISC CHIMIC pe teritoriul municipiului:

Lista agenților economici deținători de substanțe periculoase care se supun prevederilor H.G.R. nr.804/2007 este prezentată în **Anexa 5** iar lista agenților economici deținători de substanțe periculoase care nu se supun prevederilor, este prezentată în **Anexa 6**.

ACCIDENT NUCLEAR

Accidentul nuclear este definit ca evenimentul care afectează instalațiile unui reactor sau ale unei centrale nucleare-electrice, provocând iradierea și contaminarea populației și a mediului înconjurător peste limitele permise de normele în vigoare, așa cum s-a întâmplat la 26 aprilie 1986 când la CERNOBIL, pe teritoriul Ucrainei a avut loc cel mai tragic accident nuclear din lume care a afectat toate statele din Europa și din Asia, ajungând până în Japonia.

Iradierea populației poate fi de diferite naturi, având în vedere ca radiațiile sunt prezente în natura și pot fi produse și artificial, fără a fi diferite nici ca tip nici ca efect.

Fiecare dintre noi este expus radiației mai mult sau mai puțin, în funcție de iradiere naturală a organismului uman datorită radiațiilor ionizate existente în mediul înconjurător. În această categorie intră radiațiile cosmice și radiațiile gama terestre, având ca sursă radioactivitatea materialelor scoarței pământului, produsele de dezintegrare ale radonului și thoriului cu concentrații mai ridicate în locuințe și alte spații neventilate precum și radioactivitatea alimentelor (k 40 reprezintă sursa cea mai importantă de radiație internă).

Sursele de radiații artificiale, în care intră instalațiile de radiații X, diferiți radionuclizi și radiațiile gama, au întrebuințare în domeniul medical privind diagnosticarea, investigațiile și terapia (externă și internă).

Iradierea suplimentară a organismului are loc ca urmare a răspândirii radionuclizilor rezultați din experiențele nucleare executate în atmosfera și depunerilor pe sol a materialelor radioactive. Se poate aprecia ca ponderea cea mai mare în iradierea organismului uman o are iradierea naturală –circa 66% , urmată de iradierea medicală–circa 23% .

Radiațiile ionizante sunt dăunătoare organismului uman și este necesar ca populația să fie protejată față de o expunere inutilă sau excesivă, dar trebuie luate în considerație și beneficiile pe care le aduce prin diferite proceduri de tratament.

Consecințele iradierii corpului uman sunt prezentate mai jos:

Tipul, mărimea și probabilitatea apariției daunelor biologice în urma expunerii la radiații ionizante depinde de doză și părțile corpului ce sunt expuse la radiație. Aceste consecințe pot fi somatice sau genetice.

Consecințele somatice –sunt acele consecințe ce apar la oameni care s-au expus la radiații și la care simptomele apar în câteva ore pînă la 60 de zile. Ele rezultă numai la expuneri intense a organismului la doze mai mari de 500mSv ce s-au primit în mai puțin de o zi. Acestea apar la victimele bombardamentelor atomice și în măsură mai mică în iradierea în scop terapeutic. Concluziile unor studii statistice sunt arătate în tabelul următor;

DOZA DE RADIAȚIE		GRAD DE RISC	EFECTE, ACȚIUNE
mSv/h	μSv/h		
10,000	10,000,000	Iradiere acută	Distrugere organe, moarte în cca 1 ora
1,000	1,000,000	Iradiere acută	Vomă, 1/20 caz cancer
100	100,000	Iradiere severă	Vomă, 1/10 caz cancer
1	1000	Pericol crescut	Evacuare imediată din zonă
0,1	100	Pericol crescut	Îmbolnăvire gravă
0.02	20	Pericol crescut	Risc de îmbolnăvire
0.01	10	Pericol	Părăsire zonă
0.005	5	Risc ridicat	Părăsirea zonei cât mai curând
0.002	2	Risc ridicat	Trebuie luate măsuri de protejare
0.001	1	Risc scăzut	Staționare permisă numai pe termen

			scurt
0.0005	0.5	Risc scăzut	Posibilitate de staționare pe termen mediu sau lung

Consecințe somatice întârziate –sunt consecințe care apar la oamenii expuși la radiații și apar peste câțiva ani ce variază de la 1 la 30 de ani. Aceste consecințe se datorează modificării ADN-ului. Urmările bombardamentelor atomice sau a expunerilor terapeutice intense la radiații arată că ele pricinuesc consecințe somatice întârziate precum leucemie, cancer în special cel tiroidal și de plămân, disfuncții temporare sau permanente ale anumitor organe, cataractă, etc. Totuși din simptomele apariției aceleiași boli este imposibil a se dovedi dacă aceasta s-a produs din cauza iradierii sau din alte cauze naturale. Singurul mod de evaluare a consecințelor biologice întârziate ce ar putea avea dozele mici prelungite de expunere ar fi extrapolarea consecințelor dozelor mari pentru doze mici. Concluziile s-ar putea enunța astfel:

- nu există o doză fixă sub care riscul apariției consecințelor biologice să nu existe
- frecvența apariției consecințelor biologice depinde de doza de radiație acumulată

Consecințe genetice –se numesc acele consecințe ce pot apărea la urmașii indivizilor care au fost expuși la radiații și se datorează modificării ADN-ului. Incercări experimentale ce s-au făcut pentru determinarea consecințelor genetice pe șoareci arată că:

- consecințe genetice observabile au existat numai la doze mari acumulate și rate de iradiere mai mari de 0,01 mSv/min. Aceasta corespunde la o doză de 5000 mSv/an în timp ce doza medie de radiație terestră este de 2 mSv/an
- probabilitatea apariției consecințelor genetice are legătură cu rata dozei. Numai la rate de 800-1000 mSv/min probabilitatea depinde de doza acumulată.

SIMPTOMELE ALE CONTAMINĂRII RADIOACTIVE

- scăderea poftei de mâncare;
- greață, vărsături;
- dureri de cap;
- scaune diareice dese;
- moleșeala .

În cazul producerii unor avarii sau explozii la reactoarele sau instalațiile ce folosesc substanțe radioactive, acestea sunt expulzate în atmosfera sub forma de emanații radioactive care se deplasează după direcția vântului, a curenților atmosferei la înălțime, la distanțe foarte mari, constând un grav pericol pentru oameni, animale și mediul înconjurător.

Norul de aer contaminat cu substanțe radioactive acționează un timp limitat, după care, prin depunere contaminarea rămâne activă de la câteva zile, până la sute de ani, în funcție de:

- natura substanțelor radioactive;
- perioada de înjumătățire a radionuclizilor eliberați și organul afectat conform tabelului de mai jos:

Iod 131	8,06 zile	Tiroida
Zirconiu 95	6,5 zile	Tot corpul
Ceriu 144	284,5 zile	Ficatul
Stronțiu 90	28,6 zile	Sistemul osos
Cesiu 137	30 ani	Tot corpul , mușchii
Plutoniu 239	244 X 103 ani	Sistemul osos

Măsuri de prevenire

1. Măsuri de înștiințare-alarmare

Semnal „Alarmă la dezastre” – 5 sunete a 16 secunde cu pauză de 10 secunde. Total 2 minute.

2. Folosirea mijloacelor de protecție speciale sau improvizate a căilor respiratorii și pentru protejarea corpului.

3. Asigurarea asistenței medicale de urgență a persoanelor iradiate. În afară de asigurarea cu truse sanitare antichimice, populația trebuie să știe care sunt spitalele, policlinicile și dispensarele la care trebuie să apeleze în caz nevoie.

4. Cunoașterea și amenajarea spațiilor de adăpostire ermetizate – se are în vedere alegerea spațiului cel mai adecvat pentru protecția contra radiațiilor, montarea de uși de protecție etanșeizare, ermetizarea tuturor golurilor.

5. Căile posibile de iradiere: - iradierea internă; - iradierea externă.

6. Cunoașterea riscului nuclear în zonă: populația trebuie informată despre natura riscului pentru aplicarea măsurilor de protecție și comportare în caz de accident chimic.

Impactul accidentelor nucleare asupra populației și mediului

Centralele nucleare electrice având în structură reactoare nucleare de putere (400-1000 MW), constituie, așa cum au demonstrat accidente nucleare la Govonia (Brazilia), Cernobîl Ucraina), Fukushima (Japonia), pericolele cele mai grave pentru contaminarea mediului înconjurător în astfel de situații.

Norul radioactiv rezultat în urma unui accident nuclear, cu un conținut în particule de material radioactiv și gaze inerte determină contaminarea mediului și a

populație, animalelor, culturilor etc. Suprafețele contaminate sunt foarte mari, întinzându-se pe suprafețe de sute de kilometri pătrați în direcția vântului.

Gradul de contaminare a terenului pe urma norului depinde de:

- cantitatea totală a produselor radioactive formate de explozie;
- timpul care a trecut din momentul exploziei;
- condițiile meteorologice;
- relief etc.

Pe măsura deplasării norului radioactiv se modifică dimensiunile particulelor care se depun. Viteza de depunere a particulelor radioactive va fi determinată de dimensiunile lor. Ca rezultat al căderii substanțelor radioactive din norul exploziei nucleare, odată cu contaminarea terenului se produce și contaminarea aerului, a surselor de apă, culturilor, alimentelor, furajelor și diferitelor obiecte din teren.

Contaminarea va fi mai puternică în perioada căderilor particulelor radioactive, dar se poate observa și după terminarea procesului de depunere a particulelor în sol, datorită vântului care le antrenează.

Contaminarea din râuri și bazine deschise se produce concomitent cu contaminarea terenului datorită căderii radioactive și ca rezultat al pătrunderii substanțelor radioactive aduse de apele de scurgere ce s-au format în teritoriul contaminat. Substanțele radioactive care au căzut în apă sunt absorbite de vegetație, iar prin consumarea acestora de diferite animale (pești) conduce și la contaminarea acestora. Contaminarea poate fi mai mare afectând întregul lanț trofic (vegetație - ierbivore - carnivore - oameni – pești – păsări).

Contaminarea culturilor se produce prin căderea substanțelor radioactive pe frunze, ramuri, tulpini și prin asimilarea substanțelor radioactive de către culturile cu frunze sau direct pe pământ.

Contaminarea oamenilor și animalelor se produce prin contactul direct cu praful radioactiv, prin folosirea obiectelor și materialelor contaminate și consumarea de apă, alimente etc., contaminate radioactiv.

Norul radioactiv prezintă pentru om un risc la expunere:

1. Expunerea externă la radiațiile emise de radioizotopii prezenți în mediul radioactiv, depuși pe sol și pe corp.

Din punct de vedere al iradierii externe a organismului sunt:

- *Radiații gama (cel mai mare pericol)* – ca urmare a capacității lor ridicate de pătrundere în substanțe. Radiațiile gama trecând prin organismul uman suferă o ușoară slăbire (de 3-4 ori) și ca urmare pot produce vătămări importante ale organismului. Radiațiile gama fiind foarte puțin absorbite de aer, este posibilă vătămarea oamenilor aflați chiar la depărtare de zona contaminată. Costumele de protecție speciale sau improvizate nu pot asigura protecția împotriva iradierii externe;

- *Radiații beta* – emise de substanțe radioactive din zona contaminată au o putere de pătrundere relativ mică. Cizmele sau alte materiale simple cu care se pot acoperi picioarele absorb aproape complet radiațiile beta. Îmbrăcămintea militară sau civilă absoarbe radiațiile beta;
- *Radiațiile alfa* – nu prezintă pericol din punct de vedere al iradierii externe. Ele sunt complet absorbite de un strat de aer cu grosimea de câțiva centimetri. Îmbrăcămintea obișnuită oferă o protecție completă împotriva iradierii externe datorate radiațiilor alfa.

2. Expunerea internă la radiații prin pătrunderea substanțelor radioactive din atmosferă. Dacă în cazul iradierii externe cel mai mare pericol îl reprezintă substanțele gama radioactive, în cazul iradierii interne cel mai mare pericol îl reprezintă în ordine, substanțele alfa și beta radioactive.

Pătrunderea în interiorul organismului a substanțelor alfa și beta radioactive, având o capacitate de ionizare mare, produc vătămări foarte periculoase.

O serie de efecte pot fi rezultatul unui accident nuclear ce urmare directă a leziunilor, cum ar fi în urma distrugerilor produse în circuitul aburului tehnologic, a stresului produs de accident sau efecte psihice ca urmare a acțiunii radiațiilor.

Efectele biologice ale expunerii la radiații depind de doza absorbită, de tipul radiațiilor ca și de suprafața de corp expusă la radiații și organele afectate.

Expunerea unei părți a organismului sau a unui organ este mai puțin periculoasă decât expunerea întregului organism la aceeași doză.

Materialul genetic este foarte sensibil la acțiunea radiațiilor, la fel și țesuturile cu o înaltă rată a diviziunilor celulare, cum ar fi de exemplu țesutul hemopatic, în comparație cu țesutul muscular.

În funcție de timpul de latență (intervalul de timp între absorbția radiației și manifestarea concretă a vătămării produse de radiații) se deosebesc de la individ la individ vătămări precoce și tardive.

Există trei tipuri de efecte tardive și anume: efecte de neoplazii (leucemia), cancerul de tiroidă și cancerul de plămâni.

Efectul teratogen principal descris în studiile efectuate pe supraviețuitorii de la Hiroshima și Nagasaki, este retardarea mintală și reducerea dimensiunii craniului, în special la indivizii care au fost expuși la radiații în perioada de fetus de 6-12 săptămâni.

Există cazuri când vătămrile tardive se manifestă în generațiile următoare, deci timpul de latență este foarte lung. Aceste vătămări sunt cunoscute sub numele de vătămări genetice.

Acțiunea dăunătoare a substanțelor radioactive asupra plantelor depinde nu numai de doză, ci și de faza de dezvoltare în care se găsesc plantele în perioada începutului iradierii. Odată cu creșterea plantelor crește și rezistența lor la acțiunea dăunătoare a radiațiilor.

Influența negativă a radiațiilor se manifestă mai puternic asupra organelor de reproducere a plantelor și mult mai puțin asupra organelor vegetative, ceea ce duce la obținerea de plante sterile. Acțiunea dăunătoare se observă și la plantele din a 2-a și chiar a 3-a generație de la iradiere.

În ceea ce privește trecerea în plante din solul contaminat a diferiților produși de fisiune (în special izotopi radioactivi Sr-90 și Cs-137) această trecere crește odată cu creșterea conținutului de produși de fisiune în mediul extern. Această dependență însă se observă până la o anumită limită de conținut a radionuclizilor în mediul exterior, peste care asimilarea lor de către plantă scade ca umare a acțiunii dăunătoare a radiațiilor organismului vegetal. Cercetările au arătat că plantele pot suporta doze relativ mari ale produșilor de fisiune fără o reducere substanțială a recoltei, însă în acest caz în plante se pot cantități de substanțe radioactive care să facă neconsumabilă recolta pentru consum.

SECȚIUNEA 3: Analiza riscurilor biologice

Accidentul biologic reprezintă orice scăpare de sub control a agenților biologici purtătorilor acestora.

Diseminarea accidentală a acestora poate avea loc din laboratoare, spitale prin:

- accidente de transport cu agenți biologici;
- scăparea animalelor de laborator;
- sterilizări incomplete;
- trafic cu produse biologice nocive;
- profilul transfrontieră a zoonozelor și epizootiilor.

Epidemii și epizootii

1. Epidemiile reprezintă o nouă sursă de risc manifestată în ultimii ani destul de restrânsă în raport cu celelalte tipuri de risc, dar care prin efectele pe care le pot avea în plan social-economic constituie evenimente de importanță majoră.

Definiție: răspândirea în proporții de masă într-un timp scurt a unor boli infecțioase cu caracter transmisibil la oameni, determinând erodarea stării de sănătate a populației și perturbarea activităților economice și sociale poartă numele de epidemie.

Epidemia mai poate fi definită ca o erupție bruscă a unei boli infecțioase care lovește o comunitate și depășește capacitatea serviciilor de sănătate a acelei comunități. Termenul de epidemie poate fi aplicat oricărei creșteri semnificative a numărului de îmbolnăviri pentru o anumită boală, nefiind aplicat doar pentru răbufnirile bruște de boală.

Merită să amintim și de termenul de:

- boală epidemică – o boală prezentă constant într-o anumită zonă ca malaria, tuberculoza, boala asmului;

- pandemie – o boală care afectează un întreg continent.

Caracteristicile epidemiei:

- introducerea și răspândirea bolii în rândul populației;
- perspectiva unui mare număr de cazuri;
- severitate insuficientă care conduce la serioase invalidități sau moarte;
- riscurile apariției de rupturi sociale sau economice;
- autoritățile naționale nu pot să stăpânească situația datorită lipsei de: peronal tehnic sau profesionist, experiență de organizare, echipamente și materiale, pericolul răspândirii transfrontieră a bolilor, un singur caz de boală infecțioasă severă într-o zonă unde fusese eradicată.

Epidemiile au și un caracter sezonier, favorizate fiind de anumiți factori de vulnerabilitate:

- zone defavorizate economic-sărăcie;
- lipsa de imunizare (vaccinare) la boli;
- nutriție deficitară;
- apă potabilă de slabă calitate;
- sistemul sanitar insuficient organizat;
- risc ridicat de transmitere a agenților patogeni, datorită factorilor climatici și de mediu favorizanți, în aglomerările urbane sau rurale, permanente sau sezoniere.

Declanșarea efectelor vătămătoare se bazează pe acțiunea specifică provocată de agenții patogeni asupra populației.

Bolile transmisibile au constituit și constituie încă o problemă de importanță pentru ocrotirea sănătății publice. Prin măsurile adoptate s-a reușit aradicarea multora dintre ele, altele revin anual necesitând în continuare mari eforturi pentru combaterea lor.

Factori favorizanți declanșării epidemiilor:

- creșterea numărului de indivizi care călătoresc pretutindeni;
- dezvoltarea urbană fără asigurarea condițiilor sanitare corespunzătoare;
- modificări ale microorganismelor care țin de adaptarea la medicamente și vaccinurile care le combat;
- creșterea numărului de persoane arondate unui centru medical;
- lipsa educației sanitare a populației;
- servicii urbane de proastă calitate;
- creșterea numărului de animale comunitare;
- buget financiar și fond material precar pentru sănătate.

Epidemiile, sunt cauzate cel mai adesea de boli infectocontagioase produse de microorganisme parazite, viruși, bacterii etc., care constituie sursa de infecție.

Acestea pătrund în lanțul epidemic și creează acele căi de transmitere de la omul bolnav la omul receptor sănătos.

Bolile infecțioase transmisibile pot fi împărțite în trei grupe:

- a) *cu poartă de intrare respiratorie*: scarlatina, difteria, rujeola, tusea convulsivă, gripa, variola, parotida epidemică, meningita cerebro-respiratorie;
- b) *cu poartă de intrare digestivă*: poliomielita, febra tifoidă, dezinteria, holera, toxiinfecțiile alimentare, hepatita epidemică;
- c) *cu transmisie prin vectori purtători de microbi*: tifosul exantematic, febra galbenă, malaria, ciuma, tetanosul, turbarea.

Măsuri de prevenire a bolilor infecțioase:

- igiena microclimatului;
- igiena solului;
- igiena apei;
- igiena individuală;
- igiena alimentației;
- igiena colectivităților;
- aducația sanitară;
- vaccinarea.

Măsuri de limitare și de combatere a efectelor bolilor infecțioase:

- dezinsecția;
- dezinsecția;
- deratizarea;
- introducerea carantinei;
- arderea și înhumarea cadavrelor la adâncimi corespunzătoare;
- aplicarea seroterapiei la contacți și suspecți și izolarea lor;
- asigurarea protecției individuale și imunizare a personalului unității spitalicești;
- asigurarea pazei și ordinii și introducerea restricțiilor de circulație;
- asigurarea ajutorului medico-sanitar și a tratamentului.

Măsuri de reducere a riscului:

- optimizarea sistemului medical de urgență;
- elaborarea unui plan de protecție cu alocarea resurselor necesare;
- stabilirea unor proceduri de avertizare în cadrul sistemului de supraveghere de rutină;
- antrenarea factorilor de decizie pentru situații de urgență.

Măsuri de pregătire specifice:

- verificarea și confirmarea diagnosticelor;
- identificarea cazurilor;

- găsirea surselor epidemice;
- controlul evoluției cazurilor;
- educarea antiepidemiologică a comunității.

Măsuri post-dezastru:

- sistem medical de urgență;
- ajutor medical internațional.

Evaluarea impactului:

- supravegherea epidemiologică;
- evaluarea periodică a eficienței sistemului medical de urgență.

Impactul asupra societății

Fiecare om care s-a infectat sau care prezintă simptomele bolii transmisibile constituie o sursă de infectare pentru ceilalți oameni din jurul său. Drept urmare, dacă nu se intervine la timp pentru tratarea și izolarea persoanelor contaminate va fi afectat un număr mare de indivizi. Astfel, consecințele declanșării unei epidemii pot fi foarte grave:

- persoane bolnave la care boala, dacă nu se iau măsuri imediate de tratare a ei, poate evolua rapid până la decesul persoanelor respective;
- introducerea și răspândirea bolii în rândul populației;
- riscul apariției unor rupturi sociale sau economice;
- cheltuieli mari pentru tratarea persoanelor bolnave, a persoanelor suspectate a fi infectate pentru eradicarea focarelor infecțiilor etc;
- efect psihologic puternic atât pentru persoanele bolnave cât și pentru personalul medical.

2. Epizootiile reprezintă răspândirea în proporții de masă a unor boli transmisibile la animale.

Boli caracteristice epizotiilor sunt:

- pesta ovină;
- pesta porcină;
- pleuro-pneumonia contagioasă a rumegătoarelor mari;
- bruceleza
- gripa aviară.

Zoonozele sunt boli transmisibile de la animale la om. Aceste boli pot fi transmise de la om prin contactul cu animalele bolnave sau prin consumul de produse contaminate de origine animală. Zoonozele pot fi contactate pe 3 căi:

a) bacteriană:

- tuberculoza ovină;
- bruceloza;
- leptospiroza;
- antraxul;
- salmoneloza;
- stafilococia;
- retanosul.

b) parazitară:

- trichinoza;
- echinoza;
- dermatomiceea.

c) vorotică:

- turbarea;

Principalele măsuri specifice:

- aplicarea măsurilor igienico-sanitare;
- aplicare de inoculări preventive;
- supravegherea epidemiologică a populației;
- aplicarea măsurilor de profilaxie urgentă a întregului peronal infectat;
- introducerea de restricții severe privind consumul alimentar și al apei.

Gripa aviară

Cine răspândește gripa aviară ?

Virusurile gripale aviare pot fi luate din focare active de gripă aviară, dar și de la păsări cu forme discrete de boală sau chiar aparent sănătoase. În primul caz vorbim de epidemii și de focare de gripă aviară, în al doilea doar de infecții cu virusuri gripale.

Dintre păsările domestice gripa aviară a fost semnalată cel mai frecvent la cuurcă, rață, găscă, fazani și găină.

Sursele de infecție primare sunt reprezentate de păsările bolnave, de cele trecute prin boală ca și cele purtătoare și eliminatoare de virus prin secreții aculo-nazale și prin fecale.

Se poate transmite gripa aviară la om ?

Transmiterea directă a bolii de la păsări cu gripă aviară la om a fost semnalată foarte rar.

Omul se îmbolnăvește cel mai des cu surse transformate genetic în organismul păsării.

Transmiterea aviare se face însă cu ușurință atunci când sursa este tot timpul.

Sigur, frecvența crescută a acestei boli și răspândirea potențială la oameni sunt fenomene care trebuie privite cu responsabilitate.

Este gripa aviară tratabilă ?

Boala este tratabilă la om, dacă este detectabilă la început. Beneficiem și de ajutorul UE, pentru că statele europene consideră mai rentabil să ne ajute să prevenim o epidemie de gripă aviară decât să permită un asemenea risc la granițele lor.

Prevenirea și tratarea tulpinelor virusurilor gripale de tip A cum este și gripa aviară se face folosind OSELTAMIVIR și ZANAMIVIR.

Măsuri de precauție

- să nu-ți lași libere păsările, dar și animalele care pot intra în contact cu ele: vaci, cai, porci;
- toate păsările de curte trebuie ținute închise, iar copiii nu trebuie să se joace cu ele;
- anunță medicul veterinar orice caz de boală semnalată la păsări dar și la alte animale;
- nu consuma carne de pasăre care nu provine de la un crescător autorizat, pentru că numai în marile ferme de păsări există șansa de garantare a măsurilor de biosecuritate;
- spală frecvent și cu grijă mâinile;
- evită automedicamentația.

Cum recunoaștem păsările bolnave ?

- la păsările, boala debutează cu somnolență, cianeza crestei și bărbițelor, sete, după care apare diareea cu fecale lichide, de culoare verzui;
- moartea este precedată de o stare comatoasă;
- cea mai frecventă este însă gripa aviară cu manifestări ca tuse, zgomote respiratorii diverse, lăcrimarea excesivă, întârziere în dezvoltare;
- câteodată boala apare brusc la păsări și mai multe animale mor fără să prezinte semne premonitorii sau semne minime de boală;
- găinile ouătoare pot unițial să producă ouă cu modificări ale cojii, după care urmează sistarea ouatului. Alte păsări prezintă imobilitate și slăbire;
- la păsările afectate pot apărea hemoragii pe pielea fără pene;
- leziuni pot apărea însă și la boli ca pseudo-pesta aviară, o boală care nu se transmite la om.

Cum se tratează păsările bolnave ?

Nu există un tratament al bolii. Se pot utiliza măsurile de profilaxie: izolarea strictă a focarelor, distrugerea păsărilor bolnave, suspectate de îmbolnăvire și a celor

expuse, dezinsecția adăposturilor și a spațiilor de cazare, ecarisarea și procesarea carcaselor și a tuturor surselor de contaminare, controlul traficului de persoane.

Cum se acționează în focarul de gripă aviară ?

În cazul unui focar se aplică:

- tăierea sau uciderea integrală a păsărilor din efectivul afectat, ecaridarea carcaselor și a produselor provenite de la acestea, curățirea, dezinsecția;
- repopularea se face după cel puțin 21 de zile.

Mai putem consuma carnea de pasăre ?

DA cu două condiții:

- carnea se cumpără numai din surse autorizate;
- carnea se pregătește conform cerințelor impuse de medicii veterinari.

SECȚIUNEA 4: Analiza riscurilor de incendiu

Sunt fenomene complexe care provoacă pierderi de vieți omenești și distrugeri materiale, uneori cu valori incalculabile.

Viața ne-a demonstrat că unele incendii a.su transformat în catastrofe. În general nu prea contează dacă incendiile au cauze naturale sau antropice, evoluțiile și consecințele fiind asemănătoare.

INCENDIILE DE PĂDURE

Combustibilul principal este format din masă de arbori indiferent dacă sunt verzi sau uscați.

Cauze:

1. Fenomene naturale:

- descărcările electrice;
- perioadele prelungite de secetă;

Incendierea pădurilor este favorizată de secetă, vânt (cu efect de tiraj și propagarea focului). Cauza incendierii pădurilor se datorează foarte rar pădurii. Fulgerul, deși este factor ideal de declanșare a incendiului, fiind în majoritatea cazurilor urmat de o ploaie torențială, focul aprins de fulger este cel mai adesea stins de ploaie. În majoritatea cazurilor însă, aportul inițial la incendierea pădurilor se datorează mai mult sau mai puțin omului

2. Fenomene accidentale:

- imprudența (utilizarea focului deschis, efectuarea unor lucrări periculoase în apropierea pădurilor);
- acțiuni diversioniste.

De un real pericol a fost **incendiul de pădure din zona Dealul Crucii**, Baia Mare din iunie 2003. Au fost substanțiale cheltuielile pentru ducerea acțiunilor de stingere a incendiului.

La nivelul Ocolului Silvic Municipal Baia Mare, Situația cu **zone vulnerabile la incendiu** este prezentată în **anexa 7**, iar Situația cu **zone vulnerabile la incendiu** la nivelul Direcției Silvice Maramureș - Ocolul Silvic Baia Mare este prezentată în **anexa 8**.

SECȚIUNEA 5: Analiza riscurilor sociale

Riscurile sociale raportate la politica socială pot apare în special pe timpul desfășurării de adunări, târguri, festivaluri, competiții sportive și alte manifestări cu afuență mare de public.

Dintre manifestările cu caracter de anualitate și la care participă un număr mare de persoane sunt cele legate de sărbătorirea zilelor localității sau ziua națională, zile cu specific local, sărbători religioase, precum și zile pentru sărbătorirea unei meserii / ocupații.

Semnificativă pentru municipiul Baia Mare sunt: “SĂRBĂTOAREA CASTANELOR” care se desfășoară anual în luna septembrie.

Pentru asigurarea condițiilor optime de desfășurare a activităților cu public numeros este necesară luarea de măsuri pentru preîntâmpinarea producerii unor incendii în spațiile unde vor fi organizate activități cu afuență de public (lăcașuri de cult, case de cultură, unități de alimentație publică, etc.) de pe teritoriul municipiului, astfel:

1. Sensibilizarea factorilor de răspundere de la nivelul lăcașurilor de cult (preoți, parohi, etc.) pentru informarea enoriașilor, înainte de începerea slujbelor religioase privind regulile minimale care trebuie respectate în biserici și în afara acestora, în vederea prevenirii incendiilor, referitoare la:

- modul de utilizare a lumânărilor aprinse în rândul mulțimilor de credincioși și evitarea folosirii paharelor din plastic, hârtie sau a cartonului, ca element de protecție a flăcării la vânt și la picăturile de ceară;

- modul de comportare pe timpul producerii unui incendiu în lăcașul de cult, în scopul păstrării calmului, evitarea producerii de accidente nedorite și a creerii de panică pe timpul evacuării construcției incendiate.

2. Instruirea responsabililor din spațiile unde se organizează activități cu public numeros (lăcașuri de cult, case de cultură, unități de alimentație publică, cu și fără spații de cazare, etc.) privind cunoașterea regulilor de prevenire și stingere a incendiilor, la exploatarea mijloacelor de încălzire, a instalațiilor electrice, precum și asupra reglementării fumatului, respectiv privind utilizarea focului deschis.

3. Nepermiterea persoanelor care participă la astfel de activități ca prin modul de parcare a autoturismelor, vehiculelor să blocheze căile de acces pentru autospeciale destinate stingerii incendiilor.

SECȚIUNEA 6: Analiza altor tipuri de riscuri

Proprietarii de locuințe sunt avertizați sau se fac intervenții la situații de un real pericol, datorate: avarierii acoperișurilor, desprinderea de tencuială de pe pereți exteriori ai clădirilor, degradării ornamentelor de pe pereți.

Se intervine cu promptitudine la descarcerări în situații de accidente rutiere, salvări de vieți omenești.

În caz de incendiu pe lângă stingerea efectivă de multe ori se acționează pentru salvarea oamenilor blocați în clădiri, evacuarea acestora, salvări de la înec.

În decursul unui an, datorate ploilor abundente, se fac intervenții pentru evacuarea apelor din fântâni sau subsolurile caselor, deblocarea cursurilor de apă din cauza căderilor de copaci sau blocaje de gheață.

SECȚIUNEA 7: Zone de risc crescut

Zone de risc urbane

- *Risc de inundații*: în situația în care, datorită debitului affluent foarte mare, este necesară evacuarea apei **din Barajul Strâmtori – Firiza**, peste o anumită valoare a debitului există pericolul inundării de gospodării din aval.

- *Risc major de alunecări de teren datorat*:

■ haldelor de steril de mină – majoritatea haldelor pot manifesta o anumită instabilitate mecanică, vegetația de pe taluzul haldelor a fost aproape în întregime distrusă, canalizările de sub halde sunt înfundate în majoritatea perimetrelor miniere (sunt situații în care tuburile de canalizare a fost sustrate)

■ galeriilor și golurilor subterane – acestea sunt supuse fenomenelor de presiune minieră, prăbușire, acumulări necontrolate de ape de mină, acidifiere datorită spălării mineralizațiilor de apele de infiltrație.

■ pâlniilor de surpare a terenului de la suprafața minelor – acestea sunt locuri prin care se infiltrează apele pluviale, iar în cazul precipitațiilor abundente pot crea mari acumulări de ape în subteran și fenomene violente (borchișuri)

■ infiltrațiilor de ape de suprafață în subteran – pe fisurile și crăpăturile de deasupra unor lucrări miniere situate în apropiere de suprafață (Valea Roșie – Baia Mare), cu consecințe imprevizibile, mai ales în zone locuibile. Mai multe diguri de bolțari de la gurile galeriilor închise au fost sparte de persoane care au intrat în mină să sustragă fier vechi, cabluri electrice sau diferite materiale.

- *risc de explozie*: **Depozitul de exploziv nr. 40**, Baia Mare, str. 8 Martie 8/A, are o capacitate de 262 t echivalent trotil plus capse. Depozitul este amplasat în subteran având 9 camere, așa încât în caz de avariere a construcției poate fi afectat cartierul Ferneziu, Baia Mare.

- *riscuri tehnologice de exploatare:*
 - cele două hale incendiate în 12.09.2008, proprietar S.C. SANFOR S.R.L., de pe platforma IMMUM
 - conducta de steril scoasă din funcțiune între Flotația Centrală și Transgold – nu este dezafectată integral
 - toate coșurile de fun ale fostelor Centrale termice (inclusiv CT Vest)
 - *riscuri la blocurile de locuințe:* Toate blocurile de locuințe de P+4 și P+9 etaje, placate cu plăci tip CESAROM glazurate și nu numai cele finisate cu plăci (exemplu: Culturii nr. 1, Casa Gall, str. Teatrului nr. 2) prezintă pericol permanent datorat desprinderii suprafețelor mari de tencuială cu finisaje și ornamente.
- Aceste cazuri, inclusiv blocurile turn de pe str. V. Babeș, b-dul Independenței, b-dul București și str. Gării, necesită intervenții de urgență, indiferent de sistemul juridic al acestora. (Nu se poate aștepta până când Asociațiile de proprietari vor efectua intervenții pentru termoizolarea exterioară).
- *risc de prăbușire în exploatare pentru clădiri în stare de degradare foarte accentuată:* în zona Centrului Vechi.

CAPITOLUL IV - ACOPERIREA RISCURILOR

SECȚIUNEA 1: Concepția desfășurării acțiunilor de protecție intervenție

Evitarea manifestării riscurilor, reducerea frecvenței de producere ori limitarea consecințelor acestora se realizează prin următoarele:

- activități preventive ale autorităților, pe domenii de competență;
- informarea populației asupra pericolelor specifice unității administrativ-teritoriale și asupra comportamentului de adoptat în cazul manifestării unui pericol;
- exerciții de simulare în care să fi antrenate cât mai multe forțe responsabile.

Pentru evitarea manifestării riscurilor, reducerea frecvenței ori limitarea acestora, se realizează următoarele acțiuni:

- monitorizarea permanentă a parametrilor meteo, de mediu, hidrologici și transmiterea datelor conform fluxului informațional operativ decizional;
- respectarea măsurilor înscrise în planurile de apărare întocmite pentru fiecare tip de risc;
- activități preventive ale autorităților pe domenii de competență;

- informarea populației asupra riscurilor la care se supune prin afișarea în locuri accesibile a tuturor informațiilor ce le caracterizează și a regulilor de comportare specifice fiecărui tip de risc.

Una dintre activitățile importante este înștiințarea-alarmarea.

1. Înștiințarea

Scopul înștiințării: evitarea surprinderii, asigurarea avertizării, alarmării, adăpostirii populației, protecției unor bunuri materiale și executarea măsurilor necesare pentru duminuarea pagubelor.

Autoritățile publice locale și agenții economici, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare, au obligația de a transmite Centrului operațional din cadrul IJSU „Gheoghe Pop de Băsești” informații despre situațiile solicitate în urma unui dezastru.

Mijloacele prin care se solicită înștiințarea sunt:

- aparate speciale de înștiințare F-1001;
- centrale telefonice operative;
- receptoare radio cu frecvențe fixe.

2. Alarmarea

Este o misiune de prevenire a populației și reprezintă activitatea de avertizare despre:

- pericolul iminent al atacurilor din aer;
- pericolul contaminării radioactive, chimice și biologice;
- pericolul dezastrelor, incendii, inundații accidente nucleare sau chimice.

Scopul: trecerea în scurt timp și în mod organizat la aplicarea măsurilor de protecție și intervenție.

Cerințele alarmării:

- oportunitate – alarmarea la timp;
- autenticitate – transmiterea unor semnale fără a creea confuzii;
- stabilitate: avertizarea în orice situație creată obținută prin:
 - menținerea permanentă în funcționare a fiecărui mijloc de alarmare;
 - mijloacele de alarmare să se bazeze pe surse energetice diferite: energie electrică, aer comprimat, abur sau carburanți;
 - pregătirea permanentă a personalului ce deservește mijloacele de alarmare.

Semnalele de alarmare au durata de 2 minute (la sirenele cu aer comprimat 1 minut).

Structura semnalelor:

- **alarmă aeriană:** 15 sunete a 4 secunde fiecare, cu pauză de 4 secunde între ele
- **alarmă la dezastre:** 5 sunete a 16 secunde fiecare, cu pauză de 10 secunde între ele
- **prealarmă aeriană:** 3 sunete a 32 secunde fiecare, cu pauză de 12 secunde între ele
- **încetarea alarmei:** sunet continuu, de aceeași intensitate, cu durata de 2 minute.

Clasificarea mijloacelor de alarmare:

- acustice: emit sunete cu frecvențe de 250-500 Hz și pot fi: speciale (sirene electrice și electronice), sirene cu aer comprimat, motosirene, sirene de mână, obișnuite (fluiere cu abur sau aer comprimat), clopote, claxoane;
- optice: emit semnale luminoase și pot fi: panouri luminoase, dispozitive luminoase.

3. Evacuarea

Evacuarea constă într-o serie de măsuri tehnice și organizatorice luate pentru scoaterea temporară din zonele afectate sau potențial a fi efectuate de un risc militar sau nonmilitar, în mod organizat a populației, bunurilor materiale individuale și colective, a valorilor de patrimoniu, a unor instituții publice, operatori economici și în dispunerea lor în zone care asigură condiții de protecție și supraviețuire, de continuare corespunzătoare a activității publice, economice și sociale.

FORME DE EVACUARE ȘI PRINCIPII GENERALE

Pincipalele forme de realizare a evacuării de protecție civilă sunt:

Refugierea: autoevacuarea populației din teritoriul ocupat (calamitat) sau din zona în care este iminentă apariția unor pericole grave. Este acceptată și sprijinită de stat, dar se realizează opțional, în principal prin efortul personal al celor aflați în pericol.

Transferul temporar: organizat de stat și realizat de instituțiile abilitate, în scopul protecției populației și bunurilor împotriva acțiunilor distructive de amploare.

Acțiunile de evacuare se planifică și se organizează funcție de tipul de risc avânduse în vedere parametri specifici ce caracterizează evoluția și amploarea consecințelor acestuia și se execută în baza planurilor întocmite conform normelor legale în caz de situații de urgență, acțiunea de evacuare începe imediat după identificarea pericolului ori după producerea acestuia, acordându-se prioritate evacuării populației. În funcție de situația creată, evacuarea se execută din:

- localitățile dispuse în zonele de planificare de urgență, de accident chimic sau în aval de construcțiile hidrotehnice, în cazul producerii de dezastre;

- alte localități, zone, obiective în care viața și sănătatea locuitorilor și animalelor sau bunurilor materiale sunt puse în pericol în cazul unor situații de protecție civilă.

Executarea acțiunilor de evacuare trebuie să permită funcționarea instituțiilor statului, menținerea ordinii publice și desfășurarea activității sociale vitale în situații de urgență, iar localitățile în care se execută evacuarea trebuie să asigure legături de comunicații, condiții de cazare, hrănire și asistență medicală, precum și pentru continuarea activității social-economice, funcționarea instituțiilor și operatorilor economici, desfășurarea procesului de învățământ, etc.

Evacuarea poate fi:

- în funcție de evoluția situației de urgență sau de gravitatea amenințării: totală sau parțială;
- în funcție de gradul de asigurare cu mijloace de transport: simultană sau succesivă.

Pentru îndeplinirea măsurilor de realizare a protecției populației prin evacuare trebuie să se realizeze:

- pregătirea organelor de conducere implicate în acțiunile de evacuare pentru luarea măsurilor tehnico-organizatorice necesare;
- realizarea înștiințării organelor de conducere, de execuție și a populației despre desfășurarea evacuării;
- pregătirea populației asupra modului de comportare;
- întocmirea documentelor necesare conducerii și execuției evacuării, asigurarea cu personal calificat a acțiunii de evacuare;
- realizarea măsurilor de asigurare a acțiunii de evacuare: cercetare și siguranță, asigurarea cu mijloace de transport, asigurarea medicală, măsuri de pază și ordine, asigurarea populației care se evacuează.

În toate situațiile se va avea în vedere și posibilitatea autoevacuării, dar desfășurarea acestei activități impune intervenția organelor specializate ale autorităților administrației publice pentru evitarea confuziei, panicii, aglomerației și blocajelor pe căile de comunicații, precum și a dezordinii și actelor antisociale.

Evacuarea se execută, de regulă, pe teritoriul județului respectiv localității, zonele în care se execută evacuarea în situații de urgență se stabilesc de comitetele locale pentru situații de urgență județene și locale, cu avizul șefului IJSU.

În caz de conflict armat evacuarea se face în zone protejate, stabilite pe teritoriul național sau pe cel al altor state, în conformitate cu prevederile legislației interne, ale acordurilor bilaterale sau tratatelor la care România este parte.

Evacuarea are un caracter profund umanitar prin faptul că scoate de sub influența conflictelor armate, în special populația ce necesită un grad ridicat de protecție: copii, bătrâni, bolnavi.

O atenție deosebită trebuie acordată combaterii posibilor factori care ar putea influența în mod negativ acțiunile de evacuare. Un principal factor ce poate perturba acțiunile de evacuare constituie panica produsă în rândul populației. Efectele distructive mari și bruște produse în caz de dezastru combinate cu efectele colaterale vor produce panică în rândul populației. Pe timp de război, frica de acesta, propaganda psihologică a inamicului, acțiunile unor grupuri teroriste, vor produce de asemenea panică.

Dacă nu este combătută, panica va crea anomalii în desfășurarea evacuării conform planurilor de evacuare prin acțiuni necontrolate din partea populației: busculade, aglomerări de căi de comunicații, lipsa unei evidențe a populației etc. Aceasta se poate contracara printr-o minuțioasă pregătire a acțiunilor de evacuare, o prezentare realistă în rândul populației, din care să rezulte eficiența măsurilor luate de organele în drept.

EVACUAREA DE URGENȚĂ

a. Organizarea acțiunilor de evacuare

Organizarea, conducerea și asigurarea acțiunilor de evacuare se stabilesc prin **Planurile de evacuare**, ministerele și instituțiile centrale, instituțiile publice locale, autoritățile publice locale, operatorii economici organizează evacuarea pe baza planurilor de evacuare proprii, avizate de IGSU la nivel central și de ISJU la nivel local și aprobate de persoanele cu responsabilități în domeniu.

Populația și bunurile materiale care se evacuează, gradul de urgență și ordinea în care se execută evacuarea, forțele și mijloacele destinate și sprijinul logistic al evacuării în cazul situațiilor de urgență se stabilesc pentru fiecare situație de personalul cu atribuții în domeniu din cadrul autorităților administrației publice locale, se avizează de IJSU și de vicepreședintele comitetului pentru situații de urgență și se aprobă de președintele comitetului.

Organizarea acțiunilor de evacuare cuprinde, în principiu, următoare activități:

- întrunirea comitetelor pentru situații de urgență;
- analiza situației de urgență;
- prognozarea evoluției situației;
- determinarea efectelor acțiunilor dezastrului asupra populației și bunurilor materiale;
- stabilirea măsurilor de primă urgență;
- recunoașterea itinerarelor și localităților (zonelor) în care se execută evacuarea;
- actualizarea planului de evacuare și punerea în aplicare a acestuia;
- elaborarea și transmiterea ordinului (dispoziției) de evacuare.

Planurile de evacuare se elaborează din timp, în stare de normalitate, în funcție de riscurile identificate și de funcțiile de sprijin stabilite prin HG nr. 2288/2004 pentru aprobarea repartizării principalelor funcții de sprijin pe care le asigură ministrele, celelalte organe centrale și organizațiile neguvernamentale privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență și se actualizează ori de câte ori apar modificări în structura populației, instituțiilor și operatorilor economici, precum și atunci când aplicarea lor devine iminentă.

Planul de evacuare al municipiului Baia Mare este întocmit conform legislației în vigoare, avizat și aprobat de organele ierarhice competente și constituie documentație distinctă.

În vederea întocmirii planurilor de evacuare, structurile responsabile împreună cu specialiști din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene execută, în principiu, următoarele activități:

- stabilesc localitățile, instituțiile, operatorii economici, precum și numărul și structura populației, salariaților care se evacuează;
- stabilesc natura și cantitatea bunurilor ce urmează a fi evacuate;
- stabilesc zonele și localitățile în care se execută evacuarea;
- stabilesc gradul de urgență și eșalonarea evacuării, precum și mijloacele de transport și itinerarele pe care se execută evacuarea;
- execută recunoașterea zonelor și a localităților în care se dispune evacuarea;
- analizează posibilitățile de evacuare, de aprovizionare și hrănire a evacuaților, de depozitare și de funcționare a instituțiilor;
- identifică posibilitățile de asigurare a acțiunilor de evacuare.

Comitetele pentru situații de urgență stabilesc obiectivele de realizat și fondurile necesare realizării acestora, asigură includerea lor în bugetele locale, în bugetele instituțiilor publice și ale operatorilor economici, urmărindu-se utilizarea eficientă a fondurilor alocate, în condițiile legii.

b. Conducerea exercițiilor de evacuare

În situațiile de trecere de la starea de normalitate la starea de alertă sau de urgență, succesiunea activităților și conducerea acțiunilor de evacuare se realizează de comitetele locale pentru situații de urgență, corespunzător tipului de dezastru produs.

Comitetele pentru situații de urgență locale au în principal următoarele atribuțiuni legate de realizarea evacuării:

- coordonarea pregătirii populației pe localități, cartiere, instituții publice și operatori economici, în vederea organizării și desfășurării acțiunilor de evacuare și primire-repartiție;
- organizarea și asigurarea funcționării sistemului informațional-decizional pe plan local;

- stabilirea necesarului de capacități de comunicații, pe tipuri de rețele telefonice fixe, mobile, radio etc. la nivelul județelor;
- elaborarea planurilor de evacuare și de primire proprii și avizarea celor întocmite de structurile subordonate;
- coordonarea aplicării unitare și în mod organizat a măsurilor de evacuare;
- coordonarea activității de constituire a rezervelor de strictă necesitate destinate persoanelor evacuate (sinistrate);
- îndeplinirea sarcinilor curente stabilite în funcție de situația concretă;
- organizarea unui punct de informare privind persoanele evacuate (sinistrate).

Principalele atribuții pe linia evacuării ale instituțiilor publice și operatorilor economici sunt următoarele:

- întocmesc și actualizează planurile de evacuare a salariaților și a bunurilor materiale;
- asigură înștiințarea și alarmarea personalului;
- asigură punerea în aplicare, la ordin a măsurilor prevăzute în planurile de evacuare;
- realizează măsurile de asigurare a evacuării: siguranță, pază și ordine, asigurare medicală, aprovizionare cu alimente de strictă necesitate etc;
- instruiesc personalul cu privire la modul de acțiune în caz de evacuare;
- întocmesc și înaintază, prin IJSU, cererile de suplimentare cu mijloace de transport, carburanță-lubrefinanți, imobile, alimente și produse industriale de primă necesitate, spații pentru depozitarea bunurilor, cazarea și aprovizionarea evacuaților.

Pentru conducerea acțiunilor de evacuare se utilizează sistemul de telecomunicații național (teritorial) sau mijloacele de transmisiuni mobile. Pe timpul acțiunilor de evacuare în situații de urgență Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură legături de telecomunicații speciale și cooperare pentru autoritățile publice locale, potrivit legii de organizare și funcționare proprii, stabilite de comun acord cu acestea.

c. Executarea acțiunilor de evacuare

Comitetele pentru situații de urgență locale, instituții publice și operatori economici emit decizii de evacuare și primire-repartiție către structurile subordonate, respectiv celule. Acestea se pot transmite prin telefon/fax, prin mijloace radio, prin corespondență specială, prin curier sau poate fi transmis prin intermediul posturilor de radio și televiziune. La primirea ordinului (dispoziției) de evacuare se verifică autenticitatea și după confirmare se analizează situația generală și cea din zona

de responsabilitate, se stabilesc măsurile de primă urgență și se transmit dispoziții preliminare, trecându-se de îndată la elaborarea dispoziției de evacuare.

Ordinul (Dispoziția) de evacuare cuprinde următoarele:

- concepția acțiunilor de evacuare;
- organizarea conducerii acțiunilor de evacuare;
- măsurile de cooperare pe timpul executării evacuării;
- măsurile de asigurare a evacuării.

Pentru executarea acțiunilor de evacuare se realizează **dispozitivul de evacuare**, care cuprinde:

- centre de conducere și coordonare a evacuării;
- posturi de observare și posturi de înștiințare și alarmare;
- puncte de adunare a populației și de depozitare a bunurilor care se evacuează;
- puncte de îmbarcare și puncte de debarcare;
- puncte de primire-recepție a populației și a bunurilor evacuate.

Centrul de conducere și coordonare a evacuării își desfășoară activitatea într-un loc special amenajat din care comitetul conduce în mod unitar acțiunile de evacuare.

Puncte de adunare, îmbarcare, debarcare și primire-recepție se stabilesc din timp de normalitate de către comitetele pentru situații de urgență, la propunerea inspectoratelor pentru situații de urgență și ele trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fi situate în apropierea căilor de acces spre localităților în care se execută evacuarea;
- să poată fi identificate și recinuscute cu ușurință;
- să asigure posibilitățile pentru protecției și a bunurilor în situații de urgență;
- să asigure condiții de desfășurare a activităților specifice.

Stabilirea și pregătirea punctelor de îmbarcare a evacuaților din zonele afectate se realizează în termen de două ore de la primirea ordinului (deciziei) de evacuare.

În funcție de amploarea acțiunilor de evacuare și de condițiile specifice, punctele de adunare se încarcă cu personal în număr variabil, de regulă, în următoarea structură:

- șeful punctului de adunare;
- înlocuitorul șefului punctului de adunare;
- grupa pentru constituirea eșaloanelor (indicativelor) de evacuare, evidența populației și bunurilor care se evacuează;
- personal pentru îndrumarea și fluidizarea circulației;
- grupa medicală;

- personal pentru ordine și siguranță publică;
- grupa logistică.

Șeful punctului de adunare se subordonează șefului centrului de conducere și coordonare a evacuării și desfășoară următoarele activități:

- întocmește (actualizează) Carnetul cu activitățile care se desfășoară în cadrul punctului de adunare;
- participă la ședințele centrului de conducere și coordonare a evacuării;
- convoacă personalului de adunare și face precizări privind îndeplinirea atribuțiilor în situațiilor creată;
- verifică documentele și materialele necesare instalării și desfășurării activităților în punctul de adunare;
- coordonează acțiunile punctului de adunare;
- raportează centrului de conducere și coordonare a evacuării despre stadiul evacuării, plecarea așaloanelor și problemele deosebite apărute.

Grupa pentru constituirea eșaloanelor de evacuare desfășoară, în principiu, următoarele activități:

- participă, la ordin, la luarea în evidență a persoanelor care se evacuează;
- organizează evacuații pe eșaloane, garnituri, coloane, convoaie și mijloace de transport: vagoane, autovehicule, nave, aeronave etc.
- raportează periodic sau la ordin situația persoanelor și a bunurilor materiale sosite, precum și despre constituirea fiecărui eșalon.

Personalul pentru îndrumarea și fluidizarea circulației desfășoară următoarele activități:

- verifică documentele de transport;
- îndrumă populația către locurile de prezentare, așteptare, evidență, eșalonare și îmbarcare;
- îndrumă mijloacele de transport spre punctele de îmbarcare-debarcare;
- în caz de pericol eminent îndrumă populația și mijloacele de transport către locurile de dispersare și adăpostire.

Grupa medicală desfășoară următoarele activități:

- execută controlul medical al persoanelor evacuate care solicită acasta;
- acordă primul ajutor bolnavilor și răniților;
- organizează evacuarea cazurilor grave la spitalele din zonă;
- execută trierea epidemiologică a evacuaților și izolarea celor cu boli contagioase și a suspectilor;
- stabilește și urmărește respectarea măsurilor igienico-sanitare și antiepidemice.

Personalul pentru ordine și siguranță publică desfășoară următoarele activități:

- asigură respectarea regulilor de acces în punctul de adunare și primire (repartiție);
- asigură securitatea persoanelor, siguranța bunurilor și preîntâmpinarea (limitarea) actelor antisociale;
- în baza dispoziției șefului punctului de adunare și primire (repartiție) execută alte activități specifice.

Punctele de adunare a evacuațiilor se stabilesc de către comitetele pentru situații de urgență:

- pentru instituțiile publice și operatorii economici punctele de adunare la sediu;
- pentru populație, în locuri și localuri publice: unități de învățământ, case de cultură, cămine culturale, săli de sport, stadioane etc.

Punctele de îmbarcare- debarcare se organizează în locuri accesibile tuturor persoanelor ce urmează a fi evacuate.

Punctele de primire-repartiție se organizează în zonele (localitățile) de influire a populației evacuate, pentru luarea în evidență și repartizarea pe spații de cazare. Acestea se organizează pe localitățile și localurile publice.

Principalele date privind executarea acțiunilor de evacuare, primire-repartiție.

Comitetele pentru situații de urgență raportează ierarhic despre începerea și execuția acțiunilor de evacuare.

d. Asigurarea acțiunilor de evacuare

Asigurarea acțiunilor de evacuare constituie una din problemele principale ce trebuie rezolvate de către organele investite să organizeze și să conducă acțiunile de evacuare. La acestea participă efective din ministere și structuri diferite, necesitând o foarte bină coordonare și cooperare între ele.

Măsurile de asigurare a acțiunilor de evacuare se stabilesc din timp de normalitate, se înscriu în planurile de evacuare și se actualizează ori de câte ori apar modificări, precum și la primirea ordinului (dispoziției) de evacuare.

Măsurile de asigurare vizează, cu prioritate, următoarele domenii:

- cercetarea;
- ordinea și siguranța;
- asigurarea psihologică.

Cercetarea se execută în scopul procurării și valorificării informațiilor necesare executării în siguranță și în mod organizat a acțiunilor de evacuare și datele cercetării trebuie să fie veridice, oportune și complete. Cercetarea se organizează contunuu și unitar, se execută din timp de normalitate și se intensifică în caz de urgență.

Cercetarea trebuie să asigure informații privind:

- evoluția situației de urgență și consecințele acesteia asupra populației și bunurilor materiale;
- starea căilor de comunicație și a mijloacelor de transport;
- caracteristicile localităților și a zonelor în care se execută evacuarea și posibilitățile de cazare, hrănire, adăpostire și asigurare medicală;
- posibilitățile de continuare a procesului de învățământ și a funcționării instituțiilor;
- condițiile geoclimatice la zi și cele prognozate;
- situația contaminării nucleare, chimice, biologice și starea sanitar epidemiologică.

În mod centralizat, datele cercetării se asigură de:

- instituții și agenții specializate: Administrația Națională de Meteorologie, Centru Meteorologic Regional Cluj, Centrul Național pentru Coordonarea Intervenției în Caz de Accident Nuclear sau Urgență Radiologică, Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Fizica Pământului, Administrația Națională Apele Române, Institutul Național de Cercetare pentru Protecția Mediului;
- dispeceratele cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu atribuții în domeniul managementului situațiilor de urgență;
- puncte de monitorizare a factorilor de risc (stații hidronetrice, posturi pluviometrice);
- Centrul Operațional Național, centre operaționale și centre operative;
- Structuri ale Ministerului Administrației și Internelor, de către unitățile Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, care participă la executarea evacuării.

Datele cercetării centralizate și nemijlocite se completează cu informații obținute pe linie de cooperare de la alte structuri cu atribuții în domeniu și precizarea (actualizarea) datelor cercetării se face cu ocazia recunoașterii care se execută premergător elaborării planului de evacuare și la primirea ordinului (dispoziției) de evacuare.

Executarea recunoașterii căilor de comunicații și a localităților unde se organizează evacuarea se realizează de reprezentanți ai inspectoratelor pentru situații de urgență județene și ai autorității publice locale.

Pe timpul recunoașterilor se urmăresc în mod deosebit:

- stare căilor și nodurilor de comunicație, precum și a lucrărilor de artă: poduri, tuneluri, viaducte etc.;
- starea imobilelor (adăposturilor) destinate primirii populației, instalațiilor și bunurilor;
- condițiile de cazare, hrănire și asigurare medicală;

- situația surselor de aprovizionare;
- starea rețelelor electrice, de alimentare cu apă și de telecomunicații;
- starea epidemiologică din zonă.

Măsuri de ordine și siguranță publică, paza bunurilor, evidența populației și fluidizarea circulației pe timpul evacuării se realizează de structurile Ministerului Administrației și Internelor, pe baza planurilor de cooperare întocmite pe timp de normalitate și costau în:

- asigurarea ordinii și siguranței publice în punctele de adunare, îmbarcare, debarcare, primire și repartitie;
- evidența salariaților și a persoanelor care se evacuează;
- dirijarea circulației, asigurarea priorității și siguranței pe timpul deplasării coloanelor de evacuați;
- paza bunurilor materiale.

În funcție de evoluția situației de urgență, pentru misiuni de siguranță și ordine, ca și pentru alte misiuni: salvare, transporturi speciale, aprovizionare, comitetele pentru situații de urgență pot solicita, cu respectarea prevederilor legale, sprijinul unităților militare din zonă.

Asigurarea psihologică a populației pe timpul evacuării reprezintă ansamblul acțiunilor întreprinse de personalul forțelor de intervenție în scopul evitării producerii panicii sau combaterii acesteia în cazul în care s-a produs.

e. Logistica acțiunilor de evacuare

Logistica acțiunilor de evacuare reprezintă ansamblul de măsuri realizate în scopul asigurării condițiilor materiale și umane necesare pregătirii și executării acțiunilor de evacuare, cuprinzând asigurarea fondurilor, mijloacelor de transport, bunurilor de consum și serviciilor necesare în cantitățile și în locurile prevăzute în planurile de evacuare.

Principalele elemente ale logisticii acțiunilor de evacuare sunt:

- aprovizionarea cu produse alimentare, farmaceutice și industriale de strictă necesitate;
- asigurare mijloacelor de transport și efectzarea transporturilor;
- asigurarea sanitară și sanitar-veterinară;
- cazarea evacuaților, depozitarea bunurilor și adăpostirea animalelor;
- asigurarea financiară.

Planificarea, gestionarea și coordonarea resurselor umane, materiale financiare sau de altă natură a acțiunilor de evacuare în situații de urgență se realizează de comitetele pentru situații de urgență ministeriale, județene sau locale, pe baza planurilor întocmite pe timp de normalitate.

Logistica evacuării în situații de urgență se asigură de:

- structurile administrației publice centrale și alte instituții, pentru personalul propriu;
- comitetul local pentru situații de urgență;
- operatorii economici, pentru personalul încadrat.

Logistica evacuării se asigură, la cererea autorităților administrației publice centrale și locale, de firme de stat sau private, pe bază de convenții de prestări de servicii încheiate din timp și anexate la planurile de evacuare în situații de urgență și se poate completa cu bunuri și servicii rechizionate în condițiile legii.

Sursele de aprovizionare sunt: economia națională, rezervele de stat, rezervele de mobilizare și ajutoarele umanitare.

Aprovizionarea cu produse alimentare și industriale de strictă necesitate se realizează de către comitetele pentru situații de urgență județene (locale), în sistem raționalizat astfel:

- în primele 72 de ore de la evacuare sau la instituirea stării de alertă, prin rețeaua comercială locală;
- ulterior primelor 72 de ore, până la încetarea evacuării sau a situației de urgență, de la Administrația Națională Rezervelor de Stat;
- articole de igienă personală, textile, încălțăminte și alte produse industriale, în funcție de sezon.

Autovehiculele, carburanții și bunurile materiale necesare acțiunilor de evacuare se asigură de către comitetele și celulele pentru situații de urgență și mijloacele de transport realizate pentru evacuare vor avea plinul cu carburanți asigurat de societățile comerciale cu care s-au încheiat contracte sau convenții de prestări de servicii.

Asigurare medicală și sanitar-veterinară cuprinde totalitatea măsurilor și acțiunilor care se întreprind în scopul păstrării sănătății populației și animalelor care se evacuează, prevenirii apariției bolilor și epidemiilor (epizootiilor), acordării ajutorului medical de urgență și a asistenței medicale (veterinare) în caz de îmbolnăvire sau accident. Asistența medicală pe timpul evacuării, precum și în localitățile de dispunere se asigură de Ministerul Sănătății, prin unitățile sanitare teritoriale, de Societatea de Cruce Roșie din România și alte servicii de specialitate, în limitele competențelor conferite de lege, pe baza planurilor de cooperare elaborate în acest scop de către IJSU și transmise în extras acestora. În plan teritorial măsurile, forțele și mijloacele de asigurare medicală și sanitar-veterinară se stabilesc de fiecare comitet pentru situații de urgență și se asigură de direcțiile de sănătate publică, direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, serviciile de ambulanță și medicină de urgență, precum și de filialele Societății de Cruce Roșie din România și de IJSU pe baza planurilor de cooperare elaborate în acest scop.

Fondurile financiare pentru pregătirea și desfășurarea acțiunilor de evacuare la nivel național, județean, al orașelor și comunelor se asigură, după caz, din bugetul de stat și bugetele locale, precum și din alte fonduri.

Reguli de urmat în caz evacuare

- păstrați-vă calmul;
- urmați indicațiile autorităților competente care coordonează evacuarea;
- respectați ordinea de evacuare stabilită: copii, bățani, bolnavi și în primul rând, din zonele cele mai periculoase;
- înainte de părăsirea locuinței, întrerupeți instalațiile de alimentare cu apă, gaze, energie electrică, închideți ușile și ferestrele;
- scoateți animalele din gospodărie și dirijați-le către locurile care oferă protecție;
- la părăsirea locuinței luați:
 - documentele personale și alte acte oficiale, bunuri de valoare;
 - o rezervă de alimente și apă;
 - trusa sanitară, medicamentele necesare;
 - un mijloc de iluminat, un aparat de radio;
 - îmbrăcăminte corespunzător anotimpului, pături;
 - dacă efectuați evacuarea cu mașina proprie – rezervă de carburant.
- După sosirea la locul de refugiu, comportativă cu calm, ocupațivă locurile stabilite, protejați și supravegheați copiii, respectați măsurile stabilite;

La venirea acasă:

- nu intrați în locuință în cazul în care aceasta a fost avariata sau a devenit insalubra;
- nu folosiți instalațiile de alimentare cu apă, gaze, electricitate decât după o verificare minuțioasă;
- nu atingeți firele electrice căzute;
- anunțați organele de specialitate dacă sesizați nereguli;
- verificați alimentele și apa înainte de consum.

Reguli în cazul unui accident chimic

La producerea unui accident chimic cu implicarea unor substanțe toxice, scăparea norului toxic și propagarea lui în zonele populate este tipul de accident cel mai periculos, se crează o zonă letală (mortală) și o zonă de intoxicare, dimensiunile acestor zone depind de cantitatea de substanță toxică eliberată în mediul înconjurător, concentrația acesteia, proprietățile ei chimice, condițiile meteorologice, viteza de propagare.

Acțiunea de evacuare implică un risc mai mare decât adăpostirea, datorită înaltului grad de protecția oferit de locuințe și perioadei scurte în care pericolul persistă, având sens dacă se realizează înainte de accident pentru că dacă nu poate fi terminată la timp poate crește numărul victimelor.

Dacă totuși este nevoie de efectuarea evacuării, ieșirea din zona de acțiune a norului toxic se face perpendicular pe direcția vântului, spre exteriorul umbrei norului. Trebuie evitate văile, terenurile joase, cursurile de apă și trebuie să se poarte echipament de protecție sau improvizații.

Evacuarea în cazul unui accident nuclear

În cazul unui accident nuclear, trebuie să se facă o evaluare a situației și să se ia o serie de măsuri de urgență (înștiințare, alarmare, adăpostire, profilaxie cu iod și radioprotectori, evacuare, control acces zonă, control produse, decontaminare externă și internă etc.).

Evacuarea trebuie să se facă înainte de sosirea norului radioactiv, dacă se realizează pe timpul trecerii norului persoanele evacuate pot să primească doze mai mari de radiații decât cele adăpostite. Chiar și în faza de pericol trebuie avut în vedere că evacuarea necesită timp pentru a fi pregătită, numai comunitățile mici pot fi evacuate în timp scurt. Evacuarea trebuie să fie relativ rapidă, nu se iau bunuri, animale, se iau lucruri de strictă necesitate.

Evacuarea în cazul unui accident la construcțiile hidrotehnice și inundații

Accidentele la construcțiile hidrotehnice pot să apară din cauza erorilor de proiectare, construcție, cutremure, alunecări de teren etc.

Pentru prevenirea unor pagube catastrofale, s-a realizat introducerea în proiecte a calculului privind zonele de inundabilitate din aval de baraje, sisteme de semnalizare a anomaliilor, sisteme de avertizare și instruirea populației.

La recepționarea semnalului de alarmă populația se evacuează în afara zonei de inundabilitate în timpul cel mai scurt, evacuarea se face în zonele stabilite prin planurile de evacuare, doar cu obiectele de valoare.

În caz de inundații evacuarea se realizează conform planurilor de evacuare în zonele prestabilite.

Reguli de urmat în caz de evacuare:

- respectați ordinea de evacuare stabilită: copiii, bătrâni, bolnavi și în primul rând, din zonele cele mai periculoase;
- înainte de părăsirea locuinței, întrerupeți instalațiile de alimentare cu apă, gaze, energie electrică și închideți ferestrele;
- scoateți animalele din gospodărie și dirijați-le către locurile care oferă protecție;
- la părăsirea locuinței, luați documentele personale și o rezervă de alimente, apă, trusa sanitară, medicamentele necesare, un mijloc de iluminat, un aparat de radio, îmbrăcăminte corespunzătoare anotimpului;
- după sosirea la locul de refugiu, comportați-vă cu calm, ocupați locurile stabilite, protejați și supravegheați copiii, respectați măsurile stabilite.

Tabără de sinistrați

Organizarea și funcționarea taberelor de sinistrați în situații de urgență este reglementată de Ordinul nr. 1494/07.11.2006.

Taberele de sinistrați se organizează înaintea, în timpul sau după manifestarea factorilor de risc potențial generatori de situații de urgență, când capacitățile de cazare prevăzute în planurile de evacuare pentru primirea populației, a bunurilor materiale și a animalelor sunt insuficiente sau au fost afectate de dezastre. Zonele de dispersare a taberelor de sinistrați se stabilesc în planurile de evacuare, la stabilirea locului de amplasare a taberei, comitatele locale pentru situații de urgență trebuie să aibă în vedere ca aceasta să se situeze în afara ariei afectate sau potențial a fi afectată de dezastre, astfel încât să se asigure protecția populației, depozitarea în siguranță a bunurilor materiale și adăpostirea animalelor.

Taberele de sinistrați trebuie să asigure condițiile de cazare, cu aplicarea normelor profilactice de igienă individuală și colectivă, aprovizionare cu alimente de de bază și apă potabilă, hrănire, asistență medicală, psihologică, religioasă și veterinară, mijloace de comunicații, precum și condițiile pentru desfășurarea altor activități necesare. Decizia de instalare a taberei pentru sinistrați este luată de primarul unității administrativ-teritoriale sau de prefect, la propunerea comitetului pentru situații de urgență, în funcție de amploarea dezastrului, respectiv dacă acesta afectează una sau mai multe localități de pe raza unui județ și trebuie să cuprindă evoluția situației de urgență, consecințele acesteia, date privind locul de instalare a taberei, data și ora intrării în funcțiune, itinerarele de deplasare și succesiunea activităților, organizarea conducerii, cooperării și asigurarea logistică, cereri și informări (comunicări). Informarea cetățenilor se realizează prin transmiterea la posturile locale de radio și de televiziune sau prin alte mijloace aflate la dispoziție, la intervale scurte de timp, a comunicatelor din partea comitetelor județene (locale) pentru situații de urgență, aceste comunicate conțin informații despre evoluția evenimentelor, măsurile și regulile pe care trebuie să le respecte populația, locurile de adunare ale sinistraților, restricții de consum, precum și locul stabilit pentru amplasarea taberei de sinistrați, avându-se în vedere posibilitatea autoevacuării.

Tabăra se constituie din corturi, barăci (module) sau poate fi mixtă, dar indiferent de tip, în cadrul taberei sunt asigurate spații pentru locuit, prepararea și servirea hranei, igiena personală și colectivă, depozitarea bunurilor sinistraților și a ajutoarelor umanitare, precum și asistență medicală, religioasă și veterinară.

Asigurarea cu corturi (barăci), autospeciale pentru încălzirea apei și îmbăiere, cisterne alimentare, bucătării rulante, generatoare electrice, echipamente medicale și toalete ecologice se efectuează de către comitetul județean pentru situații de urgență, conform planurilor de evacuare întocmite.

Zonele de dispunere a taberelor de sinistrați trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- terenul să fie orizontal, să nu existe posibilitatea producerii alunecărilor de teren, surpărilor, precum și manifestării efectelor altor factori de risc;

- să existe drumuri și alte căi de acces care să permită afluirea (defluirea) sinistraților, aprovizionarea cu alimente de bază și apă potabilă;
- să existe, în apropiere, surse de apă care să satisfacă nevoile de igienă personală și colectivă;
- să asigure posibilități de racordare la rețeaua de alimentare cu energie electrică;
- să ofere condiții de protecție împotriva incendiilor.

În funcție de posibilitățile oferite de teren, suprafața în care se organizează tabăra se împarte în porțiuni dreptunghiulare prin linii longitudinale și transversale, care delimitează, în același timp și căile de acces. Tabăra se împarte în zone a căror mărime este determinată de dimensiunile și sistemul de dispunere a corturilor, barăcilor, construcțiilor și instalațiilor necesare.

Tabăra de sinistrați se împarte în 3 zone principale de activitate: zona de conducere și administrarea taberei, zona de cazare și zona activităților auxiliare (gospodărești).

Zona pentru conducerea și administrarea taberei cuprinde punctul de control, punctul de primire, evidență și repartitie a sinistraților, conducerea taberei, punctul medical, punctul de primire, distribuie a ajutoarelor și punctul de conducere și coordonare a măsurilor de ordine și siguranță publică.

Zona de cazare cuprinde corturile, barăcile și construcțiile destinate cazării. Locurile pentru corturi se amenajează astfel încât să permită dispunerea acestora la intervale de 2,5m între ele, iar în adâncime, distanța să fie de 5m, în limita spațiului și a volumului de aer al încăperii se instalează, după caz, paturi suprapuse sau nesuprapuse, respectându-se distanța de cel puțin 50cm între rânduri.

Zona activităților auxiliare (gospodărești) cuprinde: sala de mese, bucătărie, depozit de alimente, rezerva de apă potabilă, spălătorie, punct de îmbăiere, punct sanitar, punct de adunare a resturilor menajere, depozitul pentru bunurile sinistraților, stația de iluminat, grup electrogen, autoturisme și autospeciale de intervenție, autosanitare etc. Spălătoarele se dotează cu lavoare, calculându-se câte unul la 5-7 sinistrați și o băiță de picioare la 40 de sinistrați. Toaletele ecologice se amenajează astfel încât să revină câte o cabină la 12-15 sinistrați. Gunoiul și resturile alimentare se îndepărtează zilnic din tabără în locuri special amenajate, care se golesc și se curăță periodic. Pentru iluminatul taberei pentru sinistruți și a încăperilor se prevede și o sursă de energie de rezervă, respectiv generator electric.

În vederea respectării regulilor de prevenire și stingere a incendiilor în tabără, se stabilesc locuri destinate pentru fumat și se dotează pichetul de incendiu cu mijloace de primă intervenție, precum: unelte genistice, găleți, nisip și stingătoare etc.

Fiecărui sinistralat cazat în tabără i se asigură un ecuson individual de identificare care conține: numărul de ordine din registrul de primire-repartitie, numele și prenumele, seria și numărul buletinului de identitate, cortul (baraca) în care este

cazat. Pentru servirea mesei fiecare sinistral primește o cartelă individuală, iar ajutoarele se distribuie pe bază de tabel.

Supravegherea medicală și sanitar-veterinară se organizează și se realizează în scopul asigurării sănătății populației și animalelor care se evacuează, al prevenirii apariției bolilor și epidemiilor (epizootiilor) și al acordării ajutorului medical de urgență și asistenței medicale (veterinare), în caz de îmbolnăvire sau accident.

Asistența medicală preventivă, profilactică și curativă în tabără se asigură de către personalul specializat din unitățile sanitar-teritoriale ale Ministerului Sănătății Publice, Societății Naționale de Cruce Roșie din România și ale altor structuri de specialitate, în baza planurilor de cooperare elaborate în acest sens de IJSU și transmise în extras acestora.

Comitetele locale pentru situații de urgență stabilesc, prin planul de evacuare în situații de urgență, locurile destinate evacuării animalelor și păsărilor la propunerea direcțiilor sanitar-veterinare, ai căror reprezentanți se ocupă de evidența acestora. Zona stabilită pentru evacuarea animalelor și păsărilor se situează la o distanță precizată de specialiști direcțiilor sanitar-veterinare și este compartimentată corespunzător necesităților.

Măsurile de ordine și siguranță publică, paza taberei și evidența persoanelor se realizează de structurile Ministerului Administrației și Internelor și constau în:

- asigurarea ordinii și siguranței publice în tabăra de sinistrați;
- evidența persoanelor sinistrate dispuse în tabără;
- paza taberei de sinistrați;
- participarea la distribuirea ajutoarelor umanitare.

Fondurile financiare pentru organizarea, pregătirea și desfășurarea activităților în cadrul taberei pentru sinistrați se asigură, după caz, din bugetul de stat și bugetele locale, precum și din alte surse legal constituite din timp de normalitate.

Coordonarea activităților administrative în tabără este asigurată de șeful taberei, desemnat din rândul membrilor comitetului local pentru situații de urgență, de către președintele acestuia. Șeful taberei se subordonează nemijlocit președintelui comitetului local pentru situații de urgență și îndeplinește, în principiu, următoarele atribuții:

- organizează și încadrează personalul din tabără, precizând atribuțiile fiecăruia;
- elaborează regulamentul de funcționare interioară a taberei;
- execută instruirea persoanelor care încadrează și deservește tabăra;
- organizează afluirea și defluirea sinistraților și răspunde de desfășurarea normală a activităților;
- răspunde de amenajarea taberei, de organizarea și asigurarea fluxului sinistraților, cazării acestora și de organizarea celorlalte servicii;
- informează periodic comitetul local pentru situații de urgență în legătură cu primirea-repartiția sinistraților și cu alte date privind situația din tabără.

Pe timpul instalării și funcționării taberei se iau măsuri pentru protejarea mediului înconjurător, în zona taberei se interzic tăierea materialului lemnos, contaminarea și poluarea surselor de apă și a solului, împrăștierea deșeurilor de orice natură și se iau măsuri de prevenire a distrugerii culturilor, vegetației, căilor de comunicații și a zonelor protejate. La dezafectarea taberei pentru sinistrați, se iau măsuri de refacere a mediului deteriorat.

Destinația și rolul elementelor taberei pentru sinistrați

Punct de primire, evidență și repartitie a sinistraților amenajat la intrarea în tabăra de sinistrați, unde persoanele evacuate sunt luate în evidență pe baza documentelor de identitate sau a declarației pe proprie răspundere. Criteriile de cazare care vor fi respectate pe cât posibil sunt: starea de sănătate, starea civilă (căsătorit+copii, necăsătorit), etnie, religie.

Punct de triaj și prim ajutor se constituie în cortul (baraca) unde se efectuează un control medical sumar în urma căruia persoanele cu diferita afecțiuni declarate sau constatate (persoane cu boli contagioase, contaminate cu substanțe toxice industriale, cu probleme psihice etc.) sunt îndrumate la infirmerie (izolator).

Punctul de distribuție a ajutoarelor (echipament) este spațiul (cortul) amenajat unde sinistrații primesc, pe bază de semnătură, echipamentul și cazarmamentul necesar.

Depozitul pentru bunurile sinistraților locul unde bunurile persoanelor evacuate, care nu sunt necesare în tabără, sunt luate în evidență, depozitate și păstrate sub pază până la restabilirea situației.

Sectorul de cazare în funcție de numărul sinistraților și de posibilitățile concrete din localitatea respectivă se va amplasa un număr suficient de corturi care să asigure pe timp scurt condiții minime de locuit.

Infirmeria, punctul medical și izolatorul se va instala într-un loc care să permită accesul imediat și va fi marcat vizibil cu semnul distinctiv cunoscut, încadrarea cu personal medical de specialitate este absolut necesară deoarece în asemenea situații pot apărea boli ale aparatului digestiv, boli contagioase, intoxicații sau traumatisme, specifice colectivităților. O atenție deosebită se va acorda cardiacilor, diabeticii și altor categorii de bolnavi cronici.

Depozitul de alimente și bucătăria în situații de urgență, siguranța alimentară a populației și îndeosebi a cetățenilor afectați constituie o componentă de primă urgență a activității de limitare și înlăturare a efectelor dezastrelor de orice natură.

Sala de mese amenajarea și dotarea sălii de servire a hranei sunt apanajul administrației taberei. Acest punct este sensibil din punct de vedere igienico-sanitar, mai ales în condiții de campanie. Se va asigura servitul mesei în cel mult două serii, astfel încât alimentele să nu se deprecieze, în apropiere va funcționa punctul de spălare a veselei. Este deosebit de important ca vesela să fie spălată și dezinfectată centralizat pentru prevenirea îmbolnăvirilor în rândul sinistraților.

Spălătoria și locul de îmbăiere dacă tabăra de sinistrați este organizată în localitate sau în apropierea localității, îmbăierea sinistraților și spălarea efectelor se pot efectua la instituțiile de profil existente sau la instituțiile școlare. Dacă tabăra este organizată la distanță mai mare de localitate, este necesar să se instaleze o spălătorie de companie și un punct de îmbăiere.

Rezerva de apă potabilă este foarte important să se asigure o cantitate suficientă de apă potabilă în locul de cazare a sinistraților. Această rezervă se va dispune astfel încât să existe posibilități de distribuție pentru mai mulți consumatori simultan. Periodic se va verifica conținutul microbiologic de către laboratorul de specialitate.

Sectorul tehnic aici sunt dispuse: stația de iluminat, grupurile electrogene, autosanitarele, autospecialele pentru stingerea incendiilor, mijloace de transport etc.

Reguli de conduită în tabără:

- la sosirea în tabără, prezentativă la biroul de primire, evidență și repartitie;
- declarați persoanele despre care aveți cunoștință că sunt dispărute sau decedate;
- declarați bunurile distruse sau pierdute;
- la primul semn de îmbolnăvire aveți obligația de a vă prezenta la punctul de asistență medicală;
- prezentați-vă la punctul de distribuție a ajutoarelor pentru ridicarea altor bunuri;
- predativă bunurile de valoare la biroul (punctul) de primire a bunurilor;
- păstrați ordinea, disciplina și curățenia în incinta taberei;
- respectați normele PSI;
- serviți hrana numai în locurile speciale pentru acest scop;
- efectuați îmbăierea și spălarea echipamentului conform programelor stabilite;
- păstrați-vă locul repartizat în cort și în sala de mese;
- parcați mașinile proprietate personală numai în locurile special amenajate;
- consumul băuturilor alcoolice este strict interzis;
- limitați-vă deplasarea prin tabără la strictul necesar;
- precizările personalului de deservire sunt obligatorii pentru toți membrii taberei;
- persoanele afectate de traume psihice pot beneficia de consilierea medicului psihiatru și de asistență religioasă;
- părăsirea taberei fără aprobare este strict interzisă.

SECȚIUNEA 2: Etapele de realizare a acțiunilor

Desfășurarea intervenției cuprinde următoarele operațiuni principale:

- alertarea și alarmarea echipelor specializate;
- informarea asupra situației create;
- deplasarea la locul intervenției;
- intrarea în acțiune a forțelor, amplasarea mijloacelor și realizarea dispozitivului preliminar de intervenție;
- transmiterea dispozițiilor preliminare;
- recunoașterea, analiza situației, luarea deciziei și darea ordinului de intervenție;
- evacuarea, salvarea și protejarea persoanelor, animalelor și bunurilor;
- realizarea, adaptarea și finalizarea dispozitivului de intervenție la situația concretă;
- manevra de forțe;
- localizarea și limitarea efectelor evenimentului (dezastrului), regrouparea forțelor și a mijloacelor după terminarea acțiunii, stabilirea cauzei producerii evenimentului și a condițiilor care au favorizat evoluția acestuia;
- întocmirea procesului verbal și a raportului de intervenție;
- retragerea forțelor și mijloacelor de la locul acțiunii în locul de dislocare permanentă;
- restabilirea capacității de intervenție;
- informarea inspectorului șef, comandantului și a eșalonului superior;
- analiza intervențiilor și evidența măsurilor de prevenire (optimizare) necesare.

SECȚIUNEA 3: Faze de urgență a acțiunilor

În funcție de locul, natura, amploarea și evoluția evenimentului, intervențiile serviciilor profesionale pentru situații de urgență sunt organizate astfel:

- urgența I-a: asigurată de specialiști instruiți în intervenția în situații de urgență pe diferite tipuri de riscuri;
- urgența a II-a: asigurată de subunitățile Inspectoratului pentru Situații de urgență „Gheorghe Pop de Băsești”;
- urgența a III-a: asigurată de unitățile limitrofe;
- urgența a IV-a: asigurată prin grupuri operative dislocate la ordinul Inspectoratului General al IGSU în cazul de intervenții de amploare.

SECȚIUNEA 4: Acțiuni de protecție-intervenție

Adeseori activitățile sociale și economice ale unor grupări umane pot fi tulburate de efecte tragice ale unor fenomene naturale. În plus, unele activități umane scăpate de sub control pot avea urmări dezastruoase asupra unor colectivități de oameni.

Se produc în acest fel dereglări distinctive și brutale ale unui sistem, a unei anumite situații prestabilite. Apariția de regulă, în mod brusc, prin surprindere, aceste dereglări pot fi urmate de crearea unui număr mare de victime omenești, a unui volum mare de distrugerii de bunuri și valori materiale. Evenimentele datorate declanșării unor tipuri de riscuri, din cauze naturale sau provocate de om, generatoare de pierderi umane, materiale sau modificări ale mediului și care prin amploare, intensitate și consecințe, ating sau depășesc nivelurile specifice de gravitate stabilite prin regulamentele privind gestionarea situațiilor de urgență poartă denumirea de dezastre. Pe lângă volumul mare de victime, pierderi și distrugerii, dezastrele produc și grave tulburări ale activităților economice și sociale. Desfășurarea acestora este dezorganizată uneori pentru perioade mari de timp, având ca principale urmări: întârzieri în realizarea scopurilor propuse cu toate consecințele ce decurg din acestea, lipsa unor bunuri de primă necesitate, greutate în asigurarea spațiilor de locuit, slăbirea stării morale a colectivității locale.

Sunt considerate **riscuri naturale**: acțiuni dezastruoase care apar în urma unor fenomene ca: cutremure de pământ, alunecările de teren, inundațiile, secete prelungite, furtunile, înzăpezirile, epidemiile, epizotiile, incendiile de păduri sau culturi.

Sunt considerate **riscuri tehnologice**: riscurile determinate de unele activități umane ce devin periculoase dacă sunt scăpate de sub control. În această categorie sunt incluse: distrugerea unor baraje sau altor lucrări hidrotehnice, accidente de circulație, accidente datorate muniției neexplodate sau a minelor artizanele, prăbușirea unor ruine sau a unor galerii subterane, accidente industriale, accidente chimice nucleare, explozii, căderi de obiecte cosmice.

REGULI DE COMPORTARE ȘI MĂSURI DE PROTECȚIE PE TIPURI DE RISC – RISCURI NATURALE

Deoarece fiecare tip de risc comportă reguli și măsuri de protecție specifice acestea se vor trata pentru fiecare în parte:

a) Cutremure de pământ. Măsuri de protecție și intervenție.

Pentru a prevenii urmările dezastruoase ale cutremurelor, un rol important revine instruirii tuturor oamenilor cu regulile de comportare pe timpul cutremurului și în perioadele următoare acestuia. Întrucât mișcarea seismică este un eveniment imprevizibil, apărând de regulă prin surprindere, este necesar să cunoaștem bine modul și locurile care pot asigura protecție în toate împrejurările: acasă, la serviciu, în locurile publice, în mijloacele de transport etc. Acestea, cu atât mai mult cu cât timpul pe care îl avem la dispoziție pentru realizarea unei oarecare protecții este foarte scurt.

Regulile de comportare și măsurile de protecție în caz de cutremur, trebuie să le realizăm înainte de producere, pe timpul producerii cutremurului și după ce mișcarea seismică a trecut.

Pentru protecție înainte de cutremur este necesar să se realizeze măsuri de protecție a locuinței și în afara acesteia. În măsurile de protecție a locuinței este necesar:

- recunoașterea locurilor în care ne putem proteja: grinda, tocul ușii, biroul sau masă rezistentă etc;
- identificarea și consolidarea unor obiecte care pot cădea sau deplasa în timpul seismului;
- asigurarea măsurilor de înlăturare a pericolelor de incendiu, protecția și evitarea distrugerilor la instalațiile de alimentare cu electricitate, apă și gaze, cunoașterea locurilor de întrerupere a alimentării cu aceste surse;
- asigurarea stării de rezistență a locuinței, la nevoie se consultă organele de protecție civilă locale sau alți specialiști;
- asigurarea în locuri cunoscute și ușor accesibile, a îmbrăcăminte pentru timp rece, a unei rezerve de alimente, a unor materiale și obiecte necesare realizării unei truse de prim ajutor;
- asigurarea unei lanterne, a unui aparat de radio cu bateriile necesare.

În măsurile de protecție în afara locuinței este necesar:

- cunoașterea locurilor celor mai apropiate unități medicale, sediile inspectoratelor pentru situații de urgență, de poliție, de cruce roșie, precum și alte adrese utile;
- cunoașterea bine a drumului pe care se va deplasa zilnic la școală, cumpărături, având în vedere pericolele ce pot apărea: spargeri de geamuri, căderea unor obiecte de pe balcoane, conducte de gaze.

Măsurile ce trebuie luate în timpul producerii unui cutremur puternic, sunt următoarele:

- păstrarea calmului, să nu se intre în panică și să liniștiți pe ceilalți membrii ai familiei: copii, bătrâni, femei;
- prevenirea tendinței de a părăsi locuința: rămânem acolo, departe de ferestre care se pot sparge, să se stea înspre centrul locuinței (clădirii), lângă perete;
- protejarea se face sub o grindă, toc de ușă solid, birou, masă sau bancă din clasă suficient de rezistente spre a ne feri de căderea unor lămpi, obiecte mobile suprapuse, tencuieli ornamentale etc.;
- dacă suntem surprinși în afara locuinței (clădirii) rămânem departe de acesta, ne ferim de tencuieli, cărămizi, coșuri, parapete, cornișe, geamuri care de obicei se pot prăbuși pe stradă;

- dacă suntem la școală (serviciu), nu fugim la uși, nu sărim pe fereastră, nu se aleargă pe scări, nu se utilizează liftul, nu alergăm pe stradă, deplasarea se face cu calm spre un loc deschis și sigur;
- dacă a trecut șocul puternic al seismului, se închid imediat sursele de foc, iar dacă a luat foc ceva se intervine imediat;
- dacă seiemul ne surprinde în autoturism, ne oprim cât se poate de repede într-un loc deschis, se evită clădirile prea apropiate de stradă, dincolo de poduri, pasaje, linii electrice aeriene și ne ferim de firele de curent electric căzute;
- dacă suntem într-un mijloc de transport în comun sau tren, stați pe locul dumneavoastră până se termină mișcarea seismică, conducătorul trebuie să oprescă și să deschidă imediat ușile, dar nu este indicat să vă împulziți la coborâre sau să spargeți ferestrele, în metrou păstrați-vă calmul și ascultați recomandările personalului trenului, dacă acesta s-a oprit între stații în tunel, fără a părăsi vagoanele;
- dacă vă aflați într-un loc public cu aglomerări de persoane (teatre, cinematografe, cămine culturale etc.) nu alergați către ieșire, împulzeala produce mai multe victime ca și cutremurul, stați calm și liniștiți-vă vecinii pe rând.

După producerea unui cutremur puternic este necesar să luăm următoarele măsuri:

- ajutații pe cei răniți sau prinși sub mobilier, obiecte sau elemente ușoare de construcții căzute, să se degajeze, Atenție nu mișcați răniții grav, până la acordarea unui ajutor sanitar-medical, ajutații, curățați traseele de circulație de cioburi sau substanței toxice, chimicale vărsate etc;
- îngrijiți-vă de siguranța copiilor, bolnavilor, bătrânilor, liniștiți-i asigurându-le îmbrăcăminte și încălțăminte corespunzător sezonului în care ne aflăm;
- ascultați numai anunțurile posturilor de radio-televiziune și recomandările acestora;
- părăsiți cu calm locuința după seism, fără a lua cu dumneavoastră lucruri inutile, verificați mai întâi scara și drumul de ieșire;
- dacă la ieșire întâlniți uși blocate, acționați fără panică la deblocare, dacă nu reușiți, procedați cu calm la spargerea geamurilor și curățați bine zona de cioburi, utilizând un scaun, un obiect metalic sau de lemn, deplasați-vă într-un loc deschis și sigur (perc, stadion etc.);
- fiți pregătiți psihic și fizic pentru eventualitatea unor șocuri (replici) ulterioare primei mișcări seismice, care de regulă este mai redus decât cel inițial, nu dați crezare zvonurilor privind eventuale replici seismice și urmărilor lor, utilizând numai informațiile și recomandările transmise și recepționate direct de dumneavoastră și nu auzite;

- nu ascultați sfaturile unor așa-ziși specialiști necunoscuți de dumnevoastră care în asemenea situații apar ad-hoc.

b) Alunecări de teren. Măsuri de protecție și intervenție.

Măsurile planificate pentru prevenire, protecție și intervenție în cazul alunecărilor de teren sunt similare cu cele aplicate în caz de cutremur. O particularitate o constituie faptul că evenimentul, cu rare excepții, nu se desfășoară chiar prin surprindere. Alunecările de teren se pot desfășura cu viteze de 1,50-3,00 m/s, iar în unele situații și peste 3 m/s, oferind posibilitatea pentru realizarea unor măsuri în astfel de situații.

Pentru prevenirea urmărilor dezastruoase ale alunecărilor de teren, organele de specialitate, supunând unui control permanent aceste fenomene, au ajuns la următoarele concluzii:

- alunecările de teren pot fi preîntâmpinate dacă sunt făcute din timp investigațiile necesare stabilirii condițiilor de apariție și de dezvoltare a lor;
- se pot preîntâmpina asemenea evenimente dacă se aplică procedeele adecvate de ținere sub control;
- este necesar a se evita amplasarea unor obiective industriale sau a altor construcții în zonele în care asigurarea stabilității straturilor nu se poate realiza sau este foarte costisitoare;
- este posibilă protecția dacă se preconizează și se planifică din timp măsuri corespunzătoare și se realizează o informare oportună a populației din zona de risc.

În general, în acțiunile de intervenție, în afara cazurilor particulare, se va urmări recuperarea bunurilor materiale și refacerea avariilor.

Salvarea supraviețuitorilor din clădirile acoperite se realizează în condițiile similare acțiunilor preconizate în cazul cutremurelor de pământ.

c) Inundații. Măsuri de protecție și intervenție.

Împotriva inundațiilor, indiferent de cauza lor, este posibil să se asigure măsuri de prevenire și protecție astfel încât să se diminueze sau să se elimine acțiunea lor distructivă.

MĂSURI PREVENTIVE

1. Realizarea periodică a acțiunilor de salubritate a cursurilor de apă (îndepărtarea depozitelor de material lemnos și de deșeuri de pe malul și din albiile cursurilor de apă) realizarea și întreținerea șanțurilor și rigolelor de scurgere în localități. Organizarea acțiunii cu prioritate, în perioada februarie-aprilie a fiecărui an și repetarea ei toamna în octombrie-noiembrie.
2. Constituirea stocurilor de materiale și mijloace de intervenție operativă.
3. Instruirea periodică, a consilierilor locali și a șefului serviciului voluntar asupra

atribuțiilor ce le revin pentru diminuarea pagubelor produse de inundații în localitate.

4. Pregătirea membrilor serviciului voluntar pentru participarea la acțiuni operative de

intervenție(supravegherea secțiunii podurilor și podețelor, îndepărtarea plutitorilor,

supraînălțarea malurilor, supraînălțarea și consolidarea digurilor)

5. Organizarea periodică a adunărilor cetățenești pentru conștientizarea asupra riscului

pe care îl prezintă inundațiile și asupra măsurilor ce se întreprind de fiecare cetățean

în situații de urgență.

6. Elaborarea și actualizarea Planului de apărare împotriva inundațiilor

7. Afișarea la sediul primăriei a planului de situație al localității cu amplasarea zonelor

inundabile, căile și zonele de evacuare a populației și animalelor.

MĂSURI OPERATIVE

A. La prognozarea fenomenelor hidro-meteorologice periculoase -COD GALBEN (CA, faza I de apărare la diguri, faza I de apărare la ghețuri)

1. Avertizarea populației din zonele potențial afectabile din revărsări de pâraie locale, revărsări de văi nepermanente, scurgeri de pe versanți.

2. Indepărtarea materialului lemnos și a deșeurilor din albiile și de pe malurile cursurilor de apă și asigurarea scurgerii apelor pluviale prin șanțuri și rigole.

3. Indepărtarea materialului lemnos-rezultat prin exploatarea perdelelor de protecție, a utilajelor și animalelor din zonele dig-mal și de pe insule.

B. Pe timpul producerii fenomenelor hidro-meteorologice -COD GALBEN

1. Supravegherea cursurilor de apă, digurilor, barajelor mici

2. Elaborarea și transmiterea ,conform fluxului, a rapoartelor operative privind efectele fenomenelor hidro-meteorologice periculoase

C. La prognozarea fenomenelor hidrometeorologice periculoase -COD

PORTOCALIU (CI, faza II de apărare la diguri, faza II de apărare la ghețuri)

1. Avertizarea populației, cu prioritate a celei aflate în zonele de risc la inundații.

2. Convocarea în ședință de urgență a CLSU pentru stabilirea măsurilor ce se impun.

3. Asigurarea permanenței la sediul primăriei cu personalul instruit precum și a bunei funcționari a mijloacelor de comunicație

4. Pregătirea materialelor și mijloacelor de intervenție operativă și transportul lor în

zonele critice.

5. Pregătirea spațiilor pentru eventualele evacuări ale oamenilor și animalelor.

6. Ancorarea de către unitățile de exploatare, a depozitelor de material lemnos aflate

în zona formațiunilor torențiale și pe drumurile forestiere.

7. Asigurarea funcționării în condiții de siguranță, a instalațiilor hidromecanice de la

barajele mici.

D. Pe timpul producerii fenomenelor hidro-meteorologice -COD PORTOCALIU

1. Informarea periodică a cetățenilor asupra măsurilor întreprinse, precum și a celor

necesare a fi luate în continuare.

2. Supravegherea permanentă a cursurilor de apă, digurilor, barajelor, zonelor endemice de producere a blocajelor de ghețuri, secțiunii podurilor și podețelor.

3. Executarea lucrărilor de intervenție operativă în zonele critice pe cursurile de apă

și participarea alături de deținătorii de construcții hidrotehnice la lucrările de intervenție operative.

4. Evacuarea populației și animalelor după caz.

5. Elaborarea și transmiterea rapoartelor operative, conform fluxului informațional

E. La prognozarea fenomenelor hidro-meteorologice -COD ROSU

1. Avertizarea și alarmarea populației(5 sunete a 16 sec. fiecare cu pauză de 10 sec

între ele).

2. Convocarea în ședință extraordinară a CLSU

3. Asigurarea permanenței la primărie.

4. Transportul materialelor, mijloacelor și forțelor de intervenție în zonele critice.

5. Pregătirea motopompelor pentru evacuarea apei acumulate în subsolurile Locuințelor.

6. Pregătirea spațiilor și mijloacelor pentru evacuarea populației și animalelor.

7. Ancorarea de către unitățile de exploatare, a depozitelor de material lemnos aflate în zona formațiunilor torențiale și pe drumurile forestiere.

8. Asigurarea funcționării în condiții de siguranță, a instalațiilor hidromecanice de la barajele mici și supravegherea acestora.

F. Pe timpul producerii fenomenelor hidro-meteorologice -COD ROSU

1 Efectuarea lucrărilor de supraînălțare și consolidare la diguri și baraje mici, îndepărtarea plutitorilor din secțiunile de scurgere a podurilor și podețelor, etc.

2 Supravegherea permanentă a cursurilor de apă, digurilor, barajelor mici, a secțiunii de scurgere a podurilor și podețelor.

3. Evacuarea populației și animalelor din zonele afectate.

MĂSURI DE REFACERE

1. Evaluarea preliminară a pagubelor produse de inundații și participarea în comisii pentru validarea evaluării.
2. Elaborarea Rapoartelor de Sinteză privind efectele fenomenelor hidrometeoro-logice periculoase ,în ,maximum 20 zile de la încetarea fenomenelor și transmi-terea acestora conform fluxului informațional.

d).Înzăpezirile. Măsurile de protecție și intervenție.

Înzăpezirile, de regulă, au caracter aparte privind măsurile de protecție, în sensul că acest gen de calamități cu rare excepții, se formează într-un timp mai îndelungat și există posibilitatea de a lua unele măsuri, astfel încât mare parte din efectele acestora să fie reduse. În aceste împrejurări se recomandă tuturor cetățenilor aflați în zonă să se informeze permanent asupra condițiilor meteorologice și să rămână în locuințe, asigurându-se necesarul de hrană, apă, combustibil pentru încălzit, iluminat, lopată etc.

Dacă sunteți surprinși în afara locuinței, în călătorii, în mijloace de transport, etc, trebuie să vă păstrați calmul și să luați măsuri contra frigului, cei aflați în mijloacele de transport să nu-și părăsească locul pentru că este pericol de rătăcire. Dați alarma cu claxoane, aprindeți focuri și așteptați ajutoare.

Pentru conducerea intervenției în caz de înzăpeuiri se desfășoară următoarele acțiuni: recunoașterea locului și estimarea urmărilor, organizarea dispozitivului de acțiune și repartizarea formațiunilor și mijloacelor pe puncte de lucru, stabilirea căilor de acces și asigurarea legăturilor între diferite formațiuni și puncte de lucru, stabilirea legăturii cu cei înzăpeziți, organizarea corectă a lucrărilor de salvare și evacuare a acestora, asigurarea protecției împotriva degerăturilor, înghețului.

d) Incendiile de pădure. Măsurile de protecție și intervenție.

Stingerea incendiilor revine ca misiune pompierilor care dispun de tehnici și pregătire specială.

Stingerea incendiilor de păduri reprezintă o particularitate întrucât oamenii și construcțiile, de regulă, sunt în afara pericolului acestora.

Pentru asigurarea intervenției în cazul producerii incendiului de păduri sunt necesare formațiuni și mijloace specializate. În acest scop sunt destinate vehicule cu pompe și cisterne sau avioane și elicoptere.

Un rol deosebit în asemenea situații îl are izolarea focului prin crearea de culoare de protecție (tăierea copacilor pe anumite fâșii sau direcții). În situații deosebite rezultate bune dau, bombardamentele de aviație cu bombe încărcate cu halogen sau bioxid de carbon.

REGULI DE COMPORTARE ȘI MĂSURI DE PROTECȚIE ÎN CAZ DE RISCURI TEHNOLOGICE

Întrucât fiecare risc comportă reguli și măsuri de protecție specifice, acestea se vor trata pentru fiecare în parte astfel:

a) Accidente nucleare. Măsuri de protecție și intervenție.

Un rol important în sesizarea accidentului nuclear, declanșarea optimă a aplicării măsurilor de protecție și a acțiunilor de intervenție specifice îl are supravegherea și controlul radioactivității mediului înconjurător, care se realizează prin:

- laboratorul de control dozimetric a 11 instalațiilor și mediului înconjurător, existent la nivelul centralei nucleare-electrice și care are dispuse în zone de risc mai multe posturi fixe pentru măsurători gamma prevăzute și cu stații radio pentru transmiterea automată a datelor;
- stații de control al radioactivității mediului înconjurător, din subordinea Ministerului Apelor și Dezvoltării Durabile, care sunt dispuse pe întreg teritoriul țării și care există într-un program continuu pentru măsurarea radioactivității atmosferei, apelor de suprafață, vegetației solului, cu ajutorul utilajelor și aparaturii dozimetrice;
- laboratoarele de igienă a radiațiilor aparținând Ministerului Sănătății, care evaluează nivelul de radioactivitate și gradul de contaminare radioactivă a mediului înconjurător și a populației, prin control sanitar radiotoxicologic. Se măsoară conținutul radioactiv în aer, al depunerii la sol, al apei potabile, vegetației, laptelui și produselor lactate, altor produse alimentare considerate ca principali factori de iradiere internă a populației. De asemenea, se identifică și izotopii radioactivi critici de iradiere internă a populației.

Cadrul legal existent în România, aliniat celorlalte țări și cerințelor Agenției Internaționale de Energie Atomică, de la Viena, stabilesc obligațiile obiectivelor nucleare ca și ale autorităților publice, în caz de accident nuclear. Potrivit acestor prevederi, obiectivul nuclear întocmește un plan propriu de protecție și intervenție sau de urgență cu Comisia Centrală pentru Investigație în caz de accident nuclear, întocmește planul de protecție și intervenție la nivel județean, care cuprind responsabilitățile ce revin autorităților locale și măsurile pentru protecția cetățenilor din zona de risc. Nici un obiectiv nuclear nu este autorizat să funcționeze dacă nu satisface cerințele, inclusiv în domeniul securității nucleare, ale radioprotecției și dacă nu are un plan de urgență coerent și viabil.

În strânsă legătură cu planul propriu de intervenție al centralei se verifică și planul de protecție și intervenție întocmit de organul județean. Se desfășoară în acest scop activități de pregătire care să permită, într-o situație de accident nuclear, acțiunea eficientă a personalului cu atribuții de conducere, a tuturor factorilor de intervenție cât și a populației pentru aplicarea măsurilor pentru aplicarea măsurilor de protecție și a regulilor de comportare.

Cu această ocazie se asigură cunoașterea responsabilităților, urmărirea și realizarea unor măsuri pentru asigurarea înștiințării și alarmării, supravegherea radioactivității factorilor de mediu, ducerea acțiunii de către forțele proprii de intervenție pentru înlăturarea efectelor produse de accident.

Pentru pregătirea populației se folosesc pliante, având ca obiect agentul nuclear și alte materiale ilustrative care pot sprijini această situație. Un rol important îl are informarea populației prin mijloace audio-vizuale, la care sunt chemate să participe specialiștii din cadrul obiectivului nuclear, care pot să-și aducă o contribuție importantă la mărirea încrederii cetățenilor în cunoașterea și realizarea celor mai utile măsuri de protecție pentru populație. La producerea unui accident nuclear se desfășoară următoarele activități mai importante:

- obiectivul trece la starea de urgență generală;
- în localitățile cuprinse în zona afectată de evacuarea de materiale radioactive în exteriorul amplasamentului, se introduce „alarmă de dezastre” (5 sunete-impulsuri, 10 secunde între ele);
- prin mijloace la dispoziție: radio, televiziune, rețeaua de amplificare etc. se fac recomandări populației pentru a se adăposti în locuințe și luarea măsurilor de protecție a surselor de apă, alimentelor, grajdurilor, animalelor, etc.

Trebuie reținut faptul că adăpostirea în locuințe permite reducerea expunerii la radiații de 5 ori în raport cu norul și de 20 ori în raport cu depunerile de radionuclizi din exterior. Cetățenii din localitățile calamitate, auzind semnalul de alarmă dat prin sirene, sau prin clopotele de la biserici trebuie să desfășoare următoarele activități:

- se deplasează rapid spre locuințe;
- asigură protecția surselor de apă, introduc animalele în grajduri, organizează unele măsuri de protecție în case și grajduri, prin acoperire și etanșeizare;
- își asigură rezerva de apă;
- se adăpostesc în locuință, în încăperea cea mai izolată de exterior și care asigură o etanșare mai bună la uși și ferestre;
- deschid radioul sau televizorul pentru a primi comunicatele despre situația creată și măsurile urgente care trebuie luate;
- își pregătesc mijloacele improvizate de protecție pentru aparatul respirator și pentru întreg corpul, foarte bune sunt măștile contra gazelor și costumele de protecție speciale.

Grupurile mari de cetățeni care prin natura profesiei pot fi surprinși în activități pe care le desfășoară în exteriorul localității și care nu au recepționat semnalul de „alarmă” sunt înștiințați prin curieri (delegați). Aceștia se întorc imediat la locuințele lor cu vehiculele sau autovehiculele pe care le au la dispoziție, folosind pe timpul transportului mijloace simple de protecție pentru aparatul respirator.

Înainte de intrarea în locuință, verifică rapid măsurile luate de membrii familiei, își dezbracă îmbrăcămintea și intră în locuință unde îmbracă haine necontaminate.

Măsuri de protecție similare se realizează și la depozitele alimentare, de cereale etc. Programul se adaptează în funcție de situația creată.

În școli, elevii părăsesc în ordine, fără panică spațiul școlii și cu mijloace improvizate la îndemână se protejează aparatul respirator și se deplasează către domiciliu unde respectă indicațiile părinților privind dezbrăcarea și îmbrăcarea cu haine necontaminate, adăpostire etc. Dacă se află în zona I-a de urgență se adăpostesc în adăposturi sau săli de clasă etanșeizate așteptând să fie evacuați.

Prin radiodifuziune, posturi de radio și televiziune, se transmit comunicate către cetățeni, privind administrarea preparatelor pe bază de iod în doze stabilite, care au fost distribuite în stare de urgență anterioară sau care continuă să se distribuie. Aceste preparate au rolul de a satura tiroida și a nu permite critici în situația de accident nuclear. Imediat după declanșarea „stării de urgență generale”, de către obiectivul nuclear, se intensifică supravegherea radioactivității mediului înconjurător.

O măsură de protecție foarte utilă este evacuarea din zonele în care se apreciază că iradierea poate deveni periculoasă (doze cuprinse între 0,05-0,5) și mai mult staționarea în zone contaminate.

Protecția se asigură însă prin evacuarea populației din localitate înainte de scăările efective de radioactivitate de la obiectivul nuclear.

În funcție de situația creată, evacuarea se poate realiza și după formarea norului radioactiv, dar în acest caz, mijloacele de transport auto vor prelua cetățenii direct din locuințele lor pentru a diminua riscul contaminării.

Se va acorda atenție și fenomenului de autoevacuare din zona amplasamentului nuclear, stabilindu-se însă zonele de regrupare și punctele de control a contaminării radioactive.

Pentru stabilirea dozei de radiație primită de populație din zona contaminată se organizează controlul dozimetric.

Pentru astimarea dozei de radiație primită de populație și aprecierea stadiului eventual de boli de radiație se face controlul radiobiologic. Incidența nefastă a radiațiilor asupra organismului uman se poate constata simptomatologic printr-un consult medical general și prin analize de laborator care scit în evidență modificări sanguine și reținerea preferențială a unor izotopi radioactivi în diferite organe.

Un capitol important al măsurilor care se iau în cazul unui accident nuclear îl constituie asigurarea asistenței medicale de urgență. Ea se realizează în unitățile sanitare și spitalicești din zona unde se amenajează spații protejate și un circuit

adecvat, pentru această situație. Aici se tratează cazurile de iradiere și contaminare ca și prima urgență.

În faza următoare și după evacuare, acestea sunt preluate de spitalele din afara zonei, iar cazurile grave se spitalizează și se tratează în unități specializate.

În această situație, se propune Comitetului județean pentru situații de urgență, introducerea restricțiilor la consumul de apă din sursele deschise și neprotejate, precum și a alimentelor, în mod deosebit a laptelui care este element de bază pentru copii.

Aceste restricții introduse odată cu „alarmă la dezastre” se transmit prin mijloace de radio și televiziune locale și naționale cu indicația de a proteja rezervele existente în locuințe. Deținătorii de animale este necesar să aplice restricții similare și în hrana acestora folosind dacă este posibil doar furaje protejate.

Decontaminarea radioactivă a clădirilor, căilor de acces a școlilor, locurilor de muncă și a bunurilor materiale, are o importanță mai mare în perioada de revenire la normal a vieții economice și sociale în zonă. În situațiile executării evacuării, după perioada de emisie radioactivă, este necesară decontaminarea căilor de acces pentru evacuarea și organizarea unor puncte de decontaminare a mijloacelor de transport și a personalului la limita zonei.

Acțiunile de decontaminare complexe și de durată se execută de către formațiunile de protecție civilă sau dacă este posibil de serviciile voluntare specializate.

Deși instalațiile nucleare moderne sunt astfel proiectate, construite și exploatate, încât riscurile radiologice pentru populație să fie minime, probabilitatea producerii unui accident trebuie luată în calcul.

b). Accidente chimice. Măsurile de protecție și intervenție.

În zona de acțiune a norului toxic se aplică măsura de protecție astfel:

- înștiințarea și alarmarea populației, se execută cu scopul de a avertiza populația despre pericolul chimic, în vederea realizării măsurilor de protecție, alarmarea se execută prin semnalul „alarmă la dezastre”;
- după declanșarea alarmei prin mass media se transmit populației informații suplimentare de comportare, modul de realizare a măsurilor de protecție, durata de acțiune a norului toxic și alte măsuri ce trebuie aplicate după trecerea pericolului;
- asigurarea protecției cu mijloace individuale de protecție se realizează pentru a împiedica pătrunderea substanțelor toxice în organism, prin aparatul respirator sau prin piele, se pot folosi la nevoie și mijloace simple de protecție, care se confecționează conform modelelor de protecție civilă;

- asigurarea protecției prin adăpostire se realizează numai în adăposturi de protecție civilă care au prevăzute un sistem corespunzător de filtroventilație;
- asigurarea protecției prin evacuare temporară se execută pentru a realiza protecția populației în situațiile când celelalte mijloace lipsesc sau sunt insuficiente;
- introducerea restricțiilor de consum a apei, produselor agroalimentare și furajelor pentru a preveni intoxicarea oamenilor și animalelor în zona contaminată, restricțiile se transmit cetățenilor prin toate mijloacele de înștiințare avute la dispoziție;
- introducerea restricțiilor de circulație și a unor măsuri de pază și ordine în zona de acțiune a norului toxic pentru a preveni intoxicațiile oamenilor și animalelor și pentru a asigura desfășurarea acțiunilor de protecție și intervenție;
- organizarea cercetării chimice, a controlului și supravegherii contaminării se realizează în zona accidentului chimic și în zona de acțiune a norului toxic, pentru a stabili prezența în zona de răspândire, direcția deplasării norului toxic, limitele zonei de acțiune a norului toxic cu concentrația letală și de intoxicare;
- acordarea primului ajutor și a asistenței medicale de urgență a persoanelor intoxicate în zona accidentului chimic și în zona de acțiune a norului toxic, se continuă scoterea victimelor de sub acțiunea substanțelor toxice industriale și transportarea la spital în vederea tratamentului;
- aplicarea măsurilor de neutralizare și de împiedicare a răspândirii substanțelor toxice industriale;
- asigurarea animalelor se realizează în fermele zootehnice și gospodăriile individuale din zona de acțiune a norului toxic, prin izolare în grajdurile folosit în mod curent la care se etanșează ușile și ferestrele;
- intruirea elevilor, tineretului și întregii populații din zona afectată, are ca scop conștientizarea acestora privind necesitatea aplicării măsurilor de protecție și respectarea regulilor de comportare în zona contaminată;
- în funcție de amploarea și urmările accidentului chimic, se organizează și măsurile de protecție și intervenție de limitare și înlăturare a urmărilor acestuia. Un rol important în toată activitatea revine Comitetului local pentru situații de urgență.

c). Accidente rutiere, feroviare, stingerea incendiilor, muniție neexplodată și altele. Măsuri de protecție și intervenție.

Accidente rutiere, feroviare și aeriene pot avea urmări foarte grave, producând un număr mare de victime și distrugerea de importante bunuri materiale.

În anumite condiții, în funcție de amplasarea accidentelor, acestea se pot transforma în catastrofe, cu repercusiuni asupra mediului înconjurător. Actele de terorism de asemenea, s-au dovedit a fi foarte periculoase și cu urmări destul de tragice.

În aplicarea normelor de protecție se va ține seama de regulile pentru transportul rutier, feroviar și aerian.

Cetățenii trebuie să rețină câteva reguli pe care să le aplice în astfel de împrejurări:

- păstrarea calmului;
- ieșirea imediat din zona periculoasă;
- acordarea ajutorului sanitar;
- așteptarea în liniște a ajutoarelor.

Panica în astfel de situații duce la mărirea numărului de victime din rândul celor prinși în accident.

În caz de accidente de circulație, măsurile constau în alarmarea formașionilor specializate din zonă și acțiunea acestora pentru salvarea victimilor, stingerea incendiilor, înlăturarea avariilor, refacerea instanțelor de blocarea căilor de acces și reluarea circulației.

O atenție deosebită trebuie acordată cercetării care se execută la orice apropiere de locul accidentului pentru a preveni producerea de victime din rândul celor care vin în ajutor, prin contaminare sau explozii.

STINGEREA INCENDIILOR de regulă se execută în funcție de natura lor în complexele petroliere, societățile comerciale sau la marile imobile.

Stingerea incendiilor în marile complexe petroliere are la bază următoarele principii:

- stingerea focului, trebuie să se facă mai ales cu ajutorul substanțelor sub formă de spumă sau praf;
- protejarea depozitelor de combustibili care se găsesc în vecinătatea focarului de incendiu prin evacuare totală, dacă este posibil sau protejarea prin răcirea lor cu apă multă proiectată de lansatoare speciale;
- îndepărtarea rapidă a populației din vecinătate pentru a evita pierderile omenești inutile;
- îndepărtarea populației de pe direcția de deplasare a norului de substanțe nocive;
- asigurarea cu mijloace de protecție a personalului care intervine în cazul marilor imobile (teatre, cinematografe, restaurante etc.) pentru prevenirea și stingerea incendiilor, se asigură măsuri pentru:
 - diminuarea la maxim a inflamabilității construcției, mobilierului, decorațiunilor etc.;
 - existența unui sistem de detectare și localizare a incendiului;

- existența mijloacelor de intervenție contra focului;
- existența planului și mijloacelor de evacuare și cunoașterea perfectă a acestora de către personalul de exploatare;
- existența mijloacelor de alarmare, mijloacelor luminoase și a indicatoarelor de evacuare.

MUNIȚII NEEXPLODATE

Sub denumirea generală de muniții sunt incluse următoarele: cartușe de toate tipurile, proiectilele, bombele, torpilele, minele, petardele, grenadele și toate substanțele explozive.

În timp de pace și război un mare rol îl prezintă acțiunea de identificare a muniției și apoi neutralizarea acestora în poligoane speciale de către personal calificat în acest domeniu.

Detectare propriu-zisă a muniției rămasă neexplodată se face de către formațiunile de specialitate (echipe pirotehnice), folosind dispozitive speciale, cu mari performanțe, care pot detecta muniția la mari adâncimi.

La descoperirea oricărui tip de muniție trebuie respectate următoarele reguli:

- să nu fie atinse, lovite sau mișcate;
- să nu se încerce să se demonteze focoasele sau alte elemente componente;
- să nu fie ridicate, transportate și depozitate în locuințe sau grămezi de fier vechi;
- să se anunțe imediat organele de poliție, care la rândul lor anunță organele de protecție civilă și care intervin pentru ridicarea muniției respective.

La locul descoperirii muniției, organele de poliție asigură paza locului până la sosirea organelor de protecție civilă.

Rețineți ! – neutralizarea și distrugerea muniției se execută de către subunitățile pirotehnice care au pregătirea și dotarea cu aparatura specială pentru aceste misiuni periculoase.

În caz de catastrofe, nu intervin decât forțele și mijloacele speciale, iar în zona respectivă circulația este interzisă și încercuită de organele de pază și ordine.

SECȚIUNEA 5: Instruirea

În aceste acțiuni trebuie să se implice toate autoritățile locale, societatea civilă, cetățenii, astfel:

- în vederea informării, educării și instruirii populației în problema diferitelor riscuri, autoritățile au atribuții și responsabilități în gestionarea situațiilor de urgență și vor elabora ghiduri, îndrumare, pliante, afișe ce vor cuprinde informații asupra cauzelor producerii acestora, a modalității de prevenire, precum și a acțiunilor de prevenire, protecție și intervenție individuală și de grup;

- distribuirea materialelor informative se face prin grija autorităților publice locale cu participarea activă a instituțiilor de cult și învățământ;
- forțele destinate intervenției precum și populația va cunoaște modalitățile de acțiune în caz de dezastre și în special în caz de producerea inundațiilor prin afișarea hărților localității pe care vor fi marcate PAÎ – traseul și locul de campare.

SECȚIUNEA 6: Realizarea circuitului informațional-deizional și de cooperare

Se realizează conform fluxului informațional caracteristic fiecărui tip de risc.

Exemplu, **Anexa 9, Proceduri pentru gestionarea situațiilor de urgență la nivelul Comitetului Local pentru Situații de Urgență.**

CAPITOLUL V. RESURSE UMANE, MATERIALE ȘI FINANCIARE

Forțele și mijloacele de intervenție sunt asigurate la nivelul municipiului Baia Mare de la operatorii economici prestatori de servicii publice, de la ISU Maramureș, iar operatorii economici sursă de risc acționează cu forțe și mijloace, conform planurilor de urgență internă.

Conform Ordinului comun al MAI și MMGA 638/420/2005 mijloacele și materialele necesare acțiunilor de apărare se procură din fonduri bugetare la dispoziția Consiliului Local, iar în situația în care acestea sunt depășite se solicită sprijin Consiliului Județean.

CAPITOLUL VI. LOGISTICA ACȚIUNILOR

Forțele și mijloacele de apărare se stabilesc conform normativelor cadru de dotare, pentru fiecare tip de risc și se regăsesc în planurile de apărare elaborate, specifice.

Logistica acțiunilor de pregătire teoretică și practică, de prevenire și gestionare a situației de urgență specifice se asigură de autoritățile locale, instituțiile și operatorii economici cu atribuții în domeniu, în raport de răspunderi, măsuri și resurse necesare.

Asigurarea materială, asigurarea de servicii și asigurarea medicală a forțelor proprii fiecărei structuri angajate în acțiunile de limitare și înlăturare a efectelor dezastrelor se realizează prin grija acestora.

Mijloacele tehnice pentru realizarea comunicațiilor se asigură de către fiecare structură participantă pentru forțele proprii.

Alocarea resurselor materiale și financiare necesare desfășurării activității de analiză și acoperire a riscurilor se realizează, prin planurile de asigurare cu resurse umane, materiale și financiare pentru gestionarea situațiilor de urgență, elaborate de Comitetul Local pentru Situații de Urgență a municipiului Baia Mare.

